



## **MÓDOSÍTOTT PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

**2007**

"Akiben van tehetség, köteles azt kiművelni a legfelsőbb fokig, hogy embertársainak mennél nagyobb hasznára lehessen.

Mert minden ember annyit ér, amennyit embertársainak használni, hazájának szolgálni tud.

Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze, s aki azt

minél több embernek hozzáférhetővé teszi, az emberiség jótévője."

*/Kodály Zoltán/*

# TARTALOMJEGYZÉK

## NEVELÉSI PROGRAM

1. Bevezetés .....	4. oldal
1.1 A pedagógiai program jogszabályi alapjai .....	
2. Helyzetelemzés .....	5. oldal
2.1. Az iskola története .....	5. oldal
2.2. Az iskola hagyományrendszere .....	6. oldal
2.3. Az iskola szerepe a város regionális térsége életében .....	7. oldal
2.4. Az iskola eredményei .....	8. oldal
2.5. Az iskola jogi státusa .....	10. oldal
2.6. Az iskola működéséhez szükséges feltételrendszer .....	11. oldal
3. A pedagógiai program tartalmi célkitűzései .....	14. oldal
3.1. A Művészetoktatási Intézmény célja és feladatai .....	14. oldal
3.2. Az iskola nevelésfilozófiai elvei .....	14. oldal
3.3. Az iskola kiemelt célja .....	15. oldal
4. A zeneművészeti ág speciális szabályozása .....	17. oldal
5. A képző- és iparművészeti ág speciális szabályozása .....	18. oldal
6. A táncművészeti ág speciális szabályozása .....	20. oldal
7. A szín- és bábművészeti ág speciális szabályozása .....	21. oldal
8. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok .....	23. oldal
9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok .....	24. oldal
10. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek .....	24. oldal
11. A nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke .....	26. oldal
12. A szülők, tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, fejlesztése .....	42. oldal
HELYI TANTERV .....	44. oldal
13. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai .....	45. oldal
14. A táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai .....	45. oldal
15. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai .....	46. oldal
16. A szín- és bábművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai .....	47. oldal
17. <b>A képzés strukturája, tantárgyai, óraterve</b> .....	48. oldal
17.1. A zeneművészeti ág képzési strukturája .....	48. oldal
17.2. A képző- és iparművészeti ág képzési strukturája .....	52. oldal
17.3. A táncművészeti ág képzési strukturája .....	53. oldal
17.4. A szín- és bábművészeti ág képzési strukturája .....	59. oldal
17.5. ....	
18. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei .....	61. oldal
19. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái .....	61. oldal
20. <b>A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei</b> .....	67. oldal
20.1 <b>Zeneművészeti ág</b> .....	67. oldal
20.1.1. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei .....	67. oldal

20.1.2.	A művészeti alapvizsga részei.....	69. oldal
20.1.3.	A művészeti záróvizsga részei.....	70. oldal
20.1.4.	A művészeti alapvizsga tartalma.....	72. oldal
20.1.5.	A művészeti záróvizsga tartalma.....	93. oldal
20.1.6.	A művészeti alapvizsga és záróvizsga értékelése.....	112. oldal
<b>20.2.</b>	<b>Képző- és iparművészeti ág.....</b>	<b>115. oldal</b>
20.2.1.	A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei... Közös kötelező tantárgy	115. oldal
20.2.2.	Rajz-festés-mintázás..... Kötelezően választható műhelygyakorlat	117. oldal
20.2.3.	Grafika.....	120. oldal
20.2.4.	Festészet.....	123. oldal
20.2.5.	Szobrászat.....	126. oldal
20.2.6.	Textilműves.....	129. oldal
20.2.7.	Tűzzománckészítő..... Szabadon választható tárgyak	133. oldal
20.2.8.	Művészettörténet.....	136. oldal
20.2.8.	Népművészet.....	140. oldal
<b>20.3.</b>	<b>Táncművészeti ág.....</b>	<b>144. oldal</b>
20.3.1.	A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei...144. oldal	144. oldal
20.3.2.	Néptánc tanszak.....	145. oldal
20.3.3.	Modern tánc tanszak.....	148. oldal
20.3.4.	Kortárs tánc tanszak.....	152. oldal
<b>20.4.</b>	<b>Szín- és bábművészeti ág.....</b>	<b>156. oldal</b>
20.4.1.	A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei...156. oldal	156. oldal
20.4.2.	Drámajáték.....	159. oldal
20.4.3.	Beszédgyakorlat.....	160. oldal
20.4.4.	Mozgásgyakorlatok.....	161. oldal
20.4.5.	Színjáték.....	162. oldal
20.4.6.	Tánc- és mozgásszínházi tréning.....	164. oldal
20.4.7.	Színházismeret.....	165. oldal
20.4.8.	Bábjáték.....	166. oldal
20.4.9.	Bábmozgatás.....	167. oldal
20.4.10.	Bábkészítés.....	169. oldal
20.4.11.	Beszéd és ének.....	170. oldal
20.4.12.	Bábszínházismeret.....	171. oldal
20.4.13.	Pantomim.....	172. oldal
20.4.14.	Bábszínészet.....	173. oldal
20.4.15.	Báb- és díszlettervezés.....	174. oldal
20.4.16.	Színpadtechnika.....	175. oldal
20.4.17.	Vers- és prózamondás.....	176. oldal
20.4.18.	Kreatív zenei gyakorlat.....	177. oldal
20.4.19.	Beszédtechnika.....	178. oldal
<b>21.</b>	<b>Legitimációs záradék.....</b>	<b>180. oldal</b>
21.1.	A Pedagógiai program érvényességi ideje.....	180. oldal
21.2.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	180. oldal
	<b>ZÁRADÉK.....</b>	<b>181. oldal</b>

# NEVELÉSI PROGRAM

## 1. BEVEZETÉS

### 1.1. A pedagógiai program jogszabályi alapjai

2. a Köznevelésről szóló – többször módosított – 1993. évi LXXIX. törvény,
3. a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló – többször módosított – 11/1994. (VI. 8.) MKM - rendelet, és a 16/1998-as módosítás
4. az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 32/1999. (VIII.18.) OM - rendelettel módosított 27/1998. (VI. 10.) MKM – rendelet
5. az Országos Szakértői és Országos Vizsgáztatási névjegyzékről és szakértői tevékenységről szóló 42/1999. (X. 13.) OM – rendelet
6. a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 11/1999. (III. 5.) OM – rendelettel módosított 5/1998. (II. 18.) MKM – rendelet
7. a művelődési intézmények nevével, elnevezéséről és névhasználatáról szóló 9/1989. (IV. 30.) MM – rendelet
8. a köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról rendelkező 20/1997. (II. 13.) kormányrendelet
9. az 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (Kjt.) valamint az annak végrehajtásáról szóló intézkedés 138/1992. (X. 8.), mindezek egybeeszerkesztve a Munkatörvénykönyvével,
10. a pedagógus továbbképzéséről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. Rendelet.
11. 3/2002. (II. 15.) OM rendelet a köznevelés minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről

## 2. HELYZETELEMNTÉS

### 2.1. Az iskola rövid története

1. 1955 decemberében kezdte meg működését az iskola, Salgótarjáni Állami Zeneiskola néven, a mai Táncház helyén egykoron állott öreg épületben. Első, alapító vezetője, névadója Váczi Gyula zongoraművész.

Az iskola kínálatában szinte a teljes klasszikus hangszer repertoár szerepelt, és amelyet 1969-ben kiegészít a hárfaoztatás.

1979-ben, hosszú viszontagságok után végre birtokba vehette az akkori tantestület és a diákság az iskola mai épületét.

Az új épületben, 1980-ban (nagytermi orgonánk megépítésével) lehetőségessé vált az orgonaoktatás elindítása, az országban egyedül álló módon saját sípos orgonán.

1980 szeptemberétől a vidéki zeneiskolák között elsőként bevezetik a jazz-zeneoktatást – gitár; dob; bőgő; basszusgitár és zongora szakokon.

1985-től a népzene oktatás bevezetésével teljes körűvé válik a zenei képzés az iskolában.

2000-ben lehetősége nyílt a Zeneiskolának, hogy nevet válasszon és kérjen intézményüknek, ezzel is kifejezve a közös célt: a sokoldalú, érett, kreatív személyiség kialakítását és a zenei nevelés ebben betöltött óriási szerepét. A választás Váczi Gyulára, az iskola alapító igazgatójára, zenepedagógusra és zongoraművészre esett, aki munkásságával világosan kifejezte a zenei nevelésben rejlő lehetőségeket.

2. Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése 108/2001.(V.28.)Öh. sz. határozatában elrendelte a Váczi Gyula Zeneiskola tevékenységének bővítését és módosította alapító okiratát, miszerint alapfokú oktatási tevékenységét a zeneművészeti ág mellett kibővítette táncművészeti, képző és iparművészeti valamint szín- és bábművészeti ággal.

3. *Az iskola neve 2001-től:*

Váczi Gyula Művészeti Iskola

*2004-től:*

Váczi Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

## 2.2. Az iskola hagyományrendszere

Az iskola akkor tud egy város életében teljes körűen működni, ha a nevelés-oktatáson túl felvállalja a település kulturális értékeinek megőrzését, hagyományainak ápolását.

Az iskola önmaga is a hagyományteremtés fontos bázisa egyfajta szellemiség megteremtésével, kulturális szokások kialakításával, rendezvényeivel, programjaival.

Hagyományos rendezvényeink egy része intézményi szintű, jelentősebb része mára már városi illetve városkörnyéki, illetve megyei szintű rendezvénné fejlődött, és országos rendezvényünk is van:

- **Október 1. - a "Zene Világnapja" - ünnepi megemlékezés és hangverseny**
- **Zenei pályán dolgozó volt növendékeink hangversenye** (december)
- **Luca napi vonós hangverseny**
- **Karácsonyi hangverseny**
- **Zenei pályán tanuló volt növendékeink hangversenye** (január)
- **Búcsúhangverseny, érettségizős tanulóink hangversenye** (június)
- **Tanévzáró hangverseny**
- **A Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar és iskolánk közös szervezésében, esti hangverseny sorozatok a JAVMK-ban**
- **„Mester Bérlet” című kamarahangverseny sorozat iskolánkban**
- **A Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar és iskolánk közös szervezésében, délelőtti ifjúsági hangverseny sorozat a JAVMK-ban.**
- **„Élő zenét a falusi iskoláknak” mozgalom hangversenyei**
- **Salgótarjáni Ifjúsági Művészeti Napok**
- **Tanszaki, növendék és tanári hangversenyek**
- **Jubileumi hangversenyek**
- **Részvétel a város és a megye kulturális rendezvényein**
- **Megyei, illetve területi zenei találkozók, versenyek**
- **Orgona Szakos Növendékek Országos Versenye** (3 évenként tavasszal)
- **Zongorista Növendékek Nógrád Megyei Találkozója** (2 évenként tavasszal)
- **Zenei fejtörő - írásbeli szolfézsverseny tanévenként**
- **Tanszaki vetélkedők (elmélet és gyakorlat) minden év január végén**
- **Tanszaki hangversenyek**
- **Zenei pályára készülő tanulóink hangversenyei** (november, február)
- **Zenei tábor** (Ifjúsági Szimfonikus Zenekar)

- **Képzőművészeti kiállítások és versenyek**
- **Képzőművészeti tábor** (tanév után a nyári szünet elején)
- **Néptánc bemutatók, találkozók** (decemberben és tavasszal)
- **Néptánc tábor** (nyári szünetben)

A rendezvények szervezése, rendezése során arra törekszünk, hogy minél több növendéket vonjunk be az előkészítő munkálatokba, a programok lebonyolításába akár közreműködőként, akár segítőként.

Fontos nevelési célkitűzésünk, hogy növendékeink ezen ünnepi alkalmakat sajátjuknak érezzék, a szerzett élmények által még inkább elkötelezettjeivé váljanak a művészeteknek; erősödjék bennük az intézményhez és a városhoz való kötődésük; tudatos törekvésükké válják e kulturális értékek feltétele, megóvása, ápolása és továbbfejlesztése.

### **2.3. Az iskola szerepe a város és térsége életében**

A Zeneiskola létrejöttkor óriási feladatot vállalt magára: egyrészt új zenei tradíciók megteremtését, másrészt a város meglévő zenei értékeinek átmentését a jövőkor számára.

Megalakult a Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar. A tanárok kamaraegyütteseket alakítottak. Iskolai kamaraegyüttesek, zenekarok alakultak, amelyek közül is kiemelkedik a Salgótarjáni Koncertfúvós Zenekar, a Salgótarjáni Ifjúsági Szimfonikus Zenekar és a Salgótarjáni Ifjúsági Kamarazenekar a Kölyök Dixie Band és a Tücsök zenekar.

Mindegyik együttes sikereire, eredményeire nemcsak az intézmény, hanem az egész város büszke.

Ebben a hagyomány és érték teremtő munkában ma már, mint komplex művészetoktatási intézmény a tánc, a képzőművészet, a szín-, és bábjáték területén is fontos szerepet lát el a városban és térségében.

Növendékeink, tanáraink, együtteseink állandó közreműködői városi rendezvényeknek, üzemek, iskolák ünnepeinek. Hagyományos rendezvényeink a város kulturális életének részét képezik.

Talán éppen a Zeneiskola, értékeket közvetítő és teremtő intézmény létének, kisugárzásának köszönhetően alakult számos olyan művészeti együttes az elmúlt években, amelyek néhány éves alkotó munkával tovább gyarapították városunk zenei értékeit. A Dűvő népzenei együttes; a Rege népzenei együttes; a Tücsök népzenei együttes; az Ifjúsági Kamarazenekar; a Kölyök Dixie Band és a Salgótarjáni Rézfúvós Kvintett is rövid idő alatt városunk kulturális arculatának színesítőivé, gazdagítóivá váltak.

Működésükkel városunk hírnökei megyei, országos és nemzetközi szinten is.

A Művészeti Iskola alapvető céljának tekinti, hogy tanulóiból a művészetek iránti elkötelezett embereket neveljen. Meggyőződésünk, hogy csak a kulturális igény, aktivitás teremtheti meg egy város művészeti életének alapjait.

Nemcsak Salgótarján, hanem a környező települések életében is változást idézett elő az iskola léte, hiszen sem a nevelő-oktató munka, sem a közművelődés tekintetében nem maradtunk a város falain belül.

Tanárainkkal, növendékeinkkel, együtteseinkkel elmentünk a környező falvakba, községekbe is.

Mára már több településen is talán a mi kisugárzásunk hatására működik zeneiskola, művészeti iskola.

## **2.4 Az iskola eredményei**

Egy intézmény hatékony működésének legékezebb bizonyítéka a konkrét eredményeken és díjakon túl az, ha az iskolába járó gyerekek és szüleik elégedettek az itt folyó munkával, ha a városlakók megismerik és elismerik tevékenységünket, ha az iskolából kinőtt ifjak számára az itt töltött évek örökké emlékezetesek maradnak, s nem a végét, hanem csak a kezdetét jelenti számukra a művészetekkel való ismerkedésnek.

Az egykori növendékek "visszajárása" látogatóként, koncertek közreműködőjeként, még mindig aktív hangszeresként, vagy akár már kollégaként, megerősít bennünket abban, hogy jó úton járunk. Bizonyítéka annak, hogy sikerült olyan kapcsolatot kialakítani tanítványaink többségével, amelynek révén "megfertőződtek" ügyszeretetünkkel, a művészetek iránti elkötelezettségünkkel.



A pályaválasztás segítését, a továbbtanulásra való felkészítést mindig kiemelt feladatként kezeltük.

A zenei tanulmányok tekintetében rendszeresen jelentkeztek zeneművészeti szakközépiskolába növendékeink. Évente 3-4 fő, de előfordult, hogy 10 fő sőt még ettől több is felvételizett. A jelentkezők 90-95%-a sikeresen vette az akadályokat, s mára már képzett zenészként tevékenykednek az ország határain belül és kívül.

Közel 200 egykori tanítványunk került zenei pályára, nem számítva a tanárképző főiskola ének-zene szakán, vagy az óvónőképzőben végzeteket.

Tizenegy jelenlegi tanárunk iskolánkból indult.

Ma már a képzőművészet és a táncművészet területén is büszkélkedhetünk a művészeti területen magasabb szinten tovább tanuló diákokkal, akik a tanári vagy éppen a művészi pályát választották élet hivatásnak.

A Művészeti Iskola célja és feladata a szakirányú továbbtanulásra való felkészítés mellett a művészi kifejezőképesség megalapozása, a művészeteket kedvelő és értő közönség kinevelése is. S ez a feladat az előbbinél talán még nagyobb felelősséggel jár, hiszen nagyobb tömegeket érint.

Eredményként könyveljük el azt, hogy...

- egykori tanítványaink immár szülőként kötődnek intézményünkhöz;
- rendszeres résztvevői vagyunk megyei, körzeti, országos találkozónak, fesztiváloknak, versenyeknek ahol minden művészeti ágban képviseljük iskolánkat.
- tanítványaink, együtteseink, csoportjaink számos díjjal, kitüntetéssel büszkélkedhetnek most már minden művészeti ágban..
- több alkalommal résztvevői voltunk a Székesfehérváron megrendezésre kerülő Alba Regia Zeneiskolai Kamarazene Találkozónak, ahol kamaracsoportjaink rendszeres közreműködői voltak a gálahangversenynek is.
- három tanulókból álló kamara együttesünk vett részt a Pozsonyi Nemzetközi „Juventa” Kamarazenei Versenyen ahonnan mindhárman díjjal tértek haza.
- tanáraink, zenekaraink számos felkérést kapnak különböző városi, vagy megyei rendezvényen való közreműködésre;
- két olyan több, mint 15 évtizedes múlttal rendelkező együttesünk van, amelynek tagjai a zeneiskolás növendékek mellett olyan ifjak, vagy már felnőtté vált családanyák, családapák, akik egykor diákjaink voltak.

A Salgótarjáni Koncertfúvószenekar és a Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar szakmai munkája, közösségi szelleme, megtartó ereje példaértékű.

- népzenei együtteseink, hagyományosan résztvevői az országos népzenei antológiának.

## 2.5. Az iskola jogi státusa

- Az iskola neve: Váczi Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény.

Az iskola székhelye: 3100. Salgótarján, József Attila út 2/A.

Az iskola jogállása: Önálló jogi személyiségű helyi önkormányzati költségvetési szerv.

Az iskola alapítói jogokkal felruházott irányító szerve: Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése

3100 Salgótarján, Múzeum tér 1.

Az iskola jogszabályban meghatározott közfeladata:

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 31. § (1) bekezdésében meghatározott művészeti nevelés, oktatás.

### Az iskola alaptevékenysége

**Szakágazati besorolás: 852020 Alapfokú művészetoktatás**

#### **I. Szakfeladatának száma, megnevezése 2009. december 31-ig:**

80131-3 alapfokú művészetoktatás

*Ezen belül az alábbi művészeti ágak oktatása:*

- a.) zeneművészet
- b.) táncművészet
- c.) képző- és iparművészet
- d.) szín- és bábművészet

92162-8 zeneművészeti tevékenység

92163-9 táncművészeti tevékenység

92171-6 egyéb művészeti tevékenység

75195-2 közoktatási intézményekben végzett kiegészítő tevékenységek

75192-2 önkormányzatok, valamint többcélú kistérségű társulások elszámolásai

#### **II. Szakfeladatának száma, megnevezése 2010. január 01-től:**

852031 Alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágban

852032 Alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ágban

### Az iskola kiegészítő tevékenysége:

#### **Szakfeladatának száma, megnevezése 2010. január 01-től:**

900121 Zeneművészeti tevékenység

900122 Táncművészeti tevékenység

900124 Egyéb előadó-művészeti tevékenység

### Az iskola kisegítő tevékenysége:

#### **Szakfeladatának száma, megnevezése 2010. január 01-től:**

682002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése

A kisegítő tevékenységhez kapcsolódó kiadások az iskola összes kiadásának 20%-át nem haladhatja meg.



Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Arany János Tagiskola  
3104 Salgótarján, Budapesti út 66.

**Képző- és iparművészet:** : vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, festészet  
**Táncművészet:** néptánc,

Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon  
3100 Salgótarján, József Attila út 2.

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, textilmű-  
ves,

Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Kodály Zoltán Tagiskola  
3100 Salgótarján, Mártírok útja 3.

**Zeneművészet – klasszikus zene:** zongora, szolfézs

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, festészet  
**Szín- és bábművészet:** színjáték

Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon II. Rákóczi Ferenc Tagiskola  
3100 Salgótarján, Rákóczi út 25-27.

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, szobrászat,  
tűzzománckészítő

Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Petőfi Sándor Tagiskola  
3100 Salgótarján, Acélgyári út 24.

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, festészet,

Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Dornyay Béla Tagiskola  
3100 Salgótarján, Forgács Antal út 1.

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, festészet,

Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Bóna Kovács Károly Tagis-  
kola

3102 Salgótarján, Petőfi út 85.

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, festészet,  
**Táncművészet:** néptánc,

József Attila Művelődési és Konferencia Központ

3100 Salgótarján, Fő tér 5.

**Táncművészet:** néptánc,

Madách Imre Gimnázium és Szakközépiskola

3100 Salgótarján, Arany János út 12.

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, festészet  
**Szín- és bábművészet:** színjáték

Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola

3100 Salgótarján, Kissomlyó út 1.

**Képző- és iparművészet:** vizuális alapismeretek, rajz-festés- mintázás, festészet  
**Szín- és bábművészet:** színjáték

Néptáncművészetért Közalapítvány

3100 Salgótarján, Meredek út 7.

**Táncművészet:** néptánc,

## **2.6.2. Tárgyi feltételek**

Iskolánk több milliós hangszer- és eszközvagyonnal rendelkezik, melyet az állagmegőrzés szintjén anyagi lehetőség híján nem tudunk pozitívan kezelni.

Segítséget jelenthet a 11/1994. (VI.8) MKM rendelet módosításának tervezetében megfogalmazott jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközzeiről és felszereléséről.

A jelenleg hiányzó eszközök beszerzése, a fenntartó által elfogadott kötelező eszközök és felszerelések jegyzékének ütemterve szerint folyamatosan történik..

Oktató-nevelő tevékenységünket a József Attila úti fő épület mellett a város általános és középiskoláiban folytatjuk, amelyekben a képző- és iparművészeti, a báb- és színjáték szakokat oktatjuk.

## **2.6.3.Személyi feltételek**

Tanévente tervezett és engedélyezett tanulólétszámunk 600 fő, a három zenei - klasszikus, jazz, népi – tanszakon.

A csoportos művészeti ágazatok esetében a tervezett és engedélyezett tanulói létszám 800 fő.

A zenei ágazat klasszikus és jazz tanszakán főiskolai és egyetemi képzettséggel rendelkeznek tanáraink. A népzenei tanszakon tanítók felsőfokú és szakirányú - a képzéshez megfelelő - végzettséggel tanítanak.

A csoportos művészeti ágak közül a szín- és bábjáték tanszakon a 2009/2010-es tanévtől két év szünet után a színjáték oktatás újraindítását tervezzük 1-2 telephelyen. Ezt lehetővi teszi megfelelő végzettségű tanárok alkalmazása. Két néptánc tanárunkból egy már diplomás, egy pedig jelenleg utolsó évét végzi a táncművészeti főiskolán. A képző- és iparművészeti ágon mindenki megfelelő végzettségű. A kötelező és választható szakmai továbbképzést, valamint a diplomaszerező beiskolázást az intézményvezetés ösztönzi, a költségvetés lehetősége szerint anyagilag is támogatja.

Az iskola igazgatója és egyik helyettese jelenleg az Eszterházy Károly Főiskola tanügyigazgatás szakán folytat kiegészítő diplomát adó tanulmányokat, szakvizsgás képzésben. Diplomájuk megszerzése után így az iskolavezetés 100 %-osan megfelelő vezetői képzettségű lesz.

A tanárok oktató-nevelő munkája és a szakmai továbbképzések mellett nagyon fontos az önképzés, a hangszeren történő gyakorlás, illetve a saját művészeti területen történő aktív alkotó tevékenység, a szinten tartás és az egyéni megmutatkozás szerepvállalás, de a tanítás szempontjából is.

## **2.6.4.A pedagógiai program megvalósításához szükséges fejlesztések**

### **Személyi és tárgyi**

A Művészeti Iskola jövőjét tekintve elsődleges feladatunk, hogy a zeneművészeti ágazat mintájára stabilizáljuk a társművészeti ágazatok tanszakainak munkáját.

Az évenként várható tanulói létszám és az általuk választott művészeti területek ismeretében a személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

A hosszabb távú tervezéshez mindenképpen szükségesnek tartjuk az épületünk kibővítését vagy más épületet, épületrészt az iskolához kapcsolni, mint az újabb ágazatok központját.

Az újabb táncoktatási területek, mint például a balett vagy a modern tánc, bekapcsolása tevékenységünkbe feltétlenül újabb saját épület, vagy telephely bevonását tenné szükségessé.

### **Eszmei, erkölcsi**

A pedagógiai program nem egy évre, nem csak a mának vagy a közel jövőnek szól, hanem a holnapnak is, tartalmaznia kell a hosszabb távú terveinket is. Az újabb műfajok oktatásának beindításának idejét mindig a lakosság igényeinek, valamint az oktatás személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeinek egybe esése fogja meghatározni. Mindezekben jelentős a feladata az intézmény minőségirányítási programjának.

### 3. A Pedagógiai program tartalmi célkitűzései

#### 3.1. A Művészetoktatási Intézmény célja és feladatai

Célja, hogy

- a választott művészeti ágon és tanszakon belül nyújtson speciális művészeti ismereteket;
- az alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához;
- alakítsa ki a tanulóknál a nemzeti és egyetemes kultúra iránti nyitottságot, esztétikai érzékenységet;
- neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére;
- sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi kapcsolatteremtésben, együttműködésben és kommunikációban a toleráns magatartásra.

Feladata, hogy

- ismertesse meg az egyes művészeti szakterületek alapvető ismeretanyagát és technikáit;
- alapozza meg az egyes művészi kifejezőkészségek kialakítását;
- bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját és fejlessze improvizációs készségét;
- készítse fel az átlagosnál jobb képességű tanulókat a szakirányú továbbtanulásra;
- tegye alkalmassá a növendékeket a művészeti együttesekbe, csoportokba való bekapcsolódásra;
- alakítsa ki bennük egyfajta belső igényt a művészetekkel való kapcsolattartásra (a tanulmányok befejezése utáni időszakra vonatkoztatva);
- ösztönözze a tanulókat a társművészetekkel való együttműködésre, kapcsolattartásra;
- feltárja a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

#### 3.2. Az iskola nevelésfilozófiai elvei

*"Az emberi természet kettőssége, testi és szellemi törekvéseinek párhuzamossága arra kényszerít bennünket, hogy mindkét dolgot egyidejűleg műveljük: a magyar földet is, a magyar lelkeket is.*

*A hazát ma elsősorban nem a kard, hanem a kultúra tarthatja meg és teheti ismét naggyá."*

*/Gróf Klebersberg Kuno, 1929./*

A művészeti nevelés térnyerése, megerősödése talán az egyik legfontosabb vívmánya az oktatás megújulásának.

Ahhoz, hogy a gyerekek értékválasztó dilemmákat élhessenek meg, hogy megtapasztalhassák saját alkotóerejüket, hogy harmonikus személyiségként egyensúlyba kerülhessenek önmagukkal és a világgal, nélkülözhetetlen a művészetek gyakorlása.

A művészeti nevelő-oktató munka ezernyi lehetőségét biztosítja a növendékek érzelmi és értelmi fejlesztésének, képességeik, tehetségük kibontakoztatásának, személyiségük gazdagításának, helyes értékrendjük kialakításának.

Nevelési céljaink az egyéni és közösségi nevelés útján teljesebben ki.

Célunk, hogy a mai felgyorsult életet élő, teljesítményorientált világunkban - amelyben versenyfutás folyik a pénzért, sikerért, karrierért - minél több önmagával harmóniában élni tudó, kiegyensúlyozott személyiség-fejlődést mutató gyereket bocsássunk ki az iskolából.

Meggyőzzük tanítványainkat, hogy a tudásnak, a felkészültségnek, a humánumnak, az erkölcsiségnek, az emberi szeretetnek nem a pénz a kizárólagos fokmérője. Arra neveljük őket, hogy az értéket az emberi kvalitásban lássák, ne a birtokolható javakban; az értéktelítő munkában és ne az eladhatóságban.

Törekvésünk arra irányul, hogy a művészeti nevelés által

- fejlesszük készségeiket, képességeiket;
- segítsük őket a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzésében és gyakorlásában;
- gyarapítsuk ismereteiket;
- alakítsuk esztétikai igényességüket és fogékonyságukat;
- gazdagítsuk önkifejezési eszköztárukat;
- szoktassuk őket következetes, kitartó munkára, amely révén alkalmassá válnak arra, hogy teljes, boldog emberi életet éljenek.

### **3.3. Az iskola kiemelt célja**

A nevelőtestület kiemelt céljának tekinti a differenciált képességfejlesztést.

A Kt. 10.§ (3) bekezdés a) pontja kimondja:

" A gyermeknek, tanulónak joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten tovább tanuljon, illetve alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében"

Ebből az alapvető gyermeki jogból, valamint a "minden képesség fejleszhető" elvből kiindulva lehetőségeinkhez mérten minden jelentkező tanulót felveszünk iskolánkba. Az utóbbi években elutasításra többnyire csak helyhiányra való hivatkozással került sor, vagy olyan esetben, ha a tanuló korábban már tanulói jogviszonyban állt az intézménnyel, s e jogviszony tanulmányi kötelezettségek elmulasztása, vagy térítési díj befizetésének elmaradása miatt szűnt meg.

A tanulók felvételénél nem elsődleges kritérium a művészi adottság, képesség, készségi szint milyensége. A felvételi meghallgatás inkább csak tájékozódást, ismerkedést jelent a tanuló és a tanár számára.



Az intézmény eredményes működésének megőrzése, sőt minőségi javítása érdekében így egyre nagyobb figyelmet kell fordítani a differenciált oktatásra.

A személyiségfejlesztés és a teljesítmény centrikusság harmóniájára törekedve iskolánk a **tehetséggondozásnak** és a **felzárkóztatásnak** egyaránt színtere.

Szinte minden egészségesen fejlett gyermek valamiben tehetséges.

Minden pedagógus kötelessége, felelőssége, hogy ezt időben észrevegye, s biztosítsa fejlesztését.

Éppen ezért iskolánk...

- lehetőséget biztosít valamennyi művészeti ág kipróbálására, hogy a tanuló a tanár irányításával megtalálhassa az adottságainak leginkább megfelelő tevékenységet,
- a tehetséggondozás időszakát nem bizonyos életkorhoz köti, hanem teljes folyamatként kezeli, bár a 10 éves korig terjedő időszakot mint előkészítő és alapozó szakaszt tartja a legfontosabbnak,
- biztosítja a megfelelő és szakszerű képzést,
- a művészeti pályára, versenyekre, fesztiválokra készülő növendékek számára emelt óraszámban biztosítja a felkészülést,
- támogatja a szaktanárok kapcsolatfelvételét és tartását a művészeti közép- és felsőfokú intézmények szakembereivel.

Külön foglalkozásokon biztosítunk lehetőséget a hátrányok ledolgozására. Célunk, hogy ha többletmunkával is, de sikerekhez juttassuk tanítványainkat, lendületet adva ezzel további tanulmányaikhoz, növeljük önbizalmukat, önbecsülésüket, erősítsük akaratukat.

## **4. A zeneművészeti ág speciális szabályozása**

### **4.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói**

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

2. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszerek és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
3. A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

### **4.2. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai**

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.

- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaragyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és - lehetőség szerint - külföldi zeneoktatási intézményekkel.

## **5. A képző- és iparművészeti ág speciális szabályozása**

### **5.1. Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás célrendszere és funkciói**

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kéz ügyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.
2. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken, szerzhethetnek jártasságot.
3. A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

### **5.2. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai**

Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére. Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.

Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.

Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót

- a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
- a vizuális információk, közlemények megértésére,
- a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra,
- tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
- a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,
- a kifejezési eljárások használatára,
- élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
- a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására,
- a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére,
- a vizuális önkifejezésre, alkotásra,
- tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére,
- tervezésre, konstruálásra,
- a kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismeretére,
- eszközhasználatra, anyagkialakításra,
- a baleset- és munkavédelmi előírások betartására,
- tárgykészítésre, környezetformálásra,
- a kézműves tevékenységek gyakorlására,
- a jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére,
- a rendeltetés - a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére,
- a mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására,
- a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére,
- a műelemzési eljárások alkalmazására.

Tegye lehetővé

- a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban

- az esztétikum iránti igényt,
- az esztétikai élményképességet,
- az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

Fejlessze a teremtő képzeletet és improvizációs készséget.

## **6. A táncművészeti ág speciális szabályozása**

### **6.1. Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói**

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztonságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.
2. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.
3. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

### **6.2. Az alapfokú táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei**

Fejlessze

- a gyerekek és fiatalok mozgáskultúráját,
- testi-lelki állóképességét,
- kapcsolatteremtő képességét.

Neveljen

- egészséges, jó tartású, jó mozgású tanulókat,
- táncművészetet értő közönséget,
- táncot szerető fiatalokat.

Készítsen fel

- a szakirányú továbbtanulásra.

Az alapfokú táncművészeti oktatásnak nem célja a hivatásos és versenytáncos képzés, de célja a tehetséges tanulók pályára irányítása, valamint az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra ösztönzése.

## **7. A szín- és bábművészeti ágazat speciális szabályozása**

### **7.1. Az alapfokú szín- és bábművészeti képzés célrendszere és funkciói**

1. Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi nevelés lehetőséget biztosít a színművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait.
2. A képzés lehetővé teszi a színművészet területén
  - minél változatosabb dramatikus tevékenységformákban való részvételt;
  - a színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését;
  - differenciált feladatokon keresztül a dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, azok széles körű alkalmazását;
  - az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését;
  - a színjáték kulturális tradícióinak megismerését;
  - a tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletének, aktív szókincsének bővítését;
  - azt, hogy a tanulók az élet más területein elsajátított ismereteiket, készségeiket a színjátékban is alkalmazni tudják;
  - minél több élő és felvett színházi előadás - köztük társaik által készített produkciók megtekintését;
  - a színházi-drámai formával való kísérletezést, továbbá a színjátéknak mint művészi kommunikációs formának megtapasztalását;
  - azt, hogy a tanulók egyénileg és csoportosan előadást tervezhessenek, létrehozhassanak, illetve a létrejött előadást bemutathassák; a közös alkotómunka örömteli együttlétét;
  - az önkifejezést,
  - az önértékelést annak érdekében, hogy a tanulók képessé váljanak saját eredményeik felismerésére, és azokat a színházi tanulmányaik során hasznosítani is tudják.

### **7.2. Általános fejlesztési követelmények**

#### **7.2.1. A színművészet területén**

Készítse fel a tanulókat

- drámai szövegek értő - színészi szempontokat figyelembe vevő - olvasására,
- különböző színészi technikák tudatos alkalmazására,
- színházi improvizációra,
- karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel,
- egyes színházi stílusoknak megfelelő színészi játéokra,
- különféle szerepek megformálására,
- a rendezői instrukciók mentén végzett munkára,

- a más művészeti ágak területéről származó ismereteinek alkalmazására a szerepalkotás során,
- színházi előadások elemzésére, értékelésére.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a színházi alapfogalmakat/szakkifejezéseket,
- a drámai/színházi konvenciókat, azok alkalmazását,
- a legfontosabb történeti és/vagy kortárs színházi stílusokat,
- a színházi műfajokat,
- a szöveg- és előadás-elemzés szempontjait,
- a színészi játék alapvető iskoláit,
- a színészi alkotómunka fázisait, főbb összetevőit,
- a színház jelenkori közösségi, társadalmi szerepét,
- napjaink színházi struktúráját.

## 7.2.2. A bábművészet területén

Készítse fel a tanulókat

- a bábjáték alkotófázisaiban való részvételre
- a partnerekkel való együttműködésre
- színpadi szituációnak megfelelő improvizációra
- a bábjáték komplexitásában rejlő lehetőségek felismerésére és alkalmazására
- átlátni egy-egy bábtechnika és színpadtechnika alkalmazási lehetőségeinek határait
- felismerni, hogy egy-egy téma milyen bábtechnikai és színpadtechnikai keretek között bontható ki leginkább
- önálló feladatmegoldás esetén megindokolni témaválasztását és a technikai megoldás melletti döntését, s azt (tanári segítséggel) a megvalósításig végigvezetni
- tanári-rendezői instrukciók mentén végzett munkára
- jelenet, vagy jelenetsor gyakorlás útján történő eljátszására és reprodukálására
- különféle szerepek megformálására
- az előadás/próba folyamán szükség szerinti háttérmunkára, munkája során a színpad iránti alázatra
- egyes színházi stílusoknak megfelelő játékmódra

Ismertesse meg a tanulókkal

- a bábszínházi alapfogalmakat, szakkifejezéseket
- az animáció útján történő kifejezés sajátosságait
- a főbb báb- és színpadtechnikák elméletét, gyakorlatát
- a bábszínpadi konvenciókat
- a bábjáték kultúrtörténeti szerepét, tradícióit
- a darab-, szerep- és előadás-elemzés szempontjait
- a bábjátékos tevékenység összetevőit, azok egymásra épülését, alkalmazását
- a rögzített előadásmód és az improvizációs technika közti különbséget, alkalmazási lehetőségeiket, a különböző játékstílusokat
- a társművészetekkel való kapcsolódás lehetőségeit
- az egyes működési struktúrákat

## 8. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiséget a biológiai tényezők (öröklés) és a környezeti, nevelési hatások - egymással szoros kölcsönhatásban - együttesen határozzák meg. A környezeti hatások befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a nevelés-oktatás személyiségformáló hatása különös jelentőséggel bír.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok öt fő területre bonthatók:

- az értelem kiművelésére ( kognitív kompetencia);
- az érzelmi intelligencia fejlesztése;
- segítő életmódra nevelésre (szociális kompetencia);
- egészséges és kultúrált életmódra nevelésre (személyes kompetencia);
- a szakmai képzés alapozására (speciális kompetencia).

Az alapfokú művészetoktatás ezen területek gondozására nem azonos súllyal biztosít lehetőséget. Képzési rendszerünkben az első a második és az ötödik terület kap nagyobb hangsúlyt. Célunk a konstruktív, érett, alkotó személyiségvonások létrehozása és megerősítése, miközben a destruktív, éretlen vonásokat ellensúlyozzuk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok rendszerét a pedagógiai alapelvekből, célokból, feladatokból, eljárásokból és eszközökből vezetjük le.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek jelenlétével lehet. A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzésvilágát, minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket ma érő ingerözönben, segítenek megőrizni érzékenységüket.

A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben megnyilvánulnak.

A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló élje át a siker élményét, és ezzel fejlődjön önismerete és erősödjön egészséges önbizalma.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.

A művészeti nevelésünk megalapozza a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A művészeti oktatás által létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás, szereplés összetevői.

A népi műveltség megismerése a mai kultúra számára fontos információkat hordoz. Kodály Zoltán egész pedagógiai rendszerét a magyar népzeneire, különös tekintettel a magyar népi gyermekjátékokra alapozta. Munkánkat névadónk tevékenységének figyelembevételével kívánjuk megvalósítani.

A művészeti oktatás nevelő hatása tagadhatatlanul megmutatkozik, a tanulók magatartásában, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésében. A naponkénti gyakorlások, művek, dallamok megtanulásának eredményeképp fejlődik a memória, a motívumok, dallamok és dalszövegek naponkénti memorizálása edzi a bevésés képességét. A népdalokon gyarapodott színes és gazdag szókincs, a tanulók fogalmazási és kifejezésbeli készségét fejleszti. A



stílusos előadás a figyelem, a koncentráció állandó munkáját igényli, ezeket fejleszti. Rendezettséget követel, ezáltal rendre is szoktat.

A művészeti iskolába járó növendékek „szép” iránti elkötelezettsége, igényessége fokozatosan megnyilvánul a munkához való hozzáállásukban és a magatartásuk kulturáltságában is. A művészeti út elkerülhetetlen állomása a kudarc, melyet mind a növendéknek, mind a pedagógusnak tudnia kell kezelni. Ezért feladatunk, olyan képesség kialakítása is, mely a hibákból és a tévedésekből való okulást is eredményezi.

## **9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok**

Iskolánkban a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a színművészeti ág tanítását, jellegükénél fogva egyéni és csoportos órák jellemzik. A növendékeknek számos alkalommal van lehetőségük produkcióikkal közönség elé állni.

Ezen alkalmakkor megmutatkozik a tanulók egymásra utaltsága, a csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. Ez fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. A művészeti képzés során végzett közös alkotás öröme, mind-mind közösség- és személyiségfejlesztő hatással bír.

A csoportos művészeti tevékenységek (kamarazene, zenekar, kórus, énekkar, táncsoport) lehetőségeket teremtenek a tagok közötti bensőséges kapcsolatok kialakulásához, a társas tevékenység által nyújtott biztonságérzet pedig a szorongó növendékek gátlásainak feloldásához.

Az iskola közösségi élet formálásához nemcsak a növendékek által alkotott művészeti csoportok járulnak hozzá, hanem a tisztán pedagógusok által (zenekar), vagy a pedagógus és növendék által (fúvószenekar) létrehozott együttesek is.

## **10. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek**

Intézménytípusunk alapvető funkciója a tehetségek gondozása. A tehetség lehet veleszületett vagy rejtett formában is előfordulhat. Célunk a szerzett képességeik továbbfejlesztése, megtalálni számukra azt az „utat”, amelyen elmélyülten és eredményesen haladhatnak és akár az átlagosat túlhaladó teljesítményekre is képesek.

A tehetséges gyerekek nem egyformák, és mind a képességek, mind a viselkedés, a magatartás terén gyakorta eltérnek az átlagtól. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső hajtóerő, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, esetenként csökkentett mértékű alkalmazkodás, a korlátozás elleni védekezés, a szociális korlátok szabadabb kezelése jellemző.

A tehetséggondozásban nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Az, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni csak bizonyos információk birtokában lehetséges megtervezni, amelyek tájékoztatnak a gyermek koráról, tudásszintjéről, motivációjáról. Fontos tényező a tehetséggondozást végző pedagógus szakmai felkészültsége, elhivatottsága, a családi támogató háttér, és az intézmény kondíciói.

A művészi képességek, különösen a zenei képesség korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet serkentő-gátló hatásától is függ, hogy lesz-e belőlük művészi tehetség.

A tehetségek megmutatkozásának, bizonyításának, a tehetség mértékének megállapítására alkalmas tevékenységi formák az alábbiak az egyes művészeti tanszakokon:

- pályázatokon való részvétel (nemzetközi, megyei, városi szinteken);

- versenyeken való részvétel (házi, városi, országos, nemzetközi);
- külső és saját rendezvényeken (iskolai, városi, külföldi) való szereplés;
- szaktáborokon, alkotó táborokon, mesterkurzuson való részvétel

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll, sokkal inkább olyan folyamatként kell felfogni, amely állandó tökéletesítésre ösztönöz az egyén saját képességeit, készségeit illetően.

### **10.1 A tehetséggondozás feltételei:**

- a tehetségek kutatása, felismerése;
- megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása;
- napi kapcsolattartás az azonos növendéket oktatók-nevelők között;
- olyan oktatási légkör biztosítása, amely leküzdí a kreativitással szembeni akadályokat (pl.: az elmagányosodás érzését, kortársak megvetését, hibáktól való szorongás érzését, stb.);
- a tehetséges pedagógusok, melyek nélkül eredményesen nem lehet tehetségeket nevelni-oktatni.

Az alkotó pedagógus munkája mesterség és művészet, professzionális szakma, hivatás. Azt a többletet, amitől alkotó művészetnek is tekintjük, azt a pedagógus személyisége adja hozzá. Felelőssége abban áll, hogy a reá bízott gyermek egyedi és megismételhetetlen. Ezért az e szakmát művelők személyisége és erkölcsi arculata oly mértékig feltétele a sikeres pályafutásnak, mint a szaktudásuk.

Az elmondottakból következik, hogy a legeredményesebb nevelés csak a komplex személyiséggondozás lehet, s ezt nem pótolhatja semmiféle - rövidtávon - hatásosnak tűnő „akciópedagógia” sem. A tehetséggondozás alapfeltétele a tehetséges tanár.

### **10.2 A tehetséggondozás lehetséges módszerei:**

- „Minőségi” csoportba irányítás: (egyéneként eltérő időben) kimagasló tehetségek esetében.
- Év összevonás, vagy léptetés: amikor egy tanévben esetleg 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a gyermek.
- Gazdagítás, dúsítás: hogy a tanévi anyagot az idő 2/3-a alatt sikerül feldolgozni és a fennmaradó 1/3-nyi időben a növendékek egyéni fejlesztő programokkal dolgoznak.

### **10.3 A tehetséggondozás sajátosságai iskolánkban:**

- A pedagógusok folyamatos továbbképzése, a tehetséggondozás speciális ismereteinek körében.
- Vendégtanárok segítségével, egyrészt konzultációs lehetőségek biztosítása útján igyekszünk megtalálni a növendék adottságai és személyisége számára legmegfelelőbb fejlődési utat, másrészt bevonva őket a tanítás folyamatába, közvetlenül hasznosíthatjuk tapasztalataikat.
- A differenciálást szolgáló taneszközök biztosítása. Pl.: számítógépes programok, kották, CD-k, videó felvételek.

- Hosszabb időtartamú, úgynevezett „B” tagozatos 2x45 perces főtárgyi órák.
- Második hangszer tanulásának biztosítása.
- „B” tagozatos meghallgatások, koncertek szervezése.
- Csoportos órákon belül egyéni foglalkoztatás szervezése.
- Amennyiben szükséges a kiemelkedő képességűeknek kis létszámú (akár 2-3 fős) csoportok szervezése.

## 11. A NEVELŐ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

### 11.1. SZÉKHELY

Vácz Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény  
Salgótarján, József Attila út 2/A

#### Földszint:

Portásfülke-telefonközpont

Földszint 1-es terem: Szolfézsterem,

Pianino	1 db
Munkapadok székekkel	17 fő részére
Kis ülőpadok a zeneórák és előképzősök részére	17 fő részére
Tábla, sima	1 db
Tábla, ötvonalas	1 db
Video-szekrény	1 db
TV	1 db
Video	1 db
Kétkazettás magnó	1 db
CD-lejátszó	1 db
Erősítő	1 db
Hangfal	2 db
Gyermek- és ütőhangszer készlet	1 db
Hangolt ritmusrúd-készlet	1 db
Kronológiai táblák	

Földszint 2-es terem: Szolfézsterem,

Kronológiai tábla	1 db
Petrol pianínó	1 db
Philips CD-rádiós magnó	2 db
Tábla	1 db
Pad	9 db
Szék	23 db
Ritmushangszerkészlet	1 db
Összehajtható textiltábla	1 db
Fogas	1 db

Földszint 3-as terem, tanári szoba

Teakonyha	1 db
Székek	6 db
Tárgyaló asztal	1 db
Dohányzó asztal	1 db
Fotel	2 db
Számítógép	1 db

Földszint 4-es terem, nagy hangversenyterem

Orgona	1 db
Zongora	1 db
Zongoraszék	2 db
Zsámoly	2 db
Csemlaló	1 db
Kottatartók, Székek	170 db

Földszint 5-ös terem, fénymásoló terem, raktár, irattár

Földszint 6-os terem, takarító személyzet szobája

Földszint 7-es terem, zongoraterem,

Petrof zongora	1 db
Zongoraszék	1 db
JVC rádiós magnó	1 db
Kottaállvány	2 db

Földszint 8-as terem, zongoraterem,

Estomia zongora	1 db
Petrof piano	1 db
Zongoraszék	2 db
Rádiós magnó	1 db
Zsámoly	2 db
Kottaállvány	1 db

Földszint 9-es terem, zongoraterem,

Petrof zongora	1 db
Zongoraszék	1 db
Zsámoly	2 db
Metronóm	1 db
Magnetofon	1 db
CD-lejátszó	1 db

Kottaállvány	1 db
Földszint 10-es terem, zongoraterem,	
Rönisch zongora	1 db
Zongoraszék	1 db
Kottaállvány	1 db
JVC rádiós magnó	1 db
Zsámoly	1 db
Földszint 11-es terem, zongoraterem,	
Förster zongora	1 db
Zongoraszék	1 db
Zsámoly	2 db
Metronóm	1 db
Rádiós magnó	1 db
Kottaállvány	1 db
Kazánház és karbantartó műhely	
Földszint 12-es terem, orgonaterem,	
Elektromos orgona	1 db
Állítható orgonapad	1 db
Rádiós magnó	1 db
Szék	1 db
Földszint 13-as terem, népi-ének terem,	
Kazettás magnó	1 db
Roland szintetizátor	1 db
Egészalakos tükör	1 db
Magyar Népi Énekiskola kötetei	
Hangvilla	1 db
Földszint 14-es terem, népi-hegedű és brácsa terem,	
Kétkazettás magnó	1 db
Brácsa, 3 húros	1 db
½-es hegedű	1 db
Mezőkölpényi lejegyzés (kotta)	1 db
Szászcsáváci lejegyzés (kotta)	1 db
Magyarpalathás lejegyzés (kotta)	1 db
Kalotaszegi lejegyzés (kotta)	1 db
Magyarszoráti lejegyzés (kotta)	1 db
Szatmári lejegyzés (kotta)	1 db
Szilágysápi lejegyzés (kotta)	1 db
Bonchidai lejegyzés (kotta)	1 db
Vejdaszentiványi lejegyzés (kotta)	1 db
Széki lejegyzés (kotta)	1 db
Erdőszombattelki lejegyzés	1 db

Népzenei füzetek, 1: Szatmári népzene	2 db
2: Kalotaszegi legényesek	1 db
3: Széki férfitáncok zenéje	1 db
4. Kalotaszegi népzene	1 db

Földszint 15-ös terem: szellőző és fűtő gépház

Földszint 16-os terem: Mosókonyha

Földszint 17-es terem: Irat- és nyomtatványtároló

Férfi- és női tanulói mosdó

Előtér:

TV	1 db
Video	1 db
DVD-lejátszó	1 db
Hangfal	2 db
Asztalok, székek	
Faliújság	
Kiállítási tárolók	3 db

## I. emelet

I. emelet 1-es terem: magánének terem,

Pianínó	1 db
Kottaállvány	3 db
JVC audio lejátszó	1 db
Párológató készülék	1 db
Tükör	1 db
Ötvonalas tábla	1 db
Kottatári kották	5 db

I. emelet 2-es terem, gordonkaterem,

Pianínó	1 db
Állítható magasságú zongoraszék	1 db
Különböző magasságú székek	6 db
Kottatartó	2 db
Kottapult	1 db
Metronóm	1 db
Különböző méretű felszerelt gordonkák	6 db
Tanári hangszer (gordonka)	1 db
Gyanta	3 db
Tanári hangszerhez 1 garnitúra húr	1 db
Jól felszerelt kottatár	1 db
Vonósörözés	12 db
Különböző méretű felszerelt gordonka, kiadva	21 db

I. emelet 3-as terem, gordon-gitárterem és igazgatóhelyettesi iroda,

Asztali számítógép + nyomtató	1 db
Tanári nagybőgő	1 db
Növendékek részére nagybőgő	2 db
Pianino	1 db
Kottatartó	2 db
Nagybőgős szék	1 db
Tanári vonó	1 db
Növendékek részére vonó	2 db
Gyanta	6 db
Húrgarnitúra	2 db
Metronóm	1 db
Nagybőgős kották	
Gitáros kották	
Falitükör	
CD-s, kazettás rádió	1 db
Zsámoly	2 db
Nagybőgő kiadva	2 db
Vonó kiadva	2 db

I. emelet 4-es terem: a hangversenyterem erkélye

I. emelet 5-ös terem, harsona, tuba, kamarazene-terem,

Tanári harsona	1 db
Harsona állvány	2 db
Metronóm	1 db
Hangológép	1 db
Kottatartó	6 db
Tükrös szekrény	1 db
Szordínó (harsona hangfogó)	4 db
Fúvóka (harsona)	7 db
Tanári asztal, szék	1 db
Tanulói szék	5 db
Fúvóka (tuba)	4 db
Harsona kiadva	6 db
Tuba kiadva	3 db
Tuba	1 db
Tuba állvány	2 db

I. emelet 6-os terem, igazgatóhelyettesi iroda,

Íróasztal + forgószek	1 db
Asztali számítógép	1 db
Multifunkciós nyomtató	1 db
Hi-Fi torony	1 db
Tükör	1 db
Iratszekrény	1 db
Vezetékes telefon	1 db

I. emelet 7-es terem, igazgatói iroda,

Íróasztal + forgószek	1 db
Hi-Fi torony	1 db
Televízió	1 db
DVD lejátszó	1 db
Videó lejátszó	1 db
Íratszekrény	1 db
Vezetékes telefon	1 db
Telefonos FAX	1 db

I. emelet 8-as terem, klarinét-terem,

Asztali számítógép + nyomtató	1 db
Tanári klarinét	1 pár (A+B)
Elektromos zongora	1 db
Kottatartó	2 db
Tüske	3 db
Tároló szekrény	1 db
Tükör	1 db
Metronom	1 db
B klarinét kiadva	10 db
Basszusklarinét kiadva	1 db

I. emelet 9-es terem, fagott, furulya-terem,

Pianínó	1 db
Tanári fagott	2 db
CD-s magnós rádió	1 db
Kottaállvány	2 db
Egész alakos tükör	1 db
Kottatartó szekrény, kottákkal	1 db
Fagott állvány	1 db
Pad a fagott ki- és összecsomagolásához	1 db
Fagott, kiadva	11 db

I. emelet 10-es terem, hegedűterem,

Tanári hegedű	1 db
Pianínó	1 db
Gyanta	1 db
Nagy méretű tükör	1 db
Tanári asztal	1 db
Tanuló asztal	1 db
Kotta iskolai könyvtárból	
Hegedű, kiadva	19 db

I. emelet 11-es terem, hegedű és oboa terem,

Gyanta	2 db
Kottatartó	2 db
Metronóm	1 db
Kottaállomány iskolai könyvtárból	1 db
Hangfelvevő és –lejátszó berendezés	1 db



Hegedű kiadva	6 db
Tanári oboa	1 db
Tanulói oboa	12 db
Tükör	1 db
Asztal	1 db
Szék	2 db

I. emelet 12-es terem, hegedűterem,

Tanári 4/4-es hegedű	1 db
Tanári brácsa	1 db
Elektromos zongora	1 db
Húrkészlet	1 db
Gyanta	3 db
Kottatartó	4 db
Metronóm	1 db
Hangfelvevő és –lejátszó	1 db
Kották, szakirodalom	
Hegedű kiadva	8 db
Brácsa kiadva	1 db

I. emelet 13-as terem, hegedűterem,

Pianino	1 db
Tükör	1 db
Kottaállvány	2 db
Hegedű kiadva	7 db
Brácsa kiadva	1 db

I. emelet 14-es terem, hegedűterem,

Tanári 4/4-es hegedű	1 db
Pianínó	1 db
Gyanta	2 db
Kottatartó	1 db
Kottaállvány, szakirodalom	folyamatos be-
szerezés	
Tükör	1 db
Asztal	1 db
Szék	2 db
Fotel	2 db
Szekrény kottáknak, zeneirodalomnak	2 db
Hegedű kiadva	8 db

I. emelet 15-ös terem, titkárság, Zabari Angéla, Vincze Lajos

Számítógép	2 db
Irattartó szekrény	2 db
Nyomtató	2 db

I. emelet 16-os terem, gazdasági iroda,

Számítógép	2 db
Nyomtató	2 db
Irattartó szekrény	
Páncélszekrény	1 db

Férfi, női mosdók

Irattár

Takarító helyiség

## II. emelet

II. emelet 1-es terem, magánének-terem, Simon Katalin

Pianino	1 db
Kottatartó állvány	1 db
CD-lejátszó	1 db
Tükör	1 db

II. emelet 2-es terem, szolfézs-zongoraterem,

Pianino	1 db
Kronológiai tábla	14 db
Tábla	2 db
CD lejátszó	1 db
Ritmushangszerek	18 db
Hangközgyakorló rudak	13 db

II. emelet 3-as terem, könyvtár:

Kották; szakkönyvek; zenei CD-k, lemezek, kazetták, DVD-k és a megfelelő tároló

Bútorok.	
Íróasztal és szék	2-2 db
Asztali számítógép	1 db

II. emelet 4-ös terem, ütő és jazz-dob és basszusgitar terem,

Gitár	1 db
Kottatartó	2 db
Szék	3 db
Szekrény	1 db
Lábtartó zsámoly	1 db
Tükör	1 db
Erősítő	1 db
Hangfal	2 db
Yamaha vibráphon	1 db
Üstdob	1 db
Kisdob	1 db
Bongó (állvánnyal)	1 db

Basix dobfelszerelés	1 db
Tama dobfelszerelés	1 db
Lábcin	1 db
Xilophon (2 oktávós)	1 db
Harangjáték (2 oktávós)	1 db
On-f hangszerek (metallophon)	2 db
Fadob	2 db
Guiro	1 db
Csörgődob	3 db
Triangulum	1 db
Kottaállvány (nagy)	2 db
Kottaállvány (kicsi)	1 db
Dobszék	1 db
Cintányér	3 db
Ostor	1 db

II. emelet 5-ös terem, hegedű, brácsaterem,

Tanári hegedű	1 db
Tanári brácsa	1 db
Tükör	1 db
Kottatartó	2 db
Kazettás magnó	1 db
Asztal	2 db
Szék	3 db
Szekrény (kottáknak)	1 db
Hegedű kiadva	7 db

II. emelet 6-os terem, népzenei terem,

Népi bőgő	1 db
Vonó	1 db
Póthúr készlet, gyanta	1 garnitúra
Magyar rendszerű tekerők (Szerényi, Bársony)	2 db
Schunda cimbalom (jó minőségű)	1 db
Ütőkészlet	1 db
Hangzóanyag	
Hangológép (cimbalomhoz is)	1 db
Hangzótár	1 db
Hangzó zenei példatár	1 db
Magnó, CD-lejátszó	1 db
Kottatartó	2 db
Népzenei olvasókönyvek	
Népzenei alapismeretek	
Hangszerek a magyar néphagyományokban	
Tekerő kiadva	1 db

II. emelet 7-es terem, hegedű és szintetizátor - keyboard terem,

Kottatartó	1 db
Gyanta	1 db
Nagyméretű tükör	1 db

Tanári asztal	1 db
Iskolai kották az iskolai könyvtárból	1 db
Metronóm	1 db
Elektromos zongora	1 db
Könyvek, szakirodalom az iskolai könyvtárból	
Hangfelvevő és –lejátszó	1 db
Hegedű kiadva	3 db
Roland E38 szintetizátor - keyboard	1 db
Yamaha DGX-300 szintetizátor - keyboard	1 db
Hangszerállvány	2 db
Állítható magasságú szék	1 db
Magnetofon	1 db
Kottaállomány	

II. emelet 8-as terem, furulya-kürt terem,

Nagyméretű tükör	1 db
Tanári íróasztal	1 db
Üveges szekrény	1 db
Polcos szekrény	1 db
Kottaállvány	1 db
Kürtiskolák (kotta)	
Előadási darabok kürtre és zongorára	
Hangszer olaj	2 db
Csavarhúzó karbantartáshoz	2 db
Rézfúvós módszertani könyv	1 db
Tanári hangszer + fúvóka + kemény tok + könnyű tok	1 db
Kazetta, CD, MP3 lejátszó (tanári tulajdon)	1 db
Vadászkürt, tok (könnyű és kemény), fúvóka kiadva	9 db

II. emelet 9-es terem, furulya- és fuvolaterem,

Fém kottatartó	1 db
Fa kottatartó	4 db
Metronóm, lábbal	1 db
Hangológép	1 db
Tükör	1 db
Zárható szekrény	1 db
Csavarhúzó	1 szett
Hangszerolaj	1 db
Könyvtári könyvek, kották	
Kétkazettás magnó	1 db
Szintetizátor	1 db
Fuvola	1 db
Fife kiadva	2 db
Pikoló kiadva	4 db
Fuvola	13 db

II. emelet 10-es terem, zenekari próbaterem

Zongora	1 db
---------	------

Zongoraszék	1 db
Karmesterállvány	1 db
Kottatartók, székek	
Zenekari kották	
Zárható szekrények	

II. emelet 11-es terem, trombita-, furulyaterem,

„D-Esz” trombita	2 db
„Bé” trombita	5 db
Kottaállvány	2 db
CD-s, kazettás magnó	1 db
Metronóm	1 db
Sordino	5 db
Fúvóka	8 db
Trombita kiadva	15 db

II. emelet 12-es terem, furulya-, klarinét-, szaxofonterem,

Fém kottaállvány	1 db
Falitükör	1 db
Zárható szekrény	1 db
Tanári klarinét	1 db
Klarinét kiadva	5 db
Szaxofon kiadva	1 db

II. emelet 13-as terem,

Orosz gyártmányú nagy hárfa	1 db
Hangolókulcs	1 db
Állítható magasságú szék	2 db
Lábzsámoly	3 db
Kottatartók	3 db
Hangvilla	1 db
Hangológép	1 db
Tartalék húrok minden oktávhoz	
Metronóm	1 db
Kották (etűdök, szólódarabok, kamarák)	
CD-lejátszós magnó	1 db
Falitükör az oktatáshoz	1 db

II. emelet 14-es terem, szerverszoba

Szerver számítógép	1 db
Monitor	1 db
Hálózati elosztó	1 db

Tanulói mosdók

Takarító helyiség

## 11.2. TELEPHELYEK

### Zeneművészet

Telephely: Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat  
Salgótarján, Acélgyári út 3/A.

Tanterem	1 db
Kottatartó	2 db
Nagyméretű tükör	1 db
Szék	4 db
Tanári asztal	1 db
Hifi torony	1 db

Telephely: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Kodály Zoltán Tagiskola  
3100 Salgótarján, Mártírok útja 3.

Tanterem	1 db
Kottatartó	2 db
Nagyméretű tükör	1 db
Szék	4 db
Tanári asztal	1 db
Hifi torony	1 db
Zongora	1 db

### Táncművészet

Telephely: Salgótarjáni Néptáncművészetért Közalapítvány  
Salgótarján, Meredek út 7.

Táncterem	1 db
Tükörrel borított falfelület	1 db
CD lejátszó	1 db
Erősítő	1 db
Hangfal	2 db
Videó lejátszó	1 db
DVD lejátszó	1 db
Televízió	1 db
Alsószoknya	65 db
Felsőszoknya	80 db+15 db
Ingváll	60 db
Kötény	130 db
Fiú nadrág	50 db
Fiú ing	50 db
Fiú mellény	50 db
Lányka karaktercipő	50 pár
Fiú csizma	30 pár

Bő gatyá	16 db
Vizitke	15 db
Audiokazetta, oktató CD	30 db

Telephely: Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat

Salgótarján, Acélgyári út 3/A.

CD-s magnó	1 db
Tornaterem	1 db
Kazetták, CD-k	10 db

Telephely: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Arany János Tagiskola  
Salgótarján, Budapesti út 66.

CD-s magnó	1 db
Színpad	1 db
Kazetták, CD-k	10 db

Telephely: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Beszterce-lakótelepi Tagiskola

Salgótarján, Beszterce tér 4.

CD-s magnó	1 db
Tornaterem	1 db
Kazetták, CD-k	10 db

Telephely: Váczi Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Táncstúdiója,  
József Attila Művelődési és Konferencia Központ

Salgótarján, Főtér 5.

Tánc terem	1 db
CD lejátszó	1 db
Erősítő	1 db
Hangfal	2 db
Balett rúd	1 db
Tükörfal	1 db
Kazetta, CD	2 db

## **Képzőművészet**

### **Grafika és műhely-előkészítő szak**

Telephely: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon  
Beszterce-lakótelepi Tagiskola 9-es terem  
Salgótarján, Beszterce tér 4.

Tanulói munkaasztal (5 személyes)	30 db
Mobil lámpa	1 db
Szárító tároló állvány	2 db
Sokszorozó prés	1 db
Zárható szekrény	1 db
Rajzeszközök	
Grafikai eszközök	

## **Festészet és műhely-előkészítő szak**

Telephelyek:

Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Beszterce-lakótelepi Tagiskola  
Salgótarján, Beszterce tér 4.  
Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Kodály Zoltán Tagiskola  
Salgótarján, Mártírok útja 3.  
Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Arany János Tagiskola 24-es terem,  
Salgótarján, Budapesti út 66.  
Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Petőfi Sándor Tagiskola  
Salgótarján, Acélgyári út 24.  
Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Bóna Kovács Károly Tagiskola  
Salgótarján, Petőfi út 85.  
Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola rajzterem  
Salgótarján, Kissomlyó út 1.  
Madách Gimnázium és Szakközépiskola rajzterem  
Salgótarján, Arany János út 12.

Tanulói munkaasztal	94 db
Mobil lámpa	4 db
Szárító tároló állvány	12 db
Kerámia égető kemence	2 db
Zárható szekrény	7 db
Rajzeszközök	
Festő állvány	6 db

## **Szobrászat és műhely-előkészítő szak**

Telephely: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon II. Rákóczi Ferenc Tagiskola

Salgótarján, Rákóczi út 25-27.

Tanulói munkaasztal (5 személyes)	4 db
Mobil lámpa	1 db
Szárító tároló állvány	1 db
Égető kemence	1 db
Zárható szekrény	1 db
Rajzeszközök	
Kéziszerszámok	
Mintázóállvány	4 db
Mintázó korong	20 db

## **Textil és műhely-előkészítő szak**

Telephelyek: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon  
Salgótarján, József Attila út 2.

Tanulói munkaasztal (5 személyes)	30 db
Mobil lámpa	1 db



Szárító tároló állvány	1 db
Égető kemence	2 db
Zárható szekrény	1 db
Rajzeszközök	
Asztal	1 db
Vasaló	2 db
Varrógép	1 db
Szövő állvány	3 db
Szövő keret	10 db
Rezsó	1 db
Festékező edények	
Festékező eszközök	

### **Tűzzománc és műhely-előkészítő szak**

Telephely: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon II. Rákóczi Ferenc Tagiskola

Salgótarján, Rákóczi út 25-27.

Tanulói munkaasztal	4 db
Mobil lámpa	1 db
Szárító tároló állvány	1 db
Égető kemence	1 db
Zárható szekrény	1 db
Tűzzománc kemence	1 db
Égetési segédanyagok	
Fémmegmunkáló eszközök	
Csiszoló és polírozó eszközök	
Dörzs és porító csészék	
Zárható vegyszertároló	

### **Szín- és bábművészet**

#### **Színjáték**

Telephely: Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon Kodály Zoltán Tagiskola

Salgótarján, Mártírok útja 3.

Tanterem	1 db
Magnetofon	1 db
CD saját szerkesztésű hanganyaggal	6 db
Ritmushangszerek (cintányér, triangulum, kézi dob)	1-1 db
Paraván	4 db
Festett hátterek	5 db
Saját készítésű jelmezek, ruhák, kiegészítők	
Zsámolyok	4 db
Tükörfal	1 db
Színpad	1 db
Furulya	2 db
Raktárhelyiség	1 db

## 12. A szülők, tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, fejlesztése

### 12.1 Helyzetelemzés

Művészeti nevelő-oktató munkánk eredményességét jelentős mértékben befolyásolja az, hogy tanítványaink szülei miként viszonyulnak az intézményhez. Ismerik-e kellőképpen az itt folyó munkát? Hogyan vélekednek az iskola működéséről? Tájékozottak-e gondjainkat és eredményeinket illetően? Elégedettek-e gyermekük szakmai fejlődésével? stb.

Az iskola és az otthon közötti aktív együttműködés kiépítésével nő a kitűzött célok és feladatok megvalósításának esélye.

Az együttműködés által meghatározódik mindkét felnőtt közösség (szülők, tanárok) nevelő ereje. A szülők megnyerése által, közös ráhatással könnyebb átsegíteni a tanulókat az esetlegesen nehezebb, sikertelenebb átmeneti időszakokon, csökkentve így a lemorzsolódást.

Az intézményünkbe járó tanulók szüleinek többsége elkötelezettje a művészetoktatásnak, az intézménynek, kisebb részük még közömbös, csupán engedte gyermeke kívánságát teljesülni, amikor beíratta az iskolába.

Azonban a jövőt illetően ezen a területen még sok tennivaló akad, hiszen a jelenleg még közömbösek, vagy kételkedők táborának megnyerése, az érdekképviselői szervként működő Iskolai Szülői Szervezet hatékonyabb működtetése, és a már eredményesen működő kapcsolatok ápolása, továbbépítése napi feladatot kell, hogy jelentsen számunkra.

Az iskola és az otthon közötti jó együttműködés eredményének tudható be az, hogy az egyre növekvő hangszerárak ellenére is nőtt az egyéni hangszerbeszerzések száma; hogy a szülők többsége személyi jövedelem adójának 1%-át az intézmény alapítványának ajánlotta fel.

### 12.2. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, közzölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról a főtárgyi szaktanár folyamatosan tájékoztatja.

A tanulókat és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják. Növekedéshangversenyek, közös nyílt órák szintén lehetőséget adnak a tanulóknak és szüleiknek tájékoztatására, kölcsönös információcserére.

### 12.3. Szülő és a pedagógusok együttműködésének formái:

#### Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása;
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról;
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól;
- a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről;

- az iskolai, a tanszaki közösség, tanulócsoporthoz céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról;
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Gyakorisága: tanévenként legalább kétféle alkalommal:

- az első a tanévkezdés nehézségein igyekszik könnyíteni, kitűzi a tanév nevelési és oktatási céljait;
- a második összegzést ad az elmúlt tanévről, az év során tapasztaltak megbeszélésével, az addig végzett nevelő-oktató munka értékelésével foglalkozik;
- szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet tartunk.

#### Nyílt tanítási napok

- feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről;
- a szülői értekezletek, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

#### Írásbeli tájékoztató

- feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről. Eszköze a tájékoztató füzet, a postával kézbesített levél. A különféle iskolai vagy tanszaki szintű programokról a falijútság, szórólapok, hírlevél tájékoztat. A korszerű információs lehetőségek fejlesztése (Kábel-TV, internet, e-mail, honlap) is céljaink között szerepel;
- A szülői kapcsolattartás az iskolai rendezvények, bemutatók, versenyek alkalmával is megvalósul. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

## **12.4. Együttműködés fejlesztése:**

A nevelőtestület minden tagjának kötelessége és felelőssége - a működésünkről, a művészeti nevelő-oktató munkáról, a tanuló tanulmányi előmeneteléről, fejlődéséről, esetleges tanulási nehézségeiről stb. - megfelelően informálni a szülőket. A szülők bevonása a nevelési helyzetek megoldásába, a közös nevelőmunkába, a rendezvények szervezésébe és lebonyolításába, a közös élményszerzést biztosító színház- és operalátogatásba, kirándulásokba iskolánkban már hagyományosnak tekinthető.

A pedagógus-szülő kapcsolatok érdekében évek óta működik a Szülői Munkaközösség, melynek tagjait mindig az aktuális, beiratkozott tanulók szülei közül toborozzuk. Aktív közreműködésük lehetőséget teremt az információ cserére, áramlásra. A pedagógus - diák kérdésben a legnagyobb előrelépést a diákönkormányzat létrejötte jelentené, de nem biztos, hogy egy ilyen jellegű intézményben ez megvalósítható.

Az iskola érdekeit képviseli a már évek óta működő A „ZENÉLŐ IFJÚSÁGÉRT” ALAPÍTVÁNY.

# HELYI TANTERV

Az iskolánk helyi tantervében a 32/1999.(VIII. 18). OM sz. rendelettel módosított 27/1998. (VI. 10.) sz. MKM rendeletben meghatározott, előírt tananyagot és követelményeket alkalmazza.

Az egyes művészeti ágak - zeneművészet, a táncművészet, képző- és iparművészet valamint a szín- és bábművészeti ág helyi tanterve megegyezik a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával” (ROMI-SULI Könyvkiadó, Mogyoród 1998.), annak tananyagával.

### **13. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai**

- A zenei műveltség megalapozása, fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségeinek megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és a jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés, rendszeres zenehallgatásra nevelés.
- A növendékek zenei ízlésének formálása, ösztönzés a zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására, a társművészet iránti nyitottság kialakítása.
- A népzene oktatás keretein belül a technikai készség, a variációképző rögtönző-készség kialakítása.
- A korábbiakban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségével a növendékek megismertetése a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságaival, a népzene kutatás történetével, a népzene nagy előadó egyéniségeivel.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás, a zenei pályát választók felkészítése a továbbtanulásra.
- Aktív társas muzsikálásra nevelés.
- Cserekapcsolatok létesítése (hazai és külföldi zeneoktatási intézményekkel).
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.

### **14. A táncművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai**

Fejlessze:

- a gyerekek és fiatalok mozgáskultúráját, technikai adottságait,
- mozgásemlékezetét,
- tér- és formaérzékét, hallását, ritmusérzékét, koordinációs képességét,
- a testi-lelki állóképességét,
- előadási készségét, magabiztos fellépését,
- kapcsolatteremtő képességét.

Neveljen:

- egészséges, jó tartású, jó mozgású tanulókat,
- a rendszeres munkára és a munkában való részvételhez szükséges megfelelő magatartásformára,
- a táncművészetet értő közönséget,
- táncot szerető fiatalokat.

Készítsen fel:

- a szakirányú továbbtanulásra,
- az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

Ismertesse meg a tanulóval:

- mozgásszerveinek funkcióját,
- a különböző mozgásformák összekötését,
- a tanszakának megfelelő lépésanyagot, a mozgásanyag variációs lehetőségeit,
- a táncsal kapcsolatos fogalmi készletének aktív szókincsének bővítését
- a társasági táncélet alkalmait,
- a táncstílusok sokféleségét,
- a különböző tánc technikák mozgásformáit,
- a tánc történetét.

## **15. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai**

irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére,

ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit,

ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait,

ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

készítse fel a tanulót:

- a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
- a vizuális információk, közlemények megértésére,
- a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra,
- a tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
- a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,
- az élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
- a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására,
- a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére,
- a vizuális önkifejezésre, alkotásra,
- tervezésre, konstruálásra,
- eszközhasználatra, anyagalakításra,
- tárgykészítésre, környezetformálásra,
- a kézműves tevékenység gyakorlására,
- a mindennapok, a természet szépségének a művészetek, a műalkotások befogadására;

tegye lehetővé a néphagyományok, a népi kultúra élményszerű megismerését;

alakítsa ki a tanulóban az esztétikum iránti igényt és az alkotó magatartást; fejlessze a teremtő képzelet és az improvizációs készséget.

## **16. A szín- és bábművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai**

A színművészet oktatásával tegye lehetővé:

- a minél változatosabb dramatikus tevékenységformákban való részvételt,
- a színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését,
- a dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, azok széles körű alkalmazását,
- az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését,
- a színjáték kulturális tradícióinak megismerését,
- a tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletének, aktív szókincsének bővítését,
- az önkifejezést,
- az önértékelést.

Készítse fel a tanulót:

- drámai szövegek értő olvasására,
- különböző színészi technikák tudatos alkalmazására,
- színházi improvizációra,
- karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel,
- különböző szerepek megformálására.

A bábművészet oktatásával tegye lehetővé:

- minél változatosabb bábos tevékenységformákban való részvételt,
- a bábos és maszkos játékok kulturális tradícióinak megismerését,
- a bábszínpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését,
- az alapvető bábszínpadi technikák megismerését,
- a bábjáték, mint művészi kommunikációs forma megtapasztalását,
- a tanulók bábjátékkal kapcsolatos fogalmi készletének, aktív szókincsének bővítését,
- az önkifejezést,
- az önértékelést.

Készítse fel a tanulót

- a bábjáték alkotófázisaiban való részvételre,
- az együttműködésre,
- színpadi szituációnak megfelelő improvizációra,
- különböző szerepek megformálására.

## 17. A képzés struktúrája, tantárgyai, óraterve

### 17.1. A zeneművészeti ág képzési struktúrája

#### Főtárgyi képzési idő

Egyéni oktatás	Képzési idő	A tagozat			B tagozat		
		Elő-képző	Alap-fok	To-vábbké-pző	A tag.	Alapfok	To-vábbké-pző
Hosszú tanszakok: Zongora	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Hegedű	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Gordonka	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Gitár	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Furulya	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Fuvola	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Trombita	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Ütő	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Rövid tanszakok: Klarinét	10 év	(2)	4	4	(3)	3	4
Kürt	10 év	(2)	4	4	(3)	3	4
Harsona	10 év	(2)	4	4	(3)	3	4
Tenorkürt	10 év	(2)	4	4	(3)	3	4
Baritonkürt	10 év	(2)	4	4	(3)	3	4
Tuba	10 év	(2)	4	4	(3)	3	4
Szaxofon	8 év	(2)	4	2	(3)	3	2
Nagybőgő	8 év	-	4	4	(1)	3	4
Szintetizátor	8 év	(2)	6	-	(3)	5	-
Brácsa	8 év	(2)	2	4	(1)	1	4
Magánének	7 év	(1)	6	-	(2)	5	-
Népzene	12 év	(2)	6	4	(3)	5	4
Jazz	8 év	(2)	6	-	(3)	5	-
Csoportos oktatás							
Kamarazene	4	4			4		
Szolfézs	12	2	6	4	(5)+7		
Zeneelmélet	8	2+6					



Zenetörténet-zeneirodalom	8	2+6
---------------------------	---	-----

### Kötelező tárgy képzési ideje

	Óraszám	A tagozat	B tagozat
<b>Szolfézs</b>			
Hosszú tanszakon	2x45'	6. évfolyam végéig	10. évfolyam végéig
Rövid tanszakon	2x45'	4. évfolyam végéig	utolsó évfolyam végéig
<b>Zongora</b>			
Ütő tanszakon	1x30'		5. évfolyamtól
Szaxofon tanszakon	1x30'		3. évfolyamtól
Szolfézs tanszakon	1x45'	1-8. évfolyamtól	
Zeneelmélet	1x45'	1-8. évfolyamtól	
Zenetörténet-zeneirodalom	1x45'	1-8. évfolyamtól	

### Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtárgy: egyéni hangszeres, csoportos elméleti és kamarazenei tanszakok

Kötelező tárgy: szolfézs, zongora

Kötelezően választható tárgy:

- elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom
- gyakorlati: zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus

Választható tárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, népzene

Korrepetíció: a hangszeres (kivéve gitár, zongora, szintetizátor) főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

A zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a növendék más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, színművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

A tanuló kötelező óraszámát minimum 4, maximum 6 tanóra. Amennyiben további tanszakokat, tantárgyakat kíván tanulni, a 6 foglalkozáson - 300 percen - felüli tanórák miatt a tanuló a Köznevelési törvény 116.§-a alapján tandíjkötelelessé is válik.

A tanuló intézményen belüli és kívüli szereplése; fesztiválon, találkozón, versenyen való közreműködése; szervezett hangversenyen, operalátogatáson való részvétele 1-1 tanítási órának tekintendő.

### **A tanítási órák időtartama**

#### Hangszeres órák:

Egyéni órák	főtárgy	A tagozat	heti 2x30'
		B tagozat	heti 2x45'
	melléktárgy	heti 1x30' vagy	heti 1x45'
Csoportos órák		heti 2x45'	

### **Kötelező, kötelezően választható és választható tárgyak**

Elméleti órák	heti 2x45'
	heti 1x45'
Zongora	heti 1x45'
	heti 1x30'
Második hangszer	heti 1x30'
Hangszeres előkészítő:	egyéni 2x30'
	csoportos 2x45'
Kamarazene	heti 1x vagy 2x45'
Zenekar, kórus	heti 2x vagy 4x45'

### **Csoportlétszámok**

Előkészítő	8-15 fő
Szolfézs	8-15 fő
Hangszeres előkészítő	3-5 fő
Kamarazene	2-15 fő
Zenekar, kórus	12 főtől

Tansza- Kok	A tagozat												B tagozat									
	Ek.		Alapfok						Továbbképző				Alapfok						Továbbképző			
Osztályok	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.
<b>Hegedű</b> <b>Gordonka</b> <b>Furulya</b> <b>Fuvola</b> <b>Trombita</b> <b>Ütő</b>	5	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15	10	10	15	15	20	20	20	20	20	20
<b>Oboa</b> <b>Klarinét</b> <b>Kürt</b> <b>Tenor</b> <b>Bariton</b> <b>Harsona</b> <b>Tuba</b>	5	5	5	10	15	15	-	-	15	15	15	15	10	15	20	20	-	-	20	20	20	20
<b>Szaxofon</b>	5	5	5	10	15	15	-	-	15	15	-	-	10	15	20	20	-	-	20	20	-	-
<b>Nagybőgő</b>	-	-	5	10	15	15	-	-	15	15	-	-	10	15	20	20	-	-	20	20	20	20
<b>Brácsa</b>	-	-	5	10	-	-	-	-	15	15	15	15	10	15	-	-	-	-	20	20	20	20
<b>Magánének</b>	20	20 csak B tag	20	20	20	20	20	20	-	-	-	-	20	20	20	20	20	-	-	-	-	-

**Korrepetíció (zongorakíséret) (heti perc)**

## 17.2. A képző- és iparművészeti ág képzési struktúrája

A képzés ideje: 10-12 év (előképző 2 év – nem kötelező, alapfok 6 év, továbbképző 4 év)

### Óraterv

TANTÁRGY	ÉVFOLYAMOK											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vizuális alapismeretek	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rajz- festés-mintázás	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Műhely előkészítő	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Műhelygyakorlat	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Szabadon választható	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabad sáv	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	4	4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A rajz–festés–mintázás és a műhelygyakorlatok óraszámát 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható. Az előképzőt a tanulónak nem szükséges elvégeznie.

### A képzés tanszakai, tantárgyai

#### 1. Kötelező tantárgyak:

**vizuális alapismeretek** ( az előképzősök komplex művészeti tantárgya )

**rajz–festés–mintázás** (közös kötelező tantárgy az 1-10. évfolyam számára )

**műhely-előkészítő** ( az 1-2. évfolyam számára ), illetve **műhelygyakorlat** (a 3-10.évfolyam számára)

#### 2. Kötelező műhelygyakorlat választható tanszakai:

**képzőművészet:**

grafika,

festészet,

szobrászat

**iparművészet:**

(bábkészítő, bőrműves, fémműves, kerámia, kézműves, makett- és papírtárgy készítő textilműves, tűzzománc készítő.)

**média**

fotó-videó

#### 3. Szabadon választható tárgyak:

**művészettörténet**

**népművészet**

A szabad sáv keretében a fenti tantárgyak vagy a műhelygyakorlatok bármelyike választható.

A **rajz – festés - mintázás** tantárgy biztosítja a képző- és iparművészeti alapozást.

A **műhely-előkészítő** foglalkozások során a tanuló a képzés több területével ismerkedhet meg.

A **műhelygyakorlat** teszi lehetővé a képző- és iparművészeti szakirányú tevékenységet.

A tanuló kötelező óraszama heti 4, maximum 6 tanóra.

A tanuló versenyen, kiállításon, pályázaton való részvétele, valamint szervezett kiállítás- és múzeumlátogatáson való részvétele egy-egy tanítási órának tekintendő.

Az órák időtartama: 45 perc

A csoportok létszáma: 10-20 fő.

### 17.3A táncművészeti ág képzési struktúrája, óraterve, tantárgyai

Táncművészeti tanszakok	Előképző	Alapfok	Továbbképző	Képzési idő
Néptánc	2	6	4	12
Modern-kortárástánc	2	6	4	12

#### Táncművészeti ág óraszámjai

##### Néptánc

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Népi játék, néptánc	2	2	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Folklórismeret					1	1	1	1				
Tánc történet									1	1		
Kötelezően választ.											1	1
Szabadon választható tantárgy	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	2-4	2-4	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtárgy	Tantárgyai	Óraszám	Évfolyamok
<b>Balett</b>	Klasszikus balett	2x45	1.+2.
		(3-4)x45	3.-10.-ig
	balett előkészítő gimn.	3x45	Ek 1.+2.
		2x45	1.+2.
<b>Néptánc, Népi játék</b>	népi gyermekjáték	1x45	Ek 1.+2.
	néptánc, népi játék	2x45	Ek 1.+2.
<b>Moderntánc</b>		(3-4)x45	1.-10.-ig
	Táncelőkészítő gimn.	4x45	Ek 1.+2.
	esztétikus testképzés	4x45	1.+2.
	jazz-technika	4x45	3.-6.-ig
	Graham-technika	(1-2)x45	7.+8.
	Limón-technika	(1-2)x45	9.+10.
	Kontakt-technika	(1-2)x45	7.+8.
modern jazz-techn.	(1-2)x45	9.+10.	

	Improvizáció	1x45	7.-10.-ig
	Kompozíció	1x45	9.+10.
	Tánc történet	1x45	7.+8.
<b>Kortárs tánc</b>	kreatív gyermek tánc	2x45	Ek 1.-2.-ig
	Kortárs tánc 1.	4x45	3.-6.-ig
	Kortárs tánc 2.	(1-2)x45	7.-10.-ig
	Graham v. Limón t.	(1-2)x45	7.+8.
	Kontakt-technika	1x45	7.+8.
		(1-2)x45	9.+10.
	Improvizáció	1x45	9.+10.
	Kompozíció	1x45	9.+10.
	Tánc történet	1x45	7.+8.

### Kötelezően választható tantárgyak

Főtárgy	Kötelezően választható tárgyak	Évfolyam	óraszám
Néptánc	népi ének folklorismeret kinetográfia tánc történet	1. + 2. + 9. + 10.	1x45 + (1-2)x45
Modern- kortárs tánc	Nincs	-	-

### Szabadon választható tantárgyak

Főtárgy	szab. Vál. tárgyak	évfolyam	óraszám
Néptánc	a tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tantárgya	Ek 1.+2. + 1.-10.-ig	2x45 + 1x45
Modern- kortárs tánc	Nincs	-	-

Elméleti tárgyak: tánc történet  
viselkedéskultúra

Művészeti ág csoportos létszámhatára: 10-20 fő

Órák időtartama: 45 perc

### A néptánc tanszak képzési struktúrája

Osztály	Kötelező tárgyak			Kötelezően választható tárgyak		Szabadon választható tárgyak	Összes óra
	Néptánc főtárgy						
	gyakorlat	Elmélet		gyakorlat	elmélet		
	népi játékok, néptánc	folklórismeret	tánc-történet	népi ének	folklórism. tánc-történet kinetográfia	bármelyik gyakorlati tárgy	
Ek 1.	2	-	-	-	-	2	2-4
Ek 2.	2	-	-	-	-	2	2-4
1.	3-4	-	-			1	4-5
2.	3-4	-	-			1	4-5
3.	3-4	1	-	-	-	1	4-6
4.	3-4	1	-	-	-	1	4-6
5.	3-4	1	-	-	-	1	4-6
6.	3-4	1	-	-	-	1	4-6
Ek+A.fok összesen: 2+6=8 év	22-28	4	-	-	-	10	28-44
7.	3-4	-	1	-	-	1	4-6
8.	3-4	-	1	-	-	1	4-6
9.	3-4	-	-	(1)	1	1	4-6
10.	3-4	-	-	(1)	1	1	4-6
Továbbképző összesen:	12-16	-	2	-	2	4	16-24
A teljes képzési idő óraszám: (12 év)	34-44	4	2	-	4	14	44-68

Kötelező tárgyak:

népi játék  
néptánc  
folklórismeret  
tánc-történet

Kötelezően választható tárgyak:

népi ének  
folklórismeret  
tánc-történet  
kinetográfia



Szabadon választható tárgyak: a tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tárgya

Órák időtartama: 45 perc

Valamennyi gyakorlati tárgy kiegészítő foglalkozása: korrepetíció (élő zenei kíséret)

### Moderntánc tanszak képzési struktúrája

Osztály	TANTÁRGYAK										Ösz- szes óra
	Tánc - előké- - szítő gimn .	Esz- tétik us test- kép- zés	Jazz tech- nika	Gra- ham tech- nika	Limó n tech- nika	Kon- takt tech- nika	Mo- dern jazz- tech- nika	Impr o- vizác ió	Kom po- zício	Tánc- törté- net	
Ek 1.	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Ek 2.	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
1.	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4
2.	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4
3.	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4
4.	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4
5.	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4
6.	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4
<b>Ek+A.f ok ösz- szesen (2+6= 8év)</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>16</b>	-	-	-	-	-	-	-	<b>32</b>
7.	-	-	-	-	1-2	-	1-2	1	-	1	4-6
8.	-	-	-	-	1-2	-	1-2	1	-	1	4-6
9.	-	-	-	1-2	-	1-2	-	1	1	-	4-6
10.				1-2	-	1-2	-	1	1	-	4-6
<b>To- vább- képző össze- sen (4 év)</b>	-	-	-	<b>2-4</b>	<b>2-4</b>	<b>2-4</b>	<b>2-4</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>16-24</b>
<b>Teljes képzési idő ösz- szesen (2+6+4 = 12 év)</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>16</b>	<b>2-4</b>	<b>2-4</b>	<b>2-4</b>	<b>2-4</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>48-56</b>

Kötelező tantárgyak: táncelőkészítő gimnasztika  
esztétikus testképzés  
jazz-technika  
Graham-technika  
Limón-technika  
Kontakt-technika  
modern jazz-technika  
improvizáció  
kompozíció  
tánc történet

Kötelezően választható és/vagy szabadon választható tantárgyak: nincsenek

Órák időtartama: 45 perc

Valamennyi gyakorlati tárgy kiegészítő foglalkozása: korrepetíció (élő zenei kíséret)

### Kortárstánc tanszak képzési struktúrája

Osztály	TANTÁRGYAK								Összes óra
	kreatív gyermek tánc	kortárs-tánc 1.	Kortárs-tánc 2.	Graham vagy Limón-technika	Kontakt technika	improvizáció	kompozíció	tánc-történet	
<b>Ek 1.</b>	2	-	-	-	-	-	-	-	<b>2</b>
<b>Ek 2.</b>	2	-	-	-	-	-	-	-	<b>2</b>
<b>1.</b>	2	-	-	-	-	-	-	-	<b>2</b>
<b>2.</b>	2	-	-	-	-	-	-	-	<b>2</b>
<b>3.</b>	-	4	-	-	-	-	-	-	<b>4</b>
<b>4.</b>	-	4	-	-	-	-	-	-	<b>4</b>
<b>5.</b>	-	4	-	-	-	-	-	-	<b>4</b>
<b>6.</b>	-	4	-	-	-	-	-	-	<b>4</b>
<b>Ek+A.fok összesen (2+6= 8év)</b>	<b>8</b>	<b>16</b>	-	-	-	-	-	-	<b>24</b>
<b>7.</b>	-	-	1-2	1-2	1	-	-	1	<b>4-6</b>
<b>8.</b>	-	-	1-2	1-2	1	-	-	1	<b>4-6</b>
<b>9.</b>	-	-	1-2	-	1-2	1	1	-	<b>4-6</b>
<b>10.</b>	-	-	1-2	-	1-2	1	1	-	<b>4-6</b>
<b>Továbbképző összesen (4 év)</b>	-	-	<b>4-8</b>	<b>2-4</b>	<b>4-6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>16-24</b>
<b>Teljes képzési idő összesen (2+6+4= 12 év)</b>	<b>8</b>	<b>16</b>	<b>4-8</b>	<b>2-4</b>	<b>4-6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>40-48</b>

Kötelező tantárgyak: kreatív gyermektánc, Kontakt technika, Improvizáció, kompozíció,

Tánc történet, kortárs tánc 1,  
kortárs tánc 2., Graham-, vagy Limón-technika

Kötelezően és/vagy szabadon választható tantárgyak: nincsenek

Órák időtartama: 45 perc

Valamennyi gyakorlati tárgy kiegészítő foglalkozása: korrepetíció (élő zenei kíséret)

A tanuló versenyeken, találkozók, fesztiválok, való szereplése, szervezett táncbemutatókon való részvétele 1-1 tanítási órának tekintendő.

## 17.4. A szín- és bábművészeti ág képzési struktúrája, óraterve, tantárgyai

A képzés ideje: 12 év (előképző 2 év, alapfok 6 év, továbbképző 4 év)

### A színjáték tanszak óraterve

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő-képző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<b>Főtárgy</b>												
Drámajáték	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-
Színjáték	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	3	3
<b>Kötelező tantárgyak</b>												
Beszédgyakorlatok	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	-	-
Mozgásgyakorlatok	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	-	-
<b>Kötelezően választható tantárgyak</b>	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Szabadon választható tantárgyak</b>	(2)	(2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen.	2- (4)	2- (4)	4- 5	4- 5	4- 5	4- 5	4- 5	4- 5	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6

### A bábjáték tanszak óraterve

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkép-ző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<b>Főtárgy</b>												
bábjáték	2	2-	2-	2-	2-	2	2	2	2	2	2	2
<b>Kötelező tárgyak</b>												
Bábmozgatás	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1
Bábkészítés	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	-	-	-	-
Beszéd és ének			1	1	1							
<b>Kötelezően választható tantárgyak</b>	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Szabadon választható tantárgyak</b>	(2)	(2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen.	2- (4)	2- (4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

## A képzés tantárgyai

### Színjáték tanszak

Főtárgy:

- drámajáték
- színjáték

A főtárgy neve ott és akkor változik, amikor a drámai-színházi nevelés mellett hangsúlyossá válhat a színházi (technikai) képzés.

Kötelező tárgy:

- beszédgyakorlatok
- mozgásgyakorlatok

E két tantárgyat taníthatja a főtárgy tanár, hiszen a 0,5-0,5 tanóra időtartam jelzi, hogy itt a színjátszók munkájának mindenkori - nélkülözhetetlen - bemelegítő fázisairól van szó. E két tárgy tanítási ideje összevonható kéthetenkénti 1-1 tanórába.

Kötelezően választható tantárgyak:

Megjegyzés: A 7-8. évfolyamon a kötelező tantárgyak magas óraszám miatt nincs választási kötelezettség (az alábbi tantárgyak választhatók):

- vers és prózamondás (az 1. évfolyamtól választható)
- kreatív zenei gyakorlat (az 1. évfolyamtól választható)
- színházismeret (a 3. évfolyamtól választható)
- beszédtechnika (a 3. évfolyamtól választható)
- tánc- és mozgásszínházi tréning (az 5. évfolyamtól választható)

### Bábjáték tanszak

Főtárgy:

- bábjáték

Kötelező tárgy:

- bábmozgatás
- bábkészítés
- beszéd és ének

Kötelezően választható tantárgyak:

Megjegyzés: A 1-2-3. évfolyamon a kötelező tantárgyak magas óraszám miatt nincs választási kötelezettség (az alábbi tantárgyak választhatók):

- vers és prózamondás (az 1. évfolyamtól választható)
- bábszínház-ismeret (az 3. évfolyamtól választható)
- beszédtechnika (a 3. évfolyamtól választható)
- pantomim (a 4. évfolyamtól választható)
- báb- és díszlettervezés (az 7-10. évfolyamtól választható)
- színpadtechnika (az 7-10. évfolyamtól választható)

A szín- és bábművészeti oktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más művészeti ág (zene-, tánc-, képző- és iparművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

A tanuló kötelező óraszámja heti 4, maximum 6 tanóra.

Amennyiben további tanszakokat, tantárgyakat kíván tanulni, a 6 foglalkozáson - 300 percen - felüli tanórák miatt a tanuló a Kt. 116.§-a alapján tandíjkötelelessé is válik.

Az órák időtartama: 30 perc, illetve 45 perc

A csoportok létszáma: 10-20 fő

A tanuló versenyen, bemutató előadáson való szereplése, szervezett színházlátogatáson való részvétele 1-1 tanítási órának tekintendő.

## **18. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei**

Az előző pontban tárgyalt tanterv részletes ajánlásokat tartalmaz a választható tankönyvekről (kottákról), tanulmányi segédletekről. A pedagógusok a növendék előrehaladásának és a pedagógiai célok figyelembevételével választhatnak, a következő elvek és szempontok érvényesítésével:

- pedagógusváltás esetén is folytatható legyen az oktatás,
- a több évig való használat biztosítható legyen,
- előnyt élvez a felmenő rendszerben közreadott tananyag, melyeket alacsony ár, jó minőség jellemez,
- beszerzése a szülők számára vállalható anyagi terhet jelentsen,
- a nehezen hozzáférhető egyedi kiadványokból iskolánk könyvtári példányokat kölcsönöz,
- a kölcsönzés lehetőségét a rászoruló növendékek számára is lehetővé teszi,
- feleljen meg sajátos pedagógiai kritériumoknak, melyek a pedagógiai programból, az iskola szellemiségéből következnek.

## **19. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái**

A tanár egész évben, óráról órára figyelemmel kíséri a növendékek fejlődését, szóban folyamatosan értékeli. Alkalmanként érdemjeggyel osztályozza a tanulók előrehaladását.

Zeneművészeti ágon a számonkérés formái:

- hangszeres egyéni tárgyak esetén lehet:
  - beszámoló
  - közös órák tartása
  - hangverseny
  - vizsga (év végi)

- nyilvános vagy zártkörű vizsga
- tanszaki vetélkedő
- csoportos tárgyak esetén:
  - „A” tagozaton év végén összefoglaló óra
  - „B” tagozaton év végén bizottság előtti vizsga

Táncművészeti ágon a számonkérés formái:

- gyakorlati tárgyak esetén lehet:
  - vizsga (félévi, év végi)
  - nyilvános vagy zártkörű vizsga
  - lehetőség szerint az év végi vizsga nyilvános, színpadi körülmények között létrejövő előadás
- elméleti tárgyak esetén
  - a memoriter szöveg, vagy dallamanyag folyamatos kikérdezése
  - az egyes tárgykörök lezárásakor összefoglaló óra

Képző- és iparművészeti ágon a számonkérés formái:

- gyakorlati tárgyak esetén
  - kiállításon való részvétel
  - 1 db vizsgamunka bemutatása
- elméleti tárgyak esetén
  - a memoriter szöveg folyamatos kikérdezése
  - az egyes tárgykörök lezárásakor összefoglaló óra

Szín- és bábművészeti ágon a számonkérés formái:

- gyakorlati tárgyak esetén lehet:
  - vizsga (félévi, év végi)
  - nyilvános vagy zártkörű vizsga
  - lehetőség szerint az év végi vizsga nyilvános, színpadi körülmények között létrejövő előadás
- elméleti tárgyak esetén:
  - a memoriter szöveg folyamatos kikérdezése
  - az egyes tárgykörök lezárásakor összefoglaló óra

## **19.1 A tanuló szorgalma, teljesítménye értékelésének és minősítésének formája**

A félévi és tanév végi osztályzás:

- A tanuló munkáját félévkor és év végén osztályozni kell. A félévi és év végi osztályzatnak tükröznie kell a tanuló egész időszak alatt végzett munkáját, valamint a beszámolókon nyújtott teljesítményét. Az érdemjegyet a tanár állapítja meg, év végén a bizottság véleményének meghallgatásával.
- Osztályzás a tantervi követelmények, valamint a tanulók gyakorlati és elméleti tudásának egybevetése alapján.

A főtárgy, a szolfézs, a zeneirodalom tárgyak, valamint a művészeti tanszakok esetén adható érdemjegyek:

jeles (5)  
 jó (4)  
 közepes (3)  
 elégséges (2)  
 elégtelen (1)

A zenei előképző, hangszeres előképző, a kamarazene, a kötelező zongora tárgy, illetőleg kötelező 2. hangszer és a zenekar tantárgyak esetén:

kiválóan megfelelt (kmf.)  
 jól megfelelt (jmf.)  
 megfelelt (mf.)  
 nem felelt meg

Ha a tanuló az első félévben mulasztásai miatt nem volt osztályozható, ezt a tényt a tájékoztató füzetben fel kell tüntetni.

Év végi beszámolóra nem bocsátható az a tanuló, akinek az igazolt és igazolatlan hiányzása meghaladja az előírt kötelező óraszám egyharmadát. (22 óra) A beszámolót kivételes esetben az igazgató engedélyezheti.

Az osztályzatot félévkor a tájékoztató füzetbe, év végén a bizonyítványba és a törzslapra kell beírni.

Ha a tanuló valamilyen tárgyból felmentést kapott, azt „fm” megjelöléssel kell jelezni.

Egész évi munkája alapján kell osztályozni azt a tanulót, aki betegség, vagy testi sérülés miatt a beszámolón nem vett részt és távolmaradásának okát orvosi igazolással bizonyítja.

### **19.1.1 A teljesítmény elbírálásának általános irányelvei:**

*Az egyes tantárgyak érdemjegyeinek megállapításakor a tantervi követelményeket, az elsajátított ismereteket és készségeket, a tanulók érdeklődését és figyelmét, kifejezőképességét és önállóságát célszerű figyelembe venni.*

*Jeles (5) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát a tantervi követelményeknek megfelelően tökéletesen ismeri és azt a feladatok megoldásában kiválóan, és biztosan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.*

*Jó (4) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát jól megértette és elsajátította, ebből az alapvető részeket tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza. Munkájában kielégítő önállóságot mutat, mondanivalóját korához mért fejlettséggel helyesen képes megfogalmazni és előadni.*

*Közepes (3) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak tantervi anyagának alapvető ismeretanyagát jól elsajátította, az alapvető nehézséget leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi segítség mellett elfogadható eredménnyel azo-*



kat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni. Mondanivalóját nem hibátlanul, de elfogadhatóan adja elő.

*Elégséges (2)* osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált időszak tantervi anyagának alapvető ismereteit kezdetlegesen sajátította el, állandóan ellenőrzésre szorul.

*Elégtelen (1)* osztályzatot érdemel az a tanuló, aki a tantervi anyagnak még az alapvető részeiben is olyan tájékozatlan, hogy a felmerülő kérdések megoldására nem képes

### 19.1.2 A szorgalom elbírálásának általános irányelvei

*A szorgalom jelölése:*

példás (5)

jó (4)

változó (3)

hanyag (2)

*A szorgalomjegy tartalmazza – vagy jelezze – a növendék érdeklődését, igyekezetét, tudásvágyát, szorgalmát vagy jelezze, hogy szorgalmában kívánnivalók vannak.*

*Példás (5)* érdemjegyet érdemel az a tanuló, aki az elbírált időszak alatt a tantárgyhoz való viszonyában a legnagyobb odaadást tanúsította. Akinek szorgalma, kötelességtudata állandó, aki a tanártól kapott útbaigazításokat hibátlanul betartva készül fel az órákra. Akinek szorgalma és kötelességtudata főtárgyi előrehaladását nagymértékben segíti. Az a tanuló, aki a tanítási órákon – a szükséges eszközökkel – pontosan megjelenik, az iskolától kölcsönzött taneszközöket rendben tartja, gondosan megőrzi. Akire, mint tanulóra, tanára mindenkor számíthat.

*Jó (4)* érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma és kötelességtudata komolyabb kifogás alá nem esik. Aki lelkiismeretessége mellett komolyabb aktivitást nem mutat. Aki a tanártól kapott útbaigazításokat leckeszerűen betartja, nem törekszik arra, hogy azok biztos készséggé váljanak. Aki jobb adottságokkal rendelkezik, de a tanulásban nem tud elmélyedni. Aki tanszereit, s az iskola vagyontárgyait rendben tartja, megőrzi. Aki a tanítási órákon pontosan megjelenik és igazolatlan mulasztása nincs.

*Változó (3)* érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma és kötelességtudása ingadozó. Aki a tanár által adott feladatok teljesítésében nem tud kellő kitartást és gondosságot mutatni, a feladatok végrehajtásában megbízhatatlan. Aki nem törekszik a tanár által megjelölt problémák kellő kijavítására. Aki a feladott gyakorlati anyagot csak felületesen tanulja meg, pontatlansága, felületessége nem teszi lehetővé – esetleg jobb adottságokkal rendelkező tanuló esetében – munkájának jobb kibontakozását. Aki a tanítási órákon pontatlanul jelenik meg, és háromnál több igazolatlan mulasztása van. Aki tanszereit, az iskola vagyontárgyait rendben tarja, nem törekszik azok tudatos rongálására.

*Hanyag (2)* érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma és kötelességtudata teljesen megbízhatatlan. Aki a tanár által adott feladatokat nem teljesíti, az órákra való felkészülése rendszertelen. Aki az iskolába járásban pontatlan és igazolatlan mulasztási óráinak száma a hatot meghaladja. Aki az iskola vagyonát gondatlanul kezeli, vagy rongálja.

## **19.2 Tanulmányok folytatása ugyanabban az osztályban**

Az a tanuló, aki osztálya tantervi anyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, az igazgatótól május 10-ig írásban kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanazon az évfolyamon folytathassa.

Az igazgató a szaktanár meghallgatása után dönt. Ebben az esetben a tanuló osztályzatot nem kap. A bizonyítványba és a törzslapra a "nem osztályozható" bejegyzést kell írni.

Az előző osztályban folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akinek igazolt és igazolatlan mulasztása valamely tantárgyból meghaladja az összes óraszám egyharmadát, kivéve, ha a tananyagot elsajátította és a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ugyanabban az osztályban tanulmányokat folytatni egy-egy tárgyból is lehet. Ilyenkor a tanuló a többi tárgyból magasabb osztályba léphet.

Az osztályfolytatás a tanulói jogviszony fennállása alatt egy alkalommal engedélyezhető.

## **19.3 Felmentés**

Az igazgató részben vagy egészben felmentheti a tanulót a kötelező foglalkozások látogatása alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos helyzete vagy rendkívüli körülmények ezt indokoltá teszik.

A felmentés történhet év végi beszámolási kötelezettség előírásával, illetve ennek elengedésével. A felmentés legfeljebb egy-egy tanév időtartamára szólhat. Kiskorú tanuló felmentéséhez a szülő egyetértése szükséges.

## **19.4 Javítóvizsga**

Kötelező tárgyakból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a tanuló szeptember 1-ig javítóvizsgát tehet. A javítóvizsgát bizottság előtt kell megtartani. A tanuló a 11/1994 MKM rendelet 22.§-a alapján kérheti, hogy független vizsgabizottság előtt tegyen beszámolót. Ennek lebonyolításáról az igazgató intézkedik.

## 19.5 Összevont beszámoló

Rendkívüli előrehaladás esetén tanuló kérelmére, a szaktanár és a tanszakvezető javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen beszámolót, ha azok követelményeit teljesítette. Az összevont beszámoló engedélyezését május 10-ig írásban kell kérni. Kiskorú tanuló kérelméhez a szülő beleegyezése szükséges.

A főtárgyi beszámoló anyagát kétharmad részt a magasabb osztály anyagából kell összeállítani. A kötelező tárgynál a magasabb osztály anyagából kell beszámolót tennie. Ezt a tényt a törzslapra is be kell jegyezni.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyamról és tantárgyról a bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

## 19.6 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A művészeti iskola felsőbb évfolyamába az a tanuló léphet, aki a közvetlen megelőző osztály anyagát sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és a tanulmányaiban nincsen megszakítás.

Felmentés vagy valami más ok miatt a tanuló osztályba sorolása szolfézs illetve főtárgy esetében eltérhet egymástól. Ezt a tényt a bizonyítványban és a törzslapon jelezni kell. Ebben az esetben a magasabb osztályba lépésnél a hangszeres osztályba sorolást kell figyelembe venni.

## **20. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### **20.1. ZENEMŰVÉSZETI ÁG**

#### **20.1.1. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI**

##### **1. A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei**

- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett,

##### **2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja**

- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsgatantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráلható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

- A választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.
- Hangszer, illetve magánének („A” tagozat) főtanzakos tanulók szolfézs vagy zenetörténet - zeneirodalom vagy zeneelmélet vizsgatantárgyak közül választhatnak.

### **3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés**

- Mentésülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.
- Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanzakán szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga és záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

### **4. Előrehozott vizsga**

- Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.
- Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga.
- Szolfézs tantárgyból előrehozott alapvizsga szervezhető.

### **5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése**

- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.
- Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.
- A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.
- Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

- Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.
- Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

## 20.1.2 A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA RÉSZEI

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos valamint az elmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

### *1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama*

*Hangszer, magánének főtanszak („A” tagozat):*

- Szolfézs vagy
- Zenetörténet-zeneirodalom vagy
- Zeneelmélet

*Szolfézs főtanszak („A” és „B” tagozat):*

- Szolfézs

*Zenetörténet-zeneirodalom főtanszak:*

- Szolfézs
- Zenetörténet-zeneirodalom

*Zeneelmélet főtanszak:*

- Szolfézs
- Zeneelmélet

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

### *2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama*

*Hangszer és magánének főtanszak („A” tagozat):*

- Szolfézs vagy
- Zenetörténet-zeneirodalom vagy
- Zeneelmélet

*Szolfézs főtanszak („A” és „B” tagozat):*

- Szolfézs

*Zenetörténet-zeneirodalom főtanszak:*

- Szolfézs
- Zenetörténet-zeneirodalom

*Zeneelmélet főtanszak:*

- Szolfézs
- Zeneelmélet

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 10-20 perc.

### **3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama**

*Hangszer és magánének főtanszak („A” és „B” tagozat):*

- Főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama 15-25 perc.

*Hangszer, elmélet és magánének tanszak („B” tagozat):*

- zongora (az adott tanszakok óratervében jelölteknek megfelelően)

A gyakorlati vizsga időtartama 10-15 perc.

## **20.1.3. A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA RÉSZEI**

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán a kötelezően választható elméleti tantárgyakból a hangszer és magánének „A” tagozatos főtanszakos tanulók szóbeli vizsgát tesznek. A „B” tagozatos és elmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

### **1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama**

*Hangszer, kamarazene főtanszak („B” tagozat):*

- Szolfézs

*Szolfézs főtanszak („A” és „B” tagozat):*

- Szolfézs

*Zenetörténet-zeneirodalom főtanszak:*

- Szolfézs
- Zenetörténet-zeneirodalom

*Zeneelmélet főtanszak:*

- Szolfézs
- Zeneelmélet

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

## **2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama**

*Hangszer, kamarazene főtanterv („A” tagozat):*

- Szolfézs vagy
- Zeneelmélet

*Hangszer, kamarazene főtanterv („B” tagozat):*

- Szolfézs

*Szolfézs főtanterv („A” és „B” tagozat)*

- Szolfézs

*Zeneelmélet - zeneirodalom főtanterv:*

- Szolfézs
- Zeneelmélet - zeneirodalom

*Zeneelmélet főtanterv:*

- Szolfézs
- Zeneelmélet

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 15-25 perc.

## **3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama**

*Hangszer főtanterv („A” és „B” tagozat):*

- Főtárgy
- Zongora (az adott tantervek óratervében jelölteknek megfelelően)

*Szolfézs, zeneirodalom-zeneelmélet és zeneelmélet főtanterv:*

- Zongora
- elmélet: minimum 1x45 perc

A gyakorlati vizsga időtartama főtárgyból 20-30 perc, zongora kötelező tantárgyból 10-20 perc.

*Kamarazene főtanterv:*

- Kötelező hangszer (az alapfokú évfolyamokon főtárgyként tanult hangszer)

A gyakorlati vizsga időtartama 10-15 perc.



## 20.1.4. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA TARTALMA

### 1. AZ ÍRÁSBELI VIZSGA TARTALMA

#### SZOLFÉZS

„A” tagozat

*Hangszer, magánének, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtanszakok*

A vizsgán az iskola választhat a) és b) feladat közül.

*Diktálás, elemzés*

#### a) feladat

- *Egy magyar népdal lejegyzése és elemzése*

A népdal négysoros, legfeljebb 8-10 szótagszámú, tempó giusto, izometrikus (2/4 vagy 4/4) lehet, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. Előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők. A népdal tizenkétszer hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet felső szólamának lejegyzése és elemzése*

Az idézet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, nem moduláló, lehetőleg a-a<sub>v</sub> felépítésű, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó, de akkordfelbontást, illetve könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény. Előre szükséges megadni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: a funkciók bejelölése, formai felépítés, a zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.). Az idézet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

#### b) feladat

- *Egy magyar népdal első két sorának lejegyzése és kiegészítése*

A népdal négysoros, legfeljebb 8-10 szótagszámú, tempó giusto, izometrikus (2/4 vagy 4/4) legyen, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. Előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot. A befejezéshez meg kell adni a szöveget. A népdal tizenkétszer hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet előtagjának lejegyzése és befejezése két szólamban, vagy felső szólamának lejegyzése*

Az idézet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, nem moduláló, lehetőleg a-a<sub>v</sub> felépítésű, nehezebb hangközlépéseket nem, de akkordfelbontást, illetve könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény. Előre szükséges megadni a kulcsokat, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat. Az idézet zongorán tizenkétszer hangozhat el.

*Szolfézs főtanszak*

- *Egy magyar népdal lejegyzése szöveggel együtt, és elemzése*

A népdal négysoros, 8-10 szótagszámú, tempó giusto, izometrikus, szinkópát, nyújtott és éles ritmust, valamint színező hangokat tartalmazhat. Előre meg kell adni a violin-

kulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők. A népdal nyolcszor hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű műzenei idézet lejegyzése funkcióssal basszussal*

Metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 6/8 lehet. Ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig. Lehet benne szinkópa, éles és nyújtott ritmus, triola, valamint átkötések. Az idézetben előfordulhatnak nehezebb hangközlépések, alterált hangok, és hangnemi kitérés, esetleg moduláció is. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.

„B” tagozat

*Hangszer, magánének, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtanszakok*

- *Hangközmenet lejegyzése*

10 hangközből álló hangközmenet lejegyzése tonális keretben (oktávon belüli tiszta, kis és nagy hangközök, bővített kvart és szűkített kvint). Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő hangközt, elnevezéssel együtt. A hangközlánc zongorán hatszor hangozhat el.

- *Hangzatlejegyzés*

10 akkordból álló akkordsor lejegyzése tonális keretben, vagy 10 akkord felismerése és lejegyzése adott hangra, oldással együtt (valamennyi hármashangzat és fordításai, valamint domináns szeptim). Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést és a kezdő harmóniát, elnevezéssel együtt, illetve adott hangra felépítésnél az adott hango(ka)t. A harmóniasor zongorán hatszor hangozhat el.

- *Egy négysoros, közepesen nehéz magyar népdal lejegyzése szöveggel együtt, és elemzése*

Előre meg kell adni a violinkulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők. A népdal nyolcszor hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű műzenei idézet lejegyzése funkcióssal basszussal*

Metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 6/8 legyen. A ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig. Az idézet tartalmazhat változatos ritmikai, dallami fordulatokat, átkötéseket. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.

*Szolfézs főtanszak*

- *Hangközmenet lejegyzése*

kb. 10 hangközből álló hangközmenet lejegyzése tonális keretben, hangnemi kitérésekkel. Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő hangközt, elnevezéssel együtt. A hangközlánc zongorán háromszor hangozhat el.

- *Hangzatlejegyzés*

10 akkordból álló akkordsor lejegyzése tonális keretben, maximum egykvintes hangnemi kitéréssel, vagy 10 akkord felismerése és lejegyzése adott hangra, oldással együtt.

Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, az előjegyzést és a kezdő harmóniát, elnevezéssel együtt, illetve adott hangra felépítésnél az adott hango(ka)t. A harmóniasor zongorán hatszor hangozhat el.

- *Egy közepesen nehéz, enyhén díszített magyar népdal lejegyzése szöveggel együtt, és elemzése*

Előre meg kell adni a violinkulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők. A népdal nyolcszor hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű kétszólamú műzenei idézet lejegyzése*

Metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 3/8, 6/8 lehet. Az idézet tartalmazzon változatos ritmikai, dallami fordulatokat, átkötéseket, lehetnek benne hangnemi kitérések és moduláció. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.

## **ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM**

*„A” tagozat*

*Hangszer, magánének, zenetörténet-zeneirodalom főtanszak*

- A zenei korszakok felsorolása időrendben. A barokk korszak ideje, rövid általános jellemzése és zenei jellegzetességei.
- A barokk zeneszerzők felsorolása, a korszak vokális és hangszeres műfajai. Néhány hangszeres műfaj bemutatása részletesebben (pl. concerto, concerto grosso, szvit [táncok, táncpárok], fuga). Domenico Scarlatti és a barokk szonáta jellemzése. Két - a tanuló által ismert, meghallgatott - mű bemutatása (pl. Händel: Vízizene, Vivaldi: Négy évszak, Bach: A fuga művészete vagy a Wohltemperiertes Klavier kötetei). Egy vokális műfaj jellemzése (pl. Bach kantátái, a kantáták tételei).
- A bécsi klasszicizmus időszakának 3 jelentős és több kevésbé ismert, de fontos zeneszerzőjének felsorolása. A klasszikus zene általános jellemzése. A bécsi klasszika korszakának jellemzése a barokkal összehasonlítva. A bécsi klasszika műfajai és jellemző formái, a szonátaforma részei. Joseph Haydn életéről röviden, fontosabb művei; a szimfónia tételei; Haydn szimfóniáinak három korszaka egy-egy példán keresztül; a vonósnégyes hangszerei. W. A. Mozart műveinek jellemző műfajai egy-egy példával; két különböző műfajú művének részletes bemutatása.

## **ZENEELMÉLET**

*„A” tagozat*

*Hangszer és magánének főtanszak*

- Négyszólamú példa számozott basszusának lejegyzése 4#, 4b előjegyzésig.
- Számozott basszus kidolgozása négy szólamban, szűk fekvésben.

- Formatani elemzés kottakép után.

#### *Zeneelmélet főtanterv*

- Négyszólamú példa számozott basszusának lejegyzése 5#; 5b előjegyzésig.
- Számozott basszus kidolgozása négy szólamban, szűk fekvésben.
- Formatani elemzés kottakép után.

## **2. A SZÓBELI VIZSGA TARTALMA**

### **SZOLFÉZS**

#### *„A” tagozat*

##### *Hangszer, magánének, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtanterv*

- A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 10 népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni 5 műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/ barokktól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkíséréssel (saját kíséret nem kötelező), abból kettőt kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit.
- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság egyszerű zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai, és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.  
(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

##### *Szolfézs főtanterv*

- Egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4, vagy 6/8 lehet; ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig, lehet benne szinkópa, nyújtott és éles ritmus, triola, átkötések; lehetnek benne nehezebb hangközlépések, alterált hangok, és hangnemi kitérés, moduláció is.
- A „hozott” anyag: 10 népdal éneklése emlékezetből, és azok elemzése (forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján); 10 műzenei szemelvény (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a XX. századig) - ezek közül három kotta nélkül - saját kíséréssel előadva. A vizsgázó ismerje ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját.
- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.  
(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

#### *„B” tagozat*

##### *Hangszer, magánének főtanterv*

- Egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 6/8 lehet; ritmusértékek előfordul-

hatnak az egész hangtól a tizenhatodig, tartalmazhat változatos ritmikai, dallami fordulatokat, átkötéseket; alterált hangokat és hangnemi kitérést, modulációt.

- A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 10 népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni 4 műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkíséréssel (saját kíséret nem kötelező), ebből kettőt kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit.
- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.  
(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

### *Szolfézs főtanszak*

- Egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 3/8, 6/8 lehet; ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig, lehet benne szinkópa, nyújtott és éles ritmus, triola, átkötések; lehetnek benne nehezebb hangközlépések, alterált hangok, és hangnemi kitérés, moduláció is.
- A „hozott anyag”: 10 népdal éneklése emlékezetből, és azok elemzése (forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján); 10 műzenei szemelvény (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a XX. századig) - ezek közül hármat kotta nélkül - saját kíséréssel előadva. A vizsgázó ismerje ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját. - A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.  
(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

## **ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM**

### *„A” tagozat*

#### *Hangszer, magánének, zenetörténet-zeneirodalom főtanszak*

- Teszt, ami 15-20 általános zenei-zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos feladatot tartalmaz.
- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.  
(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

## **ZENEELMÉLET**

### *„A” tagozat*

#### *Hangszer és magánének főtanszak*

- Kadenciák és mintapéldák zongorázása a fő hármashangzatokkal és fordításaikkal.
- Zongorázás diktálás után fő hármashangzatokkal és fordításaikkal.
- Számozott basszus zongorázása négy szólamban, szűk fekvésben.
- Formatani elemzés kottakép után.

#### *Zeneelmélet főtanterv*

- Nápolyi szextes mintapéldák zongorázása mollba, dúrban.
- V<sup>7</sup> akkord és fordításai; mintapéldák zongorázása.
- A fentiek zongorázása diktálás után.
- Zongorázás számozott basszusról.
- Formatani elemzés kottakép után.

### **3. A GYAKORLATI VIZSGA TARTALMA**

Gyakorlati vizsgát fő tárgyból, elméleti tanszakok esetén zongora kötelező tárgyból, illetve kamarazene főtantervön a tanult hangszerből kell tenni.

#### **FURULYA**

##### *„A” tagozat*

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán- vagy altfurulyán (Kállay G.: Hangnemgyakorló, Paubon: Etűdök, Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is (Anon: Greensleeves to a Ground, Loeillet de Gant: Szonáták op. 1 és op. 3, Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36, Telemann: F-dúr szonáta, kamaraművek: Boismortier: Leichte Duos, 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok nehézségi szintjén).

Az előadási darabot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

##### *„B” tagozat*

- Egy etűd vagy szólómű (Kállay G.: Hangnemgyakorló, V. Eyck: Variációk, Braun: etűdök/Baroque Solo Book, Winterfeld: 12 etűd altfurulyára nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is (Veracini: a-moll szonáta, Lavigne: Rondeau és Tambourin I-II. tétel, Fesch: F-dúr szonáta op. 6. no. 2; Telemann: 6 duett, Telemann: Kánonszonáta, Loeillet de Gant: Szonáta 2 altfurulyára nehézségi szintjén).

Az etűd és kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**FUVOLA***„A” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Jeney: Fuvolaiskola II. kötet/56-85., Bántai: Válogatott etűdök II. kötet/12., Köhler: Etűdök op. 33 no. 1/1-3. nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonátatétel (Marcello: d-moll szonáta, Telemann: F-dúr szonáta valamelyik tétele nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Romantikus album, 3 Menüett, 3 Tambourin, Népszerű előadási darabok nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két különböző karakterű etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Platonov: 30 etűd 1-10., Köhler: Etűdök op.33 no. 1/1-5., Eördögh: Technikai és olvasógyakorlatok 1/1-4. nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta-tételpár (Händel: Hallei szonáták nehézségi szintjén).
- Egy karakterdarab vagy kamaramű (Járdányi Pál: Szonatina nehézségi szintjén).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**OBOA***„A” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű (Sellner: Etűdök, Snieczkovsky: Etűdök I., Hinke: Skálaetűdök, Wiedemann: 45 etűd nehézségi szintjén).
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is (Albinoni: B-dúr concerto III. t., Geminiani: e-moll szonáta: I-IV. t., Sosztakovics: Románc nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Wiedemann: 45 etűd, Pietzsch: Schule für die Oboe, Braun: 18 caprice).
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is, pl. egy barokk mű lassú és gyors tétele, vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab (Corelli: Barbirolli: F-dúr concerto, Händel: Aria és Rondinella, Telemann: c-moll szonáta, Albinoni: B-dúr concerto: II-III. t., Cimarosa: Oboaverseny III-IV. t., Head: Gavotte, Presto, Elégikus tánc, Lawson: Honeysuckle Reg, Vivaldi: C-dúr oboaverseny - kis C-dúr P.V. 44-F. VII. no. 4/1. t. nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**KLARINÉT***„A” tagozat*

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű (Perényi Éva: Klarinét-etűdök 60-tól, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 13., 28. nehézségi szintjén).
- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is (Dancla: Románc [Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár 39.], Weber: Sonatina [Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár 44], Haydn: Szent Antal korál [200 év klarinétmuzsikája] Barokk és klasszika, Mozart: Románc [Klarinétmuzsika 10.], Weber: Vadászórus [Kis előadási darabok 19]; Ludwik Kurkiewicz I.: 57., 72., 74., Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 15., 69., 84., Balassa György-Berkes Kálmán: Klarinétiskola II.: 13., 27., 28., 30., 74. nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű (Perényi Éva: Klarinét-etűdök 86-tól, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 36., 46., 59., 75.; Jean-Jean I: 2. nehézségi szintjén).
- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is (Bärmann: Románc, Debussy: Kis néger, Mozart: Sonatina, Mendelssohn: Dal szöveg nélkül, (Berkes: Előadási darabok klarinétra és zongorára II. kötetből a 9-es), Donizetti: Concertino II. tétel, Glinka: Vocalise, Tuček: B-dúr klarinétverseny II. tétel, Leopold Kozeluch: Esz-dúr Klarinétverseny II. tétel nehézségi szintjén; kamaraművek: Devienne: 6 duó, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 72., 86., Balassa György-Berkes Kálmán II.: 31., 40., 55., Kocsár Miklós: Ungaresca nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

**SZAXOFON***„A” tagozat*

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Easy Classical Studies (J. Harle, Universal Edition UE 17 770) 50., 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z. 14371) 158., 178., 182., 24 könnyű etűd (M. Mule, A. Leduc AL 20455) 5., 13., 35 Studies (J. v. Beekum, Harmónia, HU 3794) Valsette (in a), Tiroler Landler (in Esz).
- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példáknak megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, legalább az egyik kotta nélkül: J. S. Bach: Gavottes (A. Leduc AL 19 664), B. Marcello: Adagio (Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III/5., Simonffy 028), A. Corelli: Adagio (A. Leduc AL 25 707), Dancla: Románc (Szaxofonmuzsika kezdőknek - Kraszna L. EMB 14 251), Fr. Schubert: Sérénade



(A. Leduc AL 25 708), Glinka: Vocalise (Simonffy 014), Debussy: A lenhajú lány (Hofmeister FH 2136).

Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű.

Egy kíséretes vagy szólóművet lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

### „B” tagozat

Klasszikus irányban tovább tanulni szándékozók számára a vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két különböző karakterű etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) 37., 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z. 14 371) 192., 194., 201., Szaxofon ABC II. (Perényi, EMB Z 14 299) 99., M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20 455) 9., 15., J. v, Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794) Square Dance (in B), Tarantella (in c), Invention (in f), Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 8.
- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példákhoz megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, kotta nélkül (pl. egy barokk tételpár esetében még egy más stílusú művet is választani kell): G. Fr. Händel: Sicilienne et Gigue (A. Leduc AL 20 834), G. Pescetti: Presto (Hresztomatyija 5-6 Muzika 14 103), F. Mendelssohn: Andante (Perényi: Szaxofon ABC II/53. EMB 14 299), M. Muszorgszkij: Ódon kastély (Simonffy 053/C), Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Simonffy 053/D), Cl. Debussy: A kis néger (Simonffy 074 v. A. Leduc AL 19 555), E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19 714).

Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű (pl. egy kíséretes előadási darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes darab és egy etűd).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **FAGOTT**

### „A” tagozat

- gy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Weissenborn: Fagottetűdök kezdőknek op. 8/1. kötet III. fejezet 23. G-dúr, IV. fejezet 1. C-dúr, 2. F-dúr nehézségi szintjén).
- Két-három előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű egyik tétele (Beethoven: Kontratánc/G-dúr, L. Fischer: Pincemester dala, Grecsanyinov: Tréfacsinaló nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Weissenborn: Fagottetűdök kezdőknek op. 8/1. kötet IV. fejezet 2. F-dúr, op. 8/2. kötet 14. F-dúr, 15. d-moll, Neukirchner: 23 középfokú gyakorlat I., 4. nehézségi szintjén).
- Két-három különböző karakterű darab vagy tétel-pár, az egyik lehet kamaramű tétel (Farkas F.: Népdalszonatina I-II. tétel, Telemann: F-dúr szonáta, Wiessendorf: Téma és variációk nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**KÜRT***„A” tagozat*

- Egy kantiléna (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/31., II/47., II/52., II/73. nehézségi szintjén).
- Két különböző karakterű etűd (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/9., II/15., II/16., II/37., II/42., II/68., II/90. nehézségi szintjén); az egyik etűd helyett lehet kamaramű is (Tarjáni Ferenc: Muzsikáljunk c. gyűjteményéből G. F. Händel: Sándor-ünnep nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (J. Mattheson: Ária, A. J. Varlamov: Orosz népdal, J. A. Hasse: Két tánc, G. F. Händel: Bourrée, Mező: Tánc, Schubert: A tavaszhoz nehézségi szintjén),

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy skála különböző képletekkel, a meglévő hangterjedelemben.
- Egy kantiléna (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/110., II/116., II/142., II/155. nehézségi szintjén).
- Két etűd (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/119., II/150., II/167., II/209. nehézségi szintjén; az egyik etűd helyett lehet kamaramű is).
- Egy előadási darab (Beethoven: Románc, Loeillet: Szonáta, Skroup: B-dúr koncert, Frehse: Andante, Székely: Szonatina II-III. tétel nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**TROMBITA***„A” tagozat*

- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65., Clodomir: Petits exercices 1-21., Arban: Trombitaiskola - ritmustanulmányok, díszítés- és trillaelőkészítő tanulmányok, egyszerű díszítések és trillák nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./66-74., Baldassari: Szonáta, Händel: Hallei szonáta, Rangers: Velencei karnevál, Tor-nyos: Szonatina nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

#### *„B” tagozat*

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.
- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65., IV./1-53., Clodomir: Petits exercices 1-29., Arban: Trombitaiskola - ritmustanulmányok, díszítés- és trillaelőkészítő tanulmányok, egyszerű díszítések és trillák nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele (Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel, Albinoni: F-dúr concerto I. tétel, Händel: B-dúr szonáta, Telemann: F-dúr szonáta nehézségi szintjén).
- Egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab (Balay: Andante et allegro, Bogár: I. és II. Concertino nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **HARSONA**

#### *„A” tagozat*

- Egy dúr hangsor másfél oktávon keresztül, a hozzá tartozó hármashangzat-felbontással.
- Egy etűd (Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola II./151., 158., 247., Steiner: Harsona-ABC 16/2. Andante, 17/1. Andantino, 18/2. Allegretto, 19/2. Allegretto nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből F. Schubert: Bölcsődal [20.], L. Mozart: Trombitaszó [22.], Anonymus: Hornpipe [24.], H. Purcell: Induló [26.], Corelli: Gavotta [28.], Rimsky-Korsakov: Mazurka [35.], vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

#### *„B” tagozat*

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel (pl.: hármashangzat-felbontás, tercmenet, futóskála, futóskála oktávzárással).
- Egy etűd (Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola I./136., 137., Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola II./217., 300., 352., Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I./4. Poco Allegro, 6. Allegro, 12. Allegretto nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből J. S. Bach: Menüett [27.], Nagy Olivér: Chorea Hungarica [31.], G. Giordani:

Arietta [33.], G. B. Pergolesi: Ária [34.], Bogár István: 4 bagatell [36.]; Harsona-ABC 69. o. Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **TENORKÜRT**

### *„A” tagozat*

- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Dr. Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből F. Schubert: Bölcsődal [20.], L. Mozart: Trombitaszó [22.], Anonymus: Hornpipe [24.], H. Purcell: Induló [26.], Corelli: Gavotta [28.], Rimsky-Korsakov: Mazurka [35.], vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

### *„B” tagozat*

- Egy másfél oktávos skála három képlettel.
- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. [51-116.] Clodomir: Etűdök I-II. nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Dr. Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből J. S. Bach: Menüett [27.], Nagy Olivér: Chorea Hungarica [31.], G. Giordani: Arietta [33.], G. B. Pergolesi: Aria [34.], Bogár István: 4 bagatell [36.]; Harsona-ABC 69. o. Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **BARITON**

### *„A” tagozat*

- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd (Steiner: Bariton-ABC 56-66; Perényi: 347 etűd harsonára 100-115. nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Dr. Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből F. Schubert: Bölcsődal [20.], L. Mozart: Trombitaszó [22.], Anonymus: Hornpipe [24.], H. Purcell: Induló [26.], Corelli: Gavotta [28.], Rimsky-Korsakov: Mazurka [35.], vagy hasonló nehézségű előadási darabok).
- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy másfél oktávos skála három képlettel.
- Egy etűd (Steiner: Bariton-ABC 70-86; Perényi: 347 etűd harsonára 130-137. nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Dr. Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből J. S. Bach: Menüett [27.], Nagy Olivér: Chorea Hungarica [31.], G. Giordani: Arietta [33.], G. B. Pergolesi: Aria [34.], Bogár István: 4 bagatell [36.]; Harsona-ABC 69. o. Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok).
- Egy periódusnyi zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**TUBA***„A” tagozat*

- Egy skála (legalább három variációval).
- Egy gyakorlat (Kietzer: I. kötet, Sára: Tubaiskola, Jakab Gedeon: Tubaiskola I. kötet 172., 183., 187., 192., gyakorlatainak nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (F. Schubert: Bölcsődal [169], H. Purcell: Rigaudon [166] nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy skála (dúr és moll változata, legalább három variációval).
- Egy gyakorlat (Kietzer: I. kötet, Sára: Tubaiskola, Jakab G.: Tubaiskola 1 kötet 161., 163., 179., 186. gyakorlatainak nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (J. Brahms: Bölcsődal - [176] H. Purcell: Rigaudon - [166] nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**ÜTŐHANGSZEREK***„A” tagozat*

- Két dobgyakorlat (Knauer: Kisdobiskola 10., 16., 18., 29., 36., II. rész 11., 17., 27.; Keune: Kisdobiskola 48., 69., 127., 145., 173. nehézségi szintjén).
- Egy dallamhangszeres mű (Vivaldi: Largo; Bononcini: Allegro; Haydn: Szerenád nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű (Krell-Holzmann: Cake Walk Parádé; Camidge: Sonatina; Gebauer: Duó; Pleyel: Menuetto; Larson: Mexikói szvit; Zempléni L.: Párok; Váray L.: Gukhe/low drums szólam; Jack McKenzie: Három tánc, Bartók Béla: Gyermekeknek 1.,2.,3., Mikrokozmosz nehézségi szintjén).
- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két kisdobgyakorlat (Knauer: Kisdobiskola 19., 20., 22., 24. (4/8), 31., 37., II. rész 2., 5., 14.; Keune: Kisdobiskola 67., 75., 108., 150., 153., 146. nehézségi szintjén).
- Egy skála hármashangzat-felbontással.
- Egy dallamhangszeres mű (Bach: h-moll szvit/1 tétel; Hacsaturján: Rózsalányok tánca; Rameau: Gavotte; Händel: a-moll menüett HWV 602, 603 nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű (J. S. Bach: Kétszólamú invenciók, Zempléni L.: Üzenetek - Hét SMS-tanulmány dobokra/1 tétel; Váray L.: Gukhe/high drum szólam; Balázs O.: Nyolc trió 5., 6. nehézségi szintjén).
- Egy periódusnyi zenei anyag lapról játssza mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat kotta nélkül kell játszani.

**HÁRFA***„A” tagozat*

- Egy etűd (Nadermann: 15 etűd/5., 6., Bochsa: 40 celebres études pour la harpe op. 318 nehézségi szintjén).
- Egy barokk mű (Bach: Lant prelúdium, Bach: Fantázia B-dúr., Haendel: Prelúdium B-dúr nehézségi szintjén).
- Egy szonáta (Dusik: 6 szonatina nehézségi szintjén).
- Egy szabadon választott darab (Durand: Chaconne, Godefroid: Dal szöveg nélkül nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy etűd (Nadermann: 30 fortschreitende Etuden, Heller: Six études, Posse: Sechs kleine Etuden nehézségi szintjén).
- Egy barokk mű (Ph. E. Bach: Solfeggio nehézségi szintjén).
- Egy szonáta (Dusik 6 szonatina nehézségi szintjén).
- Egy szabadon választott darab (Tournier: Lolota a táncosnő, Debussy: A lenhajú lány nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**GITÁR***„A” tagozat*

- Egy etűd (Szendrey-Karper: Gitárgyakorlatok V-VII. kötet, Carcassi: 25 Etűd op. 60, nr. 3., 4., 7., 10., Giuliani: Etűdök gitárra op. 100 nr. 13., 15., Leo Brouwer: 10 etűd nr. 1., 5., 6., 7., Carcassi: Capriccio, Legnani: Capricci nehézségi szintjén).
- Három különböző stílusú előadási darab (Dowland: Táncok és Fantáziák, Mertz: Magyar honi virágok 1., 2., Milán: Pavane-ok, Villa-Lobos: I. IV. prelude, J. S.

Bach-Szendrey-Karper: 20 könnyű darab, de Vissee szvit táncjáték, Mosóczi: 1V-V kötetből klasszikus szerzők darabjai, vagy spanyol és latin-amerikai romantikus szerzők darabjai: F. Tárrega: Lágrima, Mazurka, Polka, Antonio Lauro: Vals Venezolano nr. 2.; vagy XX. századi darabok Farkas Ferenc, Bartók-Szendrey nehézségi szintjén).

Az előadási darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

#### „B” tagozat

- Egy etűd (Szendrey-Karper: Gitárgyakorlatok VII-VIII. kötet; Carcassi: 25 Etűd op. 60 nr. 13., 18., 19.; Legnani: Capricciok, Giuliani: Etűdök gitárra op. 48 nr. 19., op. 100 nr. 13., 15.; F. Sor: op. 31 nr. 18., 23.; Leo Brouwer: 10 Etűd nr. 9., 10. nehézségi szintjén).
- Három különböző stílusú előadási darab (Francesco da Milano: 14 Fantasie; Luys Milán: 6 Pavan; J. S. Bach: 20 könnyű darab; Robert de Visée: d-moll szvit; J. S. Bach: d-moll prelúdium; klasszikus és romantikus darabok: Mertz: Magyar honi virágok: 3, 4, 5, Tarrega darabok vagy spanyol és latin-amerikai szerzők darabjai: Antonio Lauro: Vals Venezolano nr. 2., 3 nehézségi szintjén).
- XX. századi darabok (Bartók-Szendrey, Farkas Ferenc, Sári J., Huzella, Villa-L., Choros-Mazurka, Prelűdök nehézségi szintjén).

Az előadási darabokat kotta nélkül kell játszani.

### CSEMBALÓ

#### „A” tagozat

- Egy XVII. századi mű (G. Frescobaldi: Corrente e Ciaccona; Balletto, Corrente e Passacagli; Corrente, Gagliarda; Partite sopra Passacagli [Edizioni Suvini Zerboni-Milano]; vagy Byrd, Bull, Gibbons, Peerson, Farnaby és mások [Fitzwilliam Virginal Book-Dover]; vagy W. Croft: Szvitek [Stainer & Bell, London]; H. Purcell: Ground Chacone [Könemann]; vagy Bach-elődök, ill. kortársak művei: J. J. Froberger: Szvitek [Heugel]; Pachelbel: Hexachordum Apollinis; orálpartiták [Bärenreiter]; D. Buxtehude: Szvitek; G. Böhm: Szvitek [Breitkopf & Härtel]; J. K. F. Fischer: 9 szvit csembalóra [Schott] nehézségi szintjén).
- Egy polifon szerkesztésű mű (J. S. Bach: Kétszólamú invenciók BWV 772-786; Fantasie „duobus subiectis” BWV 917; Fantasie c-moll BWV 919; Kis prelűdiumok BWV 924-930, BWV 933-938; W. Fr. Bach: Fűgák, polonézok [Peters]; Telemann: Fantáziák [Bärenreiter]); Ouverturen [Schott]; Könnyű fűgák [Schott]; G. Fr. Händel: Einzelne Suiten und Stücke [VEB Deutscher Verlag für Musik Lei] nehézségi szintjén).
- Egy XVIII. századi mű, a következők (Fr. Couperin [Zeneműkiadó], J. Ph. Rameau [Heugel], J. B. Boismortier [Leuckartian], Daquin, Dandrieu [Early French Keyboard Music]; vagy egy szonáta-tétel: J. Chr. Bach [Henle], C. Ph. E. Bach [Könemann], J. Haydn [Könemann], J. A. Benda [Artia Praga] vagy Scarlati/Soler szonáta\* [Zeneműkiadó, ill. Henle] nehézségi szintjén).
- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsgaműsor tartalmazzon egy karakterdarabot és egy táncjátékot is.

A csillaggal jelölt darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy XVII. századi mű (G. Frescobaldi: Corrente e Ciaccona; Balletto, Corrente e Passacagli; Corrente, Gagliarda; Partite sopra Passacagli; Partite sopra Follia; Partite sopra L'aria della Romanesca [Edizioni Suvini Zerboni - Milano]; Byrd, Bull, Gibbons, Peerson, Farnaby stb. [Fitzwilliam Virginal Book - Dover]; W. Croft: Szvitek [Stainer & Bell, London]; H. Purcell: Ground; Chacone [Köneman]; vagy Bach-elődök, ill. kortársak művei: J. J. Froberger: Szvitek [Heugel] Pachelbel: Hexachordum Apollinis; Korálpártiták [Bärenreit]; D. Buxtehude: Szvitek; G. Böhm: Szvitek [Breitkopf & Härtel]; J. K. F. Fischer: 9 szvit csembalóra [Schott] nehézségi szintjén).
- Egy polifon szerkesztésű mű (J. S. Bach: Kétszólamú invenciók BWV 772-786; Fantasie „duobus subiectis” BWV 917; Fantasie c-moll BWV 919; Kis prelúdiók BWV 924-930; BWV 933-938; Kis prelúdiumok és fugetták BWV 895, 899, 900, 987/a, 901, 902; W. Fr. Bach: Fúgák, polonézok [Peters]; G. Telemann: Fantáziák [Bärenreiter]; Ouverturen [Schott]; Könnyű [Schott]; G. Fr. Händel: Einzelne Suiten und Stücke [VEB Deutscher Verlag Für Musik Leipzig] nehézségi szintjén).
- Egy XVIII. századi mű (Fr. Couperin [Zeneműkiadó]; J. Ph. Rameau [Heugel]; J. B. Boismortier [Leuckartian]; Daquin, Dandrieu [Early French Keyboard Music]; vagy egy szonáta-tétel, J. Chr. Bach [Henle] C. Ph. E. Bach [Könemann]; J. Haydn [Könemann]; J. A. Benda [Artia Praga] nehézségi szintjén).
- egy virtuóz Scarlatti/Soler szonáta\*.
- Egy periódusnyi zenei anyag lapról játssza mérsékelt tempóban.

Egy vizsgaműsor tartalmazzon egy karakterdarabot és egy tánc-tételt is.  
A csillaggal jelölt darabokat kotta nélkül kell játszani.

## ZONGORA

„A” tagozat

A 4 stíusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab (Bach: 18 kis prelúdium 13, 15, 18, Händel: Válogatott darabok, Telemann: Kezdők zongoramuzsikája nehézségi szintjén).
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, könnyebb variáció (Könnyű szonatinák, 15 könnyű szonáta, Szonatina album, Clementi: C Op. 36 Nr. 3., Haydn: D Hob. XVI/4, Beethoven: 6 könnyű variáció egy svájci népdalra, Csurka: Szonatinagyűjtemény I-II. kötet nehézségi szintjén).
- Romantikus mű (Schumann: Emlékezés, Színházi utóhangok, Csajkovszkij: Édes álmodozás, Pacsirtadal, Schubert: Táncok, Keringők nehézségi szintjén).
- XX. századi mű (Bartók Béla: Mikrokozmosz III/84 Mulatság, 90 Oroszos 91-92, Kromatikus invenció IV/97 Nottumo, Kodály: Gyermektáncok 5-10 nehézségi szintjén).

A három mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen.  
A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab:



- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel (J. S. Bach: 18 kis prelúdium 9, 16, 17, Kétszólamú invenciók C, a, F nehézségi szintjén).
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció (15 könnyű szonáta, Haydn: Szonáták A Hob. XVI/12, E Hob. XVI/13, D Hob. XVI/14, Mozart: 6 bécsi szonatina, Beethoven: Szonatinák, Grazuoli: G-dúr Szonáta nehézségi szintjén).
- Romantikus mű (Schumann: Fantáziatánc, Chopin: Keringők a, h, nehézségi szintjén).
- XX. századi mű (Bartók: Mikrokozmosz IV/100 népdalféle, 109 Bali szigetén, Mikrokozmosz: V/128, Dobbantós tánc, Kurtág: Játékok nehézségi szintjén).

A vizsgaműsorban legyen egy éneklő és egy virtuóz jellegű darab.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **ORGONA**

### *„A” tagozat*

Három különböző karakterű darab előadása a következőkből (az egyik lehetőleg triós tétel vagy korárelőjáték legyen).

- Egy XII. vagy XIII. századi kismestertől származó kompozíció (Lübeck: c-moll prelúdium és fuga, Bruhns: (kis) e-moll praeludium, g-moll praeludium, Buxtehude-korárelőjátékok, Kittel-prelúdiumok, Krebs-triók nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab J. S. Bachtól (8 kis prelúdium és fuga BWV 553-560, korárelőjáték az Orgelbüchlein-ből BWV 599-644, (kis) c-moll prelúdium és fuga BWV 549, C-dúr prelúdium és fuga BWV 531, vagy egy könnyebb triós tétel, pl.: G-dúr trió BWV 586 nehézségi szintjén).
- Egy romantikus orgonamű (Franck: L’Organiste II. kötet, Schumann: Négy vázlat, Liszt: Angelus, Consolations, Brahms korárelőjátékainak nehézségi szintjén).
- Egy XX. századi vagy kortárs mű (Vierne: 24 pièces en style libre op. 31, Dupré: Cortège et Litanie, Kodály: Organoedia, Koloss: III. és IV. partita nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

### *„B” tagozat*

Három előadási darab: egy közepes nehézségű barokk kompozíció (lehetőleg prelúdium és fuga), egy romantikus stílusú vagy egy XX. századi mű, és egy triós vagy korális tétel (triós korárelőjáték vagy korárelőjáték).

- A XVII. és XVIII. századi irodalomból választott prelúdium és fuga, variációs szvit (Buxtehude: [kis] F-dúr Toccata és fuga, g-moll prelúdium és fuga, Bruhns: [nagy] e-moll praeludium, Bach: [kis] e-moll prelúdium és fuga BWV 533, d-moll prelúdium és fuga BWV 539, c-moll partita BWV 767, e-moll partita BWV 770 nehézségi szintjén).
- Egy triós tétel vagy korárelőjáték (egy Bach triós-korál, illetve Telemann vagy Homilius triós szerkezetű darabjainak nehézségi szintjén).
- Egy romantikus mű (Liszt: Gyászóda, Choral, Franck: Pastorale, Reger: korárelőjátékok, d-moll toccata nehézségi szintjén).
- XX. századi, illetve kortárs szerzők művei (Kodály: Csendes mise, Antalfy: Madonna, Pikéthy: G-dúr toccata, Hidas: Fantázia, Koloss: Réflexions, II. partita nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

**HARMONIKA***„A” tagozat*

- Egy etűd (Bartók Karola: Harmonikaetűdök, 54., 59., 67. számú Czerny-etűd nehézségi szintjén).
- Egy barokk mű (egy barokk tánc vagy egy prelúdium - Bartók Karola: Harmonikaátiratok [Bach és Händel kisebb zongoraművei] 15., 23., 27. nehézségi szintjén).
- Egy szonatina-tétel (egy szonatina tétel Bartók Karola-Bogár István Szonatina-album harmonikára; Beethoven, Steibelt, Haslinger szonatinája nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Bartók Karola: Kis előadási darabok harmonikára [Csajkovszkij: Olasz dal, Bogár István: Bolgár tánc, Bartók Karola: Harmonika-album] Schumann: Tüzes lovas nehézségi szintjén).
- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Dúr és összhangzatos moll skálák 6#, 6b előjegyzésig, ellenmozgásban, terc- és szextmozgásban; hármashangzat-felbontások.
- Egy élénk tempójú jobbkezes etűd (Bartók Karola: Harmonikaetűdök/65., 71. számú Czerny-etűd nehézségi szintjén).
- Egy élénk tempójú balkezes etűd (Bartók Karola: Harmonikaetűdök/69., 70., 74. számú Czerny-etűd nehézségi szintjén).
- Egy élénk tempójú kétszólamú barokk mű (Régi angol orgonazene - Trevor: John Travers Cornet voluntary, Anonimous a-moll voluntary, William Hine Flute piece nehézségi szintjén).
- Egy többszólamú barokk mű (Bartók Karola: Harmonikaátiratok - Bach és Händel kisebb zongoraművei/28., 30., 31. nehézségi szintjén).
- Egy szonatina vagy egy nehezebb szonatina tétel (Bartók Karola-Bogár István: Szonatina-album harmonikára; Sugár Rezső, Hajdú Mihály, vagy Bogár István szonatinája, Diabelli, Kuhlau szonatinatételei nehézségi szintjén).
- Egy harmonikadarab kortárs szerzőtől (Bogár István: Hat kis darab, Kis szvit, Csajkin: Kis rondó).
- Egy szabadon választott mű nehézségi szintjén.
- Egy periódusnyi zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**HEGEDŰ***„A” tagozat*

- Egy etűd (Dénes: V-VI. Hegedűiskola, vagy Dancla op. 68/2., 9., 14., vagy Dont op. 38, vagy Mazas: Études spéciales op. 36.1/2., 8., 9. nehézségi szintjén).
- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel (Beethoven: Menuett és Trió, Rameau: Gavotte, Dancla: Variációk-sorozat, Vivaldi: G-dúr koncert I. tétel, Seitz: D-dúr koncert I. tétel, Corelli: e-moll, A-dúr szonáta nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd.  
= A játék technikai biztonságának felmérésére (Dont op. 68/12., 15., Mazas: Études speciales op. 36. I/2., 7., 9., 15., 17., 18., Mazas: Études brillantes op. 36. II. nehézségi szintjén).  
= Karakteretűd a zenei kifejezés felmérésére (Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37, a könnyebbek szintjén).
- Egy előadási darab vagy barokk szonáta tételpár (lassú-gyors) (Boyce: Matelotte, Járdányi: Magyar tánc. Wieniawski: Kuyawiak nehézségi szintjén).
- Egy koncert- vagy szonáta-tétel (Komarovszkij: A-dúr koncert I. tétel, Vivaldi: a-moll Koncert I. tétel Accolay: a-moll koncert, Seitz: g-moll koncert op. 12 no. 3 I. tétel, Dancla: Concert-solo op. 77 no. 2, 3 Telemann: A-dúr szonáta, Händel: E-dúr Szonáta nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**BRÁCSA**

*„A” tagozat*

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab.

- Egy versenymű és 1 szonáta saroktételle (barokk szonáta esetén két tétel), (versenyművek: Händel: h-moll brácsaverseny I. tétel, Telemann: G-dúr brácsaverseny I-II. tétel, vagy III-IV. tétel, Chr. Bach: c- moll brácsaverseny I. vagy III. tétel; szonáták: Bonporti: Due invenzioni; nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab és 1 kamaramű (előadási darabok: Brácsamuzsika I-III. - EMB; Frescobaldi: Toccata, Wieniawski: Álmodozás; kamaraművek: M. Haydn: Szonáták, Bartók: 44 duó - W. Primrose).

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy háromoktávós (mélyebb fekvésekből induló) hangsor, akkordfelbontásokkal.
- Két különböző technikai jellegű etűd (Dancla: Etűdök op. 68; Mazas: Etűdök op. 36 I-II. kötet; Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet; Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37; Kaiser: 36 etűd op. 20 III. kötet nehézségi szintjén).
- Egy brácsaverseny-saroktétel (Händel: h-moll brácsaverseny III. tétel, Vanhal: C-dúr brácsaverseny, Zelter: Esz-dúr brácsaverseny nehézségi szintjén).
- Egy zongorakíséretes darab vagy 1 szonátatétel, vagy 2 barokk szonátatétel (Brácsamuzsika I-III. - EMB, Csajkovszkij: Melódia, Marcello: F-dúr szonáta, Corelli: Szonáták - Nagy S. nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**GORDONKA***„A” tagozat*

- Egy etűd (Somló: Tanulmányok gordonkára, Lee: 40 melodikus etűd op. 31/I. - Schott/1., 2., 3., 4., 11.; Lee: 40 melodikus etűd op. 31, op. 131 - PWM/1., 5., 13. nehézségi szintjén).
- Két különböző karakterű előadási darab (Mező: 4 magyar népdal, Beethoven: Menüett, Mattheson: Ária, G. Marie: La Cinquantain, Beethoven: Szonatina, Dvořák: Melódia nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két különböző technikai követelményt támaszto etűd:  
= a játék mozgékonyágának felmérésére,  
= kantilenás etűd a zenei kifejezés felmérésére,  
(Dotzauer: Etűdök I-II. - Klingenberg, Lee: 40 melodikus etűd op. 31/I-II. - Schott 967, Lee: 40 etűd op. 31 és op. 131-ből - PWM, Kummer Melodikus etűdök op. 57 - Peters nehézségi szintjén).
- Két különböző karakterű előadási darab (Popper: Gavotte, Mazurka, Saint-Saëns: A hattyú, vagy barokk szonáta-tételpár [lassú, gyors]: Marcello: e-moll szonáta I-II. tétel, Marcello: G-dúr szonáta III-IV. tétel, de Fesch: C-dúr szonáta, d-moll szonáta, Vivaldi: e-moll szonáta I-II. tétel, Vivaldi: a-moll szonáta I-II. tétel vagy egy koncerttétel Klengel: C-dúr Concertino nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**NAGYBŐGŐ***„A” tagozat*

- Egy skála, hármashangzat-felbontással, 2 oktávon.
- Egy etűd (Montag L.: Nagybögőiskola II. kötetből 47. old. 21. d-moll etűd, 76. old. 20. G-dúr etűd; Fr. Simandl: 30 etűdből 3. B-dúr etűd, 8. g-moll etűd, 17. e-moll etűd nehézségi szintjén).
- Preklasszikus szonáta 2 - lassú és gyors - tétele B. Marcello: e-moll, a-moll szonáta, Galliar: e-moll szonáta, W. de Fesch: F-dúr szonáta nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Bach: Arioso, Magyar szerzők művei gordonra és zongorára I-II. kötet, A. Rubinstein: Melódia nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy skála, hármashangzat-felbontással, 2 oktávon.
- Két különböző technikai követelményt támaszto etűd:  
= a játék mozgékonyágának felmérésére,  
= kantilenás etűd a zenei kifejezés felmérésére  
(Montag L.: Nagybögőiskola II. kötetből 129. old. 2. e-moll etűd, III/B kötetből 32. old. 29. B-dúr etűd; E. Stokch: 32 etűdből 3. e-moll etűd, 7. a-moll etűd; Fr. Simandl: 10 etűdből: 4. b-moll etűd, 10. d-moll etűd nehézségi szintjén).

- Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy klasszikus versenymű 1 tétele (W. de Fesch: d-moll szonáta, B. Marcello: 6 szonáta, Ariosti: Szonáta; W. Pichl: Koncert, Capuzzi: Koncert, A. Vivaldi: a-moll koncert nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Bach: Air, Arioso, Sosztakovics: Adagio, Farkas F.: Népdal-szonatina, Magyar szerzők művei gordonra és zongorára I-II. kötet, A. Rubinstein: Melódia nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **MAGÁNÉNEK**

### *„A” tagozat*

- Egy népdalfeldolgozás (Farkas Ferenc: Béres legény..., Molnár-Kern: Szól a kakas már..., Zöld erdőben, zöld mezőben... népdalfeldolgozások, ill. a Szászszínű csokor c. kötet dalai: Pierlala, francia népdal, Vira, portugál népdal nehézségi szintjén).
- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, esetleg ária (A dal mesterei I-II. kötet: Scarlatti: Meddig tart e kínos élet, Caldara: Fényben fürdik a táj, Morley: Leány és legény, Haydn: Az elhagyott, Beethoven: Szeretlek nehézségi szintjén).
- Egy romantikus dal (Schubert: A vadrózsa, Jókedv, Könnyzápor, Schumann: Az árva, Az elhagyott lányka, Zöld hímes rét, Mendelssohn: A dalnak lenge szárnyán, Szívek, ha végül válnak, Viszontlátásra, Aratódal, ill. A dal mesterei II-III. kötet dalainak nehézségi szintjén).

A műveket lehetőleg kotta nélkül kell énekelni.

### *„B” tagozat*

- Egy dal Kodály: A magyar népzene sorozatból (Kocsi szekér, kocsi szán..., Ludaim, ludaim, Bárcsak engem valaki megkérne... nehézségi szintjén).
- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, vagy ária (Caldara: Szívem szép álma; Carissimi: Így élni nem tudok; Händel: Jöjj és járjad; Ó, jaj, vajon csak emlék; Pergolesi: Nina; Beethoven: Rózsalánc; Mozart: Barbarina áriája a Figaro házassága c. operából, illetve A dal mesterei: IV., V., VII/a kötetek dalai nehézségi szintjén).
- Egy romantikus dal (Csajkovszkij: Csak az, ki vágyban ég; Egy szót sem, ó, kérlek; Áldás; Brahms: Útban a kedveshez; Vasárnap; Kárbaveszett szerenád, Wolf: Harmatos reggel, illetve A dal mesterei VII/c, Énekiskola III., Csajkovszkij: Dalok és románcok darabjai nehézségi szintjén).
- Egy XX. századi szerző dala (Farkas: Gitárdalok, Kósa: Veronika dala; Gyermekdalok).

A műveket kotta nélkül kell énekelni.

## 20.1.5. A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA TARTALMA

### 1. AZ ÍRÁSBELI VIZSGA TARTALMA

#### SZOLFÉZS

„A” tagozat

*Zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtantervek*

*Diktálás, elemzés*

- Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam lejegyzése és elemzése. Az idézet átlagos zenei mondat/periódus hosszúságú, egyszerűbb hangnemi kitérést tartalmazhat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: formai felépítés, zenei értelmezés (felütések, kötések, előadásmódra vonatkozó jelek bejelölése), zenei elemek megjelölése (hangzathelyezés, kitérés, szekvencia). Az idézet zongorán két szólamban nyolcszor hangozhat el.
- Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam felének lejegyzése és befejezése. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az idézet átlagos zenei mondat/periódus hosszúságú, amely zongorán hatszor hangozhat el.

*Szolfézs főtanterv*

- Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam lejegyzése. A dallamban legyenek változatos dallami és ritmikai fordulatok. Hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat benne. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.
- Periódus terjedelmű kétszólamú bécsi klasszikus idézet lejegyzése. Az idézet tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatok. Hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat benne. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.

„B” tagozat

*Hangszer, kamarazene főtanterv*

- Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam lejegyzése. A dallamban legyenek változatos dallami és ritmikai fordulatok. Hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat benne. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.
- Periódus terjedelmű kétszólamú bécsi klasszikus idézet lejegyzése. Az idézet tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatok. Hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat benne. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.

*Szolfézs főtanterv*

- Kétszólamú barokk idézet lejegyzése. Az idézet tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatok. Hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat benne.

Előre meg kell adni a kulcsokat, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.

- Egyszólamú XX. századi dallam lejegyzése. Az idézet tartalmazhat változatos dallami és ritmikai fordulatokat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az idézet zongorán nyolcszor hangozhat el.

### **ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM FŐTANSZAK**

- Gregorián elnevezése, általános jellemzői, műfajai. Egy műfaj részletes bemutatása. A többszólamúság kialakulása (orgánum típusai). Világi zene a középkorban (trubadúr, trouvère, Minnesängen). Reneszánsz (szó jelentése, ideje, általános jellemzése, jellegzetes műfajainak ismerete.) Korareneszánsz, reneszánsz fénykora, későreneszánsz zeneszerzőinek felsorolása. Homofónia, polifónia fogalma. Mise típusai, mise részei, (Ordinarium, Proprium), motetta és madrigál összehasonlítása. Világi vokális műfajok felsorolása.
- A barokk korszak általános stílusjegyei és zenei jellemzése, vokális és hangszeres műfajok sorolása. Egy vokális műfaj (pl. kantáta) tételeinek bemutatása, két hangszeres műfaj (pl. concerto, fúga) részletesebb magyarázata zenei példát hozva. A szvit (táncok és táncpárok), egy tánc bemutatása (pl. menüett). Barokk zeneszerzők felsorolása.
- A bécsi klasszika sajátosságai (formák, szerkezet, hangnem). Főbb műfajok sorolása, szonáta vagy szimfónia tételeinek általános jellemzése, pl. szonátaforma bemutatása. Haydn vagy Mozart művészete, (egy mű bemutatása alapján).
- Romantika - új műfajai, élményanyaga (témái). Chopin zongorazenéje (kisformák), Schumann zongoradarab-ciklusai (címek).
- A programzene (példával). A századforduló zenéje - Debussy művészete, impresszionista művei (zenéje, jellemzői). Egészhangú skála, politonalitás, dodekafónia magyarázata zenei példa alapján. Bartók életműve, jelentősége, népdalgyűjtő útjai. Kodály egy művének részletes bemutatása (pl. Psalmus Hungaricus, Háryszvit, Felszállott a páva - variációk).

### **ZENEELMÉLET FŐTANSZAK**

- Négyszólamú példa számozott basszusának lejegyzése.
- Számozott basszus kidolgozása négy szólamban 7#, 7b-ig.
- Bach korálelemzése.
- Formatani elemzés a négy év anyagából.

## 2. A SZÓBELI VIZSGA TARTALMA

### **SZOLFÉZS**

#### *„A” tagozat*

##### *Hangszer, kamarazene, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtanterv*

- Periódus terjedelmű dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet tartalmazzon változatos ritmikai és dallami fordulatokat, hangnemi kitérést, esetleg modulációt.
- A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 15 népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni 5 műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből hármat kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit.

(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

##### *Szolfézs főtanterv*

- Periódus terjedelmű dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet tartalmazzon változatos ritmikai és dallami és fordulatokat, hangnemi kitérést, esetleg modulációt.
- A „hozott anyag”: 15 népdal éneklése emlékezetből, és azok elemzése forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján; 10 műzenei szemelvény (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a XX. századig), ezek közül három kotta nélkül, saját kísérettel előadva. A vizsgázó ismerje ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját.

(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

### **SZOLFÉZS**

#### *„B” tagozat*

##### *Hangszer, kamarazene főtanterv*

- Periódusnyi dallam lapról éneklése - rövid átnézés után - szolmizálva vagy hangnévvel; a dallamban legyenek változatos dallami és ritmikai fordulatok, hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat benne.
- A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 15 népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni 6 műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből hármat kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit.

(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)



*Szolfézs főtanterv*

- Periódusnyi dallam lapról éneklése - rövid átnézés után - szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet tartalmazzon változatos ritmikai és dallami fordulatokat, lehet benne hangnemi kitérés és moduláció is; C-kulcs előfordulhat.
- A „hozott” anyag: 15 népdal éneklése emlékezetből, és azok elemzése (forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján); 10 műzenei szemelvény (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a XX. századig) - ezek közül három kotta nélkül - saját kísérettel előadva. A vizsgázó ismerje ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját.

(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

**ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM**

„A” tagozat

*Hangszer, kamarazene és zenetörténet-zeneirodalom főtanterv*

- Teszt, ami 10-15 egyszerű, általános zenei-zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos kérdést tartalmaz.
- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

(Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.)

**ZENEELMÉLET**

„A” tagozat

*Hangszer, kamarazene főtanterv*

Mintapéldák zongorázása 5#, 5b-ig amelyekben szerepel

- váltódomináns,
- késleltetések,
- mollbéli akkordok dúrban,
- bőszeptes hangzatok,
- könnyebb modulációk,
- formatani elemzés a négy év anyagából.

**ZENEELMÉLET FŐTANterv**

Mintapéldák zongorázása 7#, 7b-ig amelyekben szerepel

- váltódomináns,
- késleltetések,
- mollbéli akkordok dúrban,
- bőszeptes hangzatok,

- könnyebb modulációk,
- formatani elemzés a négy év anyagából.

### **3. A GYAKORLATI VIZSGA TARTALMA**

Gyakorlati vizsgát főtárgyból, elméleti tanszakok esetén zongora kötelező tárgyból, illetve a tanult hangszerből kell tenni.

#### **FURULYA**

##### *„A” tagozat*

- Egy technikai jellegű mű vagy szólódarab (Paubon: Études Melodiques 1., 7., Brünnen: Etüdük, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke, Winterfeld: Technische Studien, Telemann: Fantáziák, Eyck: Dér Fluyten Lust-hof I-III. nehézségi szintjén).
- Egy teljes szonáta vagy concerto (kettősverseny) és egy korabarokk, vagy XX. századi mű, vagy tétel (Telemann: f-moll szonáta, d-moll szonáta, Telemann: Metodikus szonáták 1-6., Vivaldi: G-dúr concerto, Dornel: Sonate op. 3 no.7, 3 altfuvolyára nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

##### *„B” tagozat*

- Egy etüd vagy szólódarab (Brünnen: 1., Quantz: Solos 1-5./Baroque Solo Book, Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.,).
- Egy teljes szonáta vagy concerto és 1 korabarokk vagy XX. századi mű vagy tétel, amelyből 1 lehet kamaramű (Krähmer, E: Variációk op. 18, Händel: g-moll szonáta (V.), Castrucci, P.: Szonáták op. 1/5, op. 1/6, Vivaldi: a-moll piccoloverseny RV445 nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot az etüd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

#### **FUVOLA**

##### *„A” tagozat*

- Egy etüd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Bántai: Fuvolaetüdük III. kötet, vagy Köhler: Etüdük op. 33 no. II. kötet valamelyik darabja nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű (Marcello, Veracini, Telemann műveinek nehézségi szintjén).
- Egy karakterdarab, vagy XX. századi mű vagy kamaramű (Fauré, Doppler, Mező Imre, Szervánszky Endre műveiből).

A vizsgaanyagot az etüd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Köhler: Etűdök op. 33 no. III. 1-5., Andersen: 24 etűd fuvolára/1.; Hangversenyetűdök fuvolára c. gyűjtemény valamelyik darabja nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű (Händel: Hat szonáta, egy barokk triószonáta két tétele nehézségi szintjén).
- Egy XX. századi mű (Farkas: Bihari román táncok nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

**OBOA***„A” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű (Ferling: 48 etűd, Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I-II., Luft: 24 etűd oboára, Kerényi Sándor: 22 etűd oboára nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta, vagy koncert-tételpár, vagy
- Egy karakterdarab, vagy 1 kamarazenei mű.

Javasolt előadási darabok: Donizetti: Szonáta, Telemann: a-moll szonáta, Telemann: g-moll szonáta, Vivaldi: d-moll concerto, Vivaldi: a-moll concerto, Marcello: d-moll concerto, Bartók: Három csíkmegyei népdal, Gaál: Szonatina, Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I., Nielsen: Románc és Humoreszk, Glinka: Ária és Rondo, Cimarosa: c-moll oboaverseny I-II.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

A javasolt vizsgaanyag megegyezik az „A” tagozat anyagával, kiegészítve a következőkkel. Ferling: 18 gyakorlat, Paessler: 6 capriccio, Schumann: 3 románc, Bellini: Concertino, Dubois: Középkori ballada, Bozza: Conte pastorale, Haydn: C-dúr oboaverseny, Webber: Concertino, Hummel: Bevezetés, Téma és variációk, Ránki: Don Quijote y Dulcinea, Händel: c-moll szonáta, Händel: g-moll szonáta, Hindemith: Szonáta.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

**KLARINÉT***„A” tagozat*

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű (Klosé: Karakterisztikus etűdök, Jean-Jean: Etűdök I. nehézségi szintjén);
- Két különböző stílusú és műfajú zongorakiséretes előadási darab, vagy kamaramű (Wagner: Adagio, Barat: Szláv dal, Donizetti: Concertino I-II. tétel, Niels Gade: Fantáziadarab op. 43., Bartók: Három csíkmegyei népdal, Draskóczy: Korondi táncok; kamaraművek: Pränzer: 3 duó concertante, Pleyel: Duók: I-II., Devienne: Concertino 2 klarinéra és zongorára nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű (Klosé: Napi gyakorlatok, Klosé Karakterisztikus etűdök, Jean-Jean: Etűdök II. nehézségi szintjén).
- Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű (Danzi: Szonáta, Stamitz: Esz-dúr koncert, Weiner: Csúrdöngölő, Dimler: B-dúr klarinétverseny, Wasilenko: Keleti táncok, Weber: Variáció op. 33; kamaraművek: Kreutzer: Duók, Pleyel: Duók I-II., Pranzer: 3 duó concertante nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

**SZAXOFON**

*„A” tagozat*

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy szabadon választott dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála legalább három előjegyzéssel, hármashangzat-felbontással, tercmenettel, domináns-, ill. szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű az itt felsorolt, ill. a szakközépiskola tantervében 2. évfolyamtól szereplő kötetekből; vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Easy Classical Studies (J. Harle, Universal Edition UE 17 770) 49., 66.; 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z 14 371) 210., 211., 221.; Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) 9.; M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20 455) 9., 15.; J. v. Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794) Musette (in G); Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 13-tól; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403) 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A. Leduc AL 6404) bármely etűd; Ferling: 48 etűd (A. Leduc AL 20 402) bármely azonos hangnemű lassú-gyors gyakorlatpár.
- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példáknak megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, legalább az egyik kotta nélkül: A. Corelli: Gigue (Muzika 13 672); G. Fr. Händel: Allegro, Largo et Final (A. Leduc AL 20 835); G. Fr. Händel: 4. szonáta (A. Leduc AL 20 828); J. S. Bach: Badinerie (A. Leduc AL 19 511); J. S. Bach: Esz-dúr szonáta (Hresztomatyija 5-6. Muzika 14 103 v. G. Schirmer 45 722); J. B. Singelée: Rondo Op. 63. (Perényi: Szax. ABC II/84 EMB 14 299); J. B. Singelée: Solo de concert (H. Lemoine 26 260 H.L.); A. Chailleux: Andante és Allegro (A. Leduc AL 22 177); E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19 714); M. Ravel: Darab Habanera formában (A. Leduc AL 17 679); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade); lásd még a szakközépiskolai tanterv 11-13. évfolyam anyagát.
- Rövid zenei anyag lapról játssza mérsékelt tempóban.

Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű.

Egy kíséretes vagy szólóművet minden esetben kívülről kell játszani.

*„B” tagozat*

Klasszikus irányban tovább tanulni szándékozók számára a vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála, legfeljebb öt előjegyzéssel, hármashangzat-felbontással, tercmenettel, domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
- Két különböző karakterű, a 6. évfolyam szintjének megfelelő etűd vagy etűdjellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 19-től; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403) 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A. Leduc AL 6404) bármelyik etűd; Ferling: 48 etűd (AL 20 402) egy azonos hangnemű lassú-gyors gyakorlatpár; lásd még a szakközépiskolai tanterv 11-13. évfolyam anyagát.
- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példákhoz megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, kotta nélkül (ajánlott pl. egy barokk szonáta vagy versenymű lassú-gyors tétele, és egy romantikus, impresszionista vagy későbbi mű): J. S. Bach: Szonáta (A. Leduc AL 20 831); G. Fr. Händel: 2. szonáta (A. Leduc AL 20 829); G. Fr. Händel: 6. szonáta (A. Leduc AL 20 830); A. Vivaldi: Concerto Op. 3/6 RV 356 (Universal Edition UE 19 075); R. Schumann: Fantáziadarab (G. Schirmer 45 722); J. B. Singelée: Fantaisie brillante (H. Lemoine 26 260 H.L.); J. B. Singelée: Solo de concert (H. Lemoine 26 259 H.L.); E. Bozza: Scaramouche (A. Leduc AL 20 299); Busser: Aragon (A. Leduc AL 21 143); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade) bármely darab; lásd még a szakközépiskolai tanterv 11-13. évfolyam anyagát.
- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű.

Minden esetben összesen két vizsgadarabot kívülről kell játszani: pl. egy kíséretes előadási darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes darab és egy etűd.

**FAGOTT***„A” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Neukirchner: 23 középfokú gyakorlat, Weissenborn: 2. kötet etűdjei nehézségi szintjén.).
- Két-három előadási darab, amelyből lehet egy kamaramű, versenymű vagy szonáta tétel-pár (Pécsi J.: Dörmögő Dömötör, Vivaldi: d-moll fagottverseny II-III. tétel, Milde: Andante, Tarantella nehézségi szintjén; kamaradarabok: Mozart: Könnyű triók KV. 240, 252-oboa, fagott, zongora, Telemann: Kánonszonáták, Debussy: A kis néger-fúvósötös-nehézségi szintjén.).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Neukirchner: 23 közép fokú etűd, Weissenborn: Fagottiskola II. kötet, Jacobi: Hat közép fokú gyakorlat nehézségi szintjén).
- Egy szonáta, vagy versenymű tétel-pár (Vivaldi: d-moll fagottverseny, Marcello: e-moll szonáta, Telemann: f-moll szonáta nehézségi szintjén).
- Egy kamaradarab vagy kamaramű (Mirosnyikov: Scherzo, M. Read: 3 fantasztikus darab, Telemann: Kánonszonáták, Vivaldi: G-dúr kettősverseny - oboa-fagott, Farkas F.: Régi magyar táncok - fúvósötös nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

**KÜRT***„A” tagozat*

- Egy kantiléna transzponálása Esz-kürtben (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/110., II/161., II/203. nehézségi szintjén).
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, ill. versenymű, vagy szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül; az egyik előadási darab helyett kamaramű játszható; (Schubert: Szerenád, Telemann: Allegretto, Mozart: D-dúr kürtverseny, Händel: Ária, Skroup: B-dúr koncert, Csajkovszkij: Édes álom, Glinka: Északi fény, Martini: Gavotte, Székely: Szonatina, Szervánszky: Kis szvit nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Transzponálás Esz-, vagy D-kürtben (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/136., II/187. nehézségi szintjén).
- Egy etűd (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/182., II/193., II/210. nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű (Mozart-kürtduók, Haydn: Divertimento, Farkas F.: Régi magyar táncok - fúvósötös - nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab, vagy 2 különböző karakterű tétel zongorakísérettel (ajánlott előadási darabok a hatályos zeneművészeti szakközépiskolai tanterv 8-10. oldalán, valamint Bogár: Változó felhők, Zempléni: Rapszódia).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**TROMBITA***„A” tagozat*

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.
- Egy etűd (Clodomir: Petits exercices 22-70., Clodomir: Etűdök II., III., IV., VI., és Arban: Trombitaiskola etűdjeinek nehézségi szintjén).

- Két különböző karakterű előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is (előadási darabok: Albinoni: Esz- dúr, g-moll, C-dúr concerto, Barat: Fantázia, Gedicke: Koncertetűd; kamaraművek: Borst: Trombitaduók, Mező Imre: Variációk, Clodomir: Six petits duo és Six duo faciles, Reschofsky: Trió, Farkas Ferenc: Régi magyar táncok nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

#### „B” tagozat

- Egy dúr és 1 moll skála másfél oktávon, öt képlettel.
- Két etűd, vagy 1 etűd és 1 kamaramű (Clodomir: Petits exercices 22-70., Clodomir: Etűdök II., III., IV., VI., és Arban: Trombitaiskola etűdjeinek nehézségi szintjén; kamaraművek: Clodomir: Six duo Faciles, Scheidt: Brass: Quintets I-II., nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele (Albinoni: Esz-dúr, g-moll, C-dúr concerto, Corelli: e-moll szonáta, Purcell: B-dúr szonáta, Vivaldi: d-moll concerto nehézségi szintjén).
- Egy más stílusú előadási darab (Bozza: Capricco nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

### **HARSONA**

#### „A” tagozat

- Egy etűd (Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I.: 14. Andante, 16. Allegretto leggiero, 17. Allegro moderato, 18. Allegro moderato, 19. Andante, 20. Andante con moto, 27. Allegretto, 28. Mazurka, 30. Allegro moderato, 31. Allegretto, 32. Allegro moderato nehézségi szintjén).
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab (az ajánlott darabokat lásd a hatályos tanterv 46. oldalán).
- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

#### „B” tagozat

- Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható) (Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I.: 33-35., 37., 38., 44., 46-50.; II.: 3., 4., 9-12., 14-16., 18., 20., 21., 29., 30., 32., 33., 38-40., 46. gyakorlatok nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors), és egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel (az ajánlott darabokat lásd a hatályos zeneművészeti szakközépiskolai tantervben).
- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**TENORKÜRT***„A” tagozat*

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel (pl. hármashangzat-felbontás, tercmenet, szekvenciák: futóskála, futóskála oktávzárással).
- Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható) (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. 1-30. nehézségi szintjén).
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab (az ajánlott darabok: Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták, valamint a trombitairodalom szólóművei).
- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel (pl. hármashangzat-felbontás, tercmenet, szekvenciák: futóskála, futóskála oktávzárással).
- Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható) (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. 30-53. nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors), és egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel (az ajánlott darabokat lásd a hatályos zeneművészeti szakközépiskolai trombita tantervben).
- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**BARITON***„A” tagozat*

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel (pl. hármashangzat-felbontás, tercmenet, szekvenciák: futóskála, futóskála oktávzárással).

Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható) (Kopprasch: Technikai etűdök 7-16. Perényi: 347 etűd harsonára 250-270. nehézségi szintjén).

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab (az ajánlott darabok: Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták, valamint a trombitairodalom szólóművei).
- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.



*„B” tagozat*

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző kép-  
letekkel (pl. hármashangzat-felbontás, tercmenet, szekvenciák: futóskála, futóská-  
la oktávzárással).
- Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható)  
(Kopprasch: Technikai etűdök 7-22. Perényi: 347 etűd harsonára 250-270;  
Bordogni: Vocalises nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors), és egy más stílusú előadási darab  
zongorakísérettel (az ajánlott darabokat lásd a hatályos zeneművészeti szakközép-  
iskolai harsona tantervben).
- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**TUBA***„A” tagozat*

- Két etűd (Kietzer Tubaiskola I-II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet 291., 297.  
gyakorlatok nehézségi szintjén).
- Két előadási darab (G. F. Händel: Siciliana, W. A. Mozart: Menuet nehézségi  
szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két gyakorlat (Kietzer Tubaiskola I-II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet 291  
297. gyakorlatok nehézségi szintjén).
- Két előadási darab (B. Marcello: Szonáta I. tétel, Hidas F.: Három kis tétel tubára  
nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

**ÜTŐHANGSZEREK***„A” tagozat*

- Két kisdobgyakorlat, vagy 1 kisdob- és 1 üstdobgyakorlat (Knauer: Kisdobisko-  
la/II. rész 16.,18.,35.; Keune: Kisdobiskola 84., 135., 148., 161., 176.; Knauer:  
Üstdobgyakorlatok 6., 11., 15., 20. gyakorlat nehézségi szintjén).
- Egy dallamhangszeres mű (Dvořák: Humoreszk, Mozart: Török induló, Weiner:  
Rókatánc, Haydn: Magyaros rondo nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű (Bartók Béla: Gyermekeknek, Mikrokozmosz, Evelyn Glennie:  
Kis imádság, Joplin: Ragtime - Percherine, Entertrainer, John O'Reilly: Három  
epizód, G. d. Monica: Movi-rock, Steve Reich: Zene fadarabokra, Balázs O.:  
Nyolc trió/1 tétel, Sigfried Fink: Trommeltanz/Junior's beat nehézségi szintjén).
- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A megszólaltatott gyakorlatok száma változtatható, de a vizsgázó ritmus- és dal-  
lamhangszeres műveket is szólaltasson meg.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két kisdobgyakorlat vagy 1 kisdob- és 1 üstdobgyakorlat (Knauer: Kisdobiskola/II. rész 20., 21., 26., 29., 30.; Keune: Kisdobiskola 83., 97., 138., 147., 158.; Knauer: Üstdobgyakorlatok: 14., 19., 24., 27., 33., 46.; S. Fink: Kisdobszvit - Marcia nehézségi szintjén).
- Egy skála hármashangzat-felbontással (4#/4b-től).
- Egy hosszabb lélegzetű mű megszólaltatása dallamhangszeren (pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele: J. S. Bach: a-moll partita, Rimszkij-Korszakov: Dongó, Gounod: Faust/Tánc no.6, Vivaldi: a-moll hegedűverseny, Masser: Etűdök/1 tétel, Bach: Seven chorales/1 korál, Luis Milan: Pavana, Händel: Spanish Royal Marsh, Haydn: Sonata no. 9. Hob XVI/4, W. Kraft: Francia szvit, M. Getano: Multiple Episode, Cserepnyin: Szonatina, S. Fink: Etudes in Jazz nehézségi szintjén).
- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

**HÁRFÁ**

*„A” tagozat*

- Egy etűd (Nadermann: 18 Etuden für die höhere Ausbildung, Godefroid: 20 études mélodiques pour la harpe nehézségi szintjén).
- Egy barokk mű (Haendel: Chaconne, Pachelbel: Canon nehézségi szintjén).
- Egy szonáta (Parry: Sonata D-dúr, Rössler-Rosetti: Sonata D-dúr nehézségi szintjén).
- Egy szabadon választott darab (Tedeschi: Pattuglia spagnoula op. 31., Hassalmanns: Priere., Verdalle: Sevillana op.27., Farkas: Régi magyar táncok nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű (J. Bosch: Passacaille for Violin and Harp nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Egy etűd (Boscha: 50 celebres étüdes pour la harpe op. 34. nehézségi szintjén).
- Egy barokk (Haendel: Passacaille, J. S. Bach: C-dúr Andante nehézségi szintjén)
- Egy szabadon választott mű (Schuëcker: Mazurka, Debussy: Holdfény, Tournier: Jazz-Band, Maros: Szvit hárfára nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű (Debussy: Rêverie for Violin and Harp, Mel Bonis: Mélisande pour 2 harpes nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**GITÁR***„A” tagozat*

- Egy etűd (Carcassi: 25 Etűd op. 60 nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 nr. 20., 21., Leo Brouwer 8., 9., 10. nehézségi szintjén).
- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet többszólamú (reneszánsz és barokk darabok: John Dowland: Táncok és Fantáziák; J. S. Bach: Könynyű táncjátékok (Lantszvitek cselló szvit); klasszikus és romantikus darabok: F. Carulli, Giuliani, F. Sor művei; játékok Vivaldi gitárversenyeiből, Carulli, Johann Kaspar Mertz: Románc, F. Tarrega: Marieta, Rosita nehézségi szintjén).
- XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc, Villa-Lobos: Prelud II. V.).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

- Két különböző karakterű etűd (Carcassi: 25 Etűd op. 60 nr. 24., 25.; F. Sor: Zwölf Etuden op. 29 nr. 4., Giuliani: Etűdök gitárra op. 48. nr. 22., 23., 24., Villa-Lobos: Etűdök nehézségi szintjén).
- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet egy szvit vagy versenymű több tétele, vagy egy szonáta, a másik egy kortárs mű (reneszánsz szerzők: Bakfark Bálint, J. Dowland; Luis Mylan, Gaspar Sanz, Frescobaldi művei, J. S. Bach: Lantszvitek és csellószvitek tételai, valamint szonáták és partiták tételai; D. Scarlatti szonátái; klasszikus versenyművek: Vivaldi, Diabelli szonátái; romantikus és kortárs szerzők, pl. F. Tarrega Romantikus darabok J. K. Mertz továbbá Moreno Torroba, Manuel de Falla, Isaak Albéniz, Augustin Barrios Mangoré művei nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

**CSEMBALÓ***„A” tagozat*

- Egy XVII. századi mű preludje (L. Couperin - Heugel-kiadás, G. Le Roux, Clerambault, H. d'Anglebert, L. Marchand - Fuzeau-kiadás vagy egy mű a Fitzwilliam Virginal Book-ból [Byrd, Bull, Farnaby, Gibbons] vagy Frescobaldi, Rossi Toccata [CEKM], vagy Froberger: Lamento, Tombeau nehézségi szintjén).
- Egy polifon szerkesztésű mű (J. S. Bach: Háromszólamú invenciók BWV 787-801, f-moll szvit BWV 823, a-moll szvit BWV 966, Prelúdium és fuga a Wohltemperiertes Klavier-ből BWV 846-896 és BWV 870-893 [ajánlott a Könemann-kiadás] nehézségi szintjén).
- Egy mű a felsorolt stílusokból (Scarlatti, Soler szonáta\* [Zeneműkiadó vagy Henl], vagy XVIII. századi francia szerző műve: Fr. Couperin [Zeneműkiadó/Gát], J. Ph. Rameau, J. Duphy, A. Forqueray művei, vagy 18. századi mű [szonáta, variáció]: J. Chr. Bach [Henle], C. Ph. E. Bach [Könemann], J. Haydn [Könemann], J. A. Benda [Edito Artia Praha], J. Chr. Fr. Bach [Schott] nehézségi szintjén).
- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsgaműsor tartalmazzon egy karakterdarabot és egy táncjátékot is.

A \*-gal jelölt darabokat kotta nélkül kell játszani.

A zárójelben feltüntetett kiadások ajánlások, más Urtext kiadások is használhatók.

*„B” tagozat*

- Egy XVII. századi mű: ütemvonal nélküli prelude (L. Couperin - Heugel-kiadás, G. Le Roux, Clerambault, H. d'Anglebert, L. Marchand - Fuzeau-kiadás), vagy egy mű a Fitzwilliam Virginal Book-ból (Byrd, Bull, Farnaby, Gibbons), vagy Frescobaldi, Rossi Toccata (CEKM), vagy Froberger: Lamento, Tombeau nehézségi szintjén).
- Egy polifon szerkesztésű mű (J. S. Bach: Háromszólamú invenciók BWV 787-801, f-moll szvit BWV 823, a-moll szvit BWV 966, Prelúdium és fuga a Wohltemperiertes Klavier-ből BWV 846-896 és BWV 870-893 [ajánlott a Könemann-kiadás], Toccata BWV 910-916, c-moll fantasia BWV 906, Francia szvitök BWV 812-817 nehézségi szintjén).
- Egy virtuóz szonáta Scarlatti, Soler, Albero\* műveiből.
- XVIII. századi francia szerző műve: Fr. Couperin (Zeneműkiadó/Gát), J. Ph. Rameau, J. Duphly, A. Forqueray művei vagy XVIII. századi mű (szonáta, variáció): J. Chr. Bach (Henle), C. Ph. E. Bach (Könemann), J. Haydn (Könemann), J. A. Benda (Edito Artia Praha), W. Fr. Bach: Fantáziák (Schott), J. Chr. Fr. Bach (Schott).
- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsgaműsor tartalmazzon egy karakterdarabot és egy táncjátékot is.

A \*-gal jelölt darabokat kotta nélkül kell játszani.

A zárójelben feltüntetett kiadások ajánlások, más Urtext kiadások is használhatók.

## **ZONGORA**

*„A” tagozat*

A négy stílusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab, vagy szvit-tétel, vagy könnyebb barokk variáció (nehézségi szint: Händel: Könnyű zongora darabok Schaconne, Scarlatti: Szonáta C K.513 h K. 377, Bach: Francia szvit G táncjátékok).
- Klasszikus szonáta-tétel (Beethoven: Szonáta G Op. 49 no 2 I tétel, Beethoven: Szonáta G. Op. 79.; rondók, variációk, bagatellek Beethoven: Bagatelle C Op. 33 nehézségi szintjén).
- Romantikus mű (Schumann: Kinderszenen, Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül 14., 19, Chopin: Mazurka g Op. 67 no. 2 nehézségi szintjén).
- XX. századi mű (Bartók: Mikrokozmosz IV/102 Felhangok, V/130 Falusi tréfa nehézségi szintjén).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

*„B” tagozat*

Három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Egy barokk mű: többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel (J. S. Bach: h-moll háromszólamú invenció, Francia szvit, Esz Allemande, Courande, Sarabande. Scarlatti: A-dúr szonáta K.453. nehézségi szintjén).
- Egy klasszikus szonáta-tétel (Haydn: Szonáta D Hob. XVI/19, Mozart: C-dúr szonáta KV. 309 nehézségi szintjén).
- Romantikus mű (Liszt-Zempléni: Etűd 2 a, Liszt: Consolation Desz nehézségi szintjén).
- XX. századi mű (Bartók: Szonatina, Mikrokozmosz VI/Hat tánc bolgár ritmusban, Debussy: Arabesque E nehézségi szintjén).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **ORGONA**

### *„A” tagozat*

Három különböző karakterű darab (ebből egy triós tétel) előadása a következőkből:

- Egy közepes nehézségű barokk prelúdium és fuga, concerto vagy variációsorozat (Buxtehude: fisz-moll Praeludium, korálfantáziák, vagy partita, Lübeck: E-dúr prelúdium és fuga, Böhm: d-moll prelúdium és fuga, Bruhns: (nagy) e-moll Praeludium, Bach: a-moll prelúdium és fuga BWV 543, f-moll prelúdium és fuga BWV 534, concertók BWV 592-596, f-moll partita BWV 766, Walther: h-moll concerto, Partita „Jesu meine Freudé” nehézségi szintjén).
- Egy triós tétel (Bach 6 triószonátájából BWV 525-530 lehetőleg gyors tétel), vagy triós korálelőjáték (nehézségi szint: Bach: Allein Gott in der Höh sei Ehr BWV 664, Krebs-triók, Homilius: Christ lag in Todesbanden triós korál nehézségi szintjén).
- Egy romantikus vagy XX. századi kompozíció (Liszt: Orpheus, Evocation, Schumann: B-A-C-H-fügák, Mendelssohn: A-dúr szonáta, c-moll szonáta, Franck: a-moll Choral, Vierne fantázia-darabok, szimfóniatételek, Messiaen: Le banquet céleste, Lisznyai: Szent István fantázia nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

### *„B” tagozat*

A „B” tagozat követelményrendszere a szakközépiskolai anyaghoz igazodik. Itt a tanulónak (az „A” tagozathoz képest) a darabok nehézségében, mennyiségében és kidolgozottságában is magasabb kritériumoknak kell megfelelnie.

A vizsgán a tanulónak négy különböző karakterű előadási darabot kell játszani: 1) egy nagyobb lélegzetű Bach művet, 2) egy triószonáta tételt, 3) egy romantikus művet és 4) egy XX. századi vagy kortárs darabot.

- Egy nagyobb lélegzetű Bach-mű (g-moll fantázia és fuga BWV 542, Concertók BWV 592-596 nehézségi szintjén).
- Egy triószonáta-tétel (lehetőleg gyors tétel) Bach 6 triószonátájából BWV 525-530.
- Egy romantikus mű (Mendelssohn: d-moll prelúdium és fuga, D-dúr szonáta, Franck: h-moll Choral, E-dúr Choral, Final, Liszt: B-A-C-H prelúdium és fuga nehézségi szintjén).

- Egy XX. századi vagy egy kortárs kompozíció (Vierne szimfónia-tételek, Messiaen: Nativité - részletek, Antalffy: Változatok néger spirituálékra, Gárdonyi Zsolt: Grand Chœur).

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

### **HARMONIKA**

#### *„A” tagozat*

- Különböző stílusú, karakterű, valamint tempójú klasszikus zenei anyag (Czerny: G-dúr etűd 74.; G. F. Händel: d-moll courante; Kabalevskij: Scherzo; Bogár István: Hat kis darab nehézségi szintjén).
- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

#### *„B” tagozat*

A gyakoribb standard basszusos harmonika esetén a zeneművészeti szakközépiskolák felvételi anyaga az irányadó, mint záróvizsga követelmény.

Kromatikus balkezű képzés esetén a záróvizsga anyaga:

- Egy reneszánsz blokk Szabolcsi Bence: A XVI. és XVII. sz. magyar tánczenéje c. munkájából (Chorea 20, Alia 43, Tantz 52 nehézségi szintjén).
- Két szonáta vagy toccata D. Scarlatti, Seixas, Carvalho műveiből (D. Scarlatti: a-moll szonáta, d-moll szonáta, D-dúr szonáta, Seixas: h-moll toccata, Carvalho: g-moll toccata nehézségi szintjén).
- Három szvit-tétel vagy egy fuga J. S. Bach műveiből (h-moll francia szvitből Allemande, Menuet, Gavotte; c-moll fuga nehézségi szintjén).
- Egy mű a Trevor-kiadású Régi angol orgonazene c. füzetekből, vagy egy Frescobaldi Canzona (John James: a-moll voluntary, Anonymous: Cornet voluntary, Starling Goodwin: Cornet voluntary nehézségi szintjén).
- Két harmonikadarab kortárs szerzők műveiből (W. Jacobi: Rondó, H. Brehme: Szvit, Bogár István: Toccata és fuga, Szolotarjov: Ferraponti kolostor nehézségi szintjén).
- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

### **HEGEDŰ**

#### *„A” tagozat*

Két különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

#### *„B” tagozat*

- Háromoktávós hangsortanulmány.
- Két etűd (Mazas: Études brillantes op. 36. II., Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37, Kreutzer: 42 gyakorlat, Rode: 24 Caprices/2., 7., 10. nehézségi szintjén).

- Barokk szonáta két tétele (Händel: g-moll, D-dúr, A-dúr szonáta nehézségi szintjén).
- Egy koncert-tétel, vagy előadási darab (Bach: a-moll, E-dúr, Haydn: C-dúr, Mozart: D-dúr - Adelaide, Beriot: a-moll op. 104 koncertek 1. tétele, Raff: Cavatine, Fiocco: Allegro, Beethoven: F-dúr románc, Weiner: Rókatánc nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **BRÁCSA**

### *„A” tagozat*

- Egy brácsaverseny-tétel (Tartini: Brácsaverseny, J. Chr. Bach: c- moll brácsaverseny, Stamitz:, F-dúr brácsaverseny I. tétel, J. Schubert: C- dúr brácsaverseny nehézségi szintjén).
- Egy szólószvit-tétel J. S. Bach csellószvitjeiből (G-dúr; d-moll; C-dúr csellószvit nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Brácsamuzsika I-III. - EMB, vagy a hatályos tantervben felsoroltak közül: Mozart: E-dúr Adagio, J. Joachim: Héber melódiák, Szőnyi E.: Francia szvit, Kodály: Adagio nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű: hegedű-brácsa duó, vagy kétbrácsás duó, brácsa-cselló duó vagy barokk triószonáta (Bruni: Hat duó - hegedű-brácsa, Beethoven: Duó brácsára és gordonkára nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

### *„B” tagozat*

- Egy versenymű saroktétele (Stamitz: D-dúr brácsaverseny, J. Haydn: G-dúr brácsaverseny - a C-dúr oboaverseny átirata, Hoffmeister: D-dúr brácsaverseny, Dávid Gyula: Brácsaverseny nehézségi szintjén).
- Két szólószvit-tétel (G-dúr, d-moll, C-dúr csellószvit nehézségi szintjén).
- Egy virtuóz jellegű előadási darab (Brácsamuzsika I-III. - EMB, Bruch: Románc, Vitali: g-moll cicacona, Weber: Variációk egy osztrák népdalra, Dohnányi: D-dúr hangversenydarab op. 12 nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## **GORDONKA**

### *„A” tagozat*

Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonátatételpár (lassú, gyors), vagy egy versenymű-tétel (nehézségi szint: Vivaldi: a-moll-szonáta I-II., Csajkovszkij: Szentimentális keringő, Vivaldi: G-dúr koncert I. tétel).

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

### *„B” tagozat*

- Egy tétel Bach szólószvitjeiből (G-dúr szólószvit nehézségi szintjén).
- Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy 1 előadási darab (Eccles: g-moll szonáta, Sammartini: G-dúr szonáta, Lisznyai: Ősz, Járdányi: Melódia nehézségi szintjén).

- Egy koncert-tétel (Goltermann: G-dúr koncert, J. Chr. Bach: c-moll koncert nehézségi szintjén).

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## ***NAGYBŐGŐ***

### *„A” tagozat*

- Egy hosszabb terjedelmű, nehezebb technikai feladatot tartalmazó etűd (Montag L.: Nagybőgőiskola III.a kötet 16. oldal 12. etűd, Fr. Simandl: Nagybőgőiskola IV., V., VI., Fr. Simandl: 10 etűd/3. D-dúr, 4. b-moll etűd, E. Storch: 32 etűd/2. Asz-dúr, 7. a-moll etűd nehézségi szintjén).
- Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy klasszikus versenymű 1 tétele zongorakísérettel (B. Marcello: 6 szonáta/a-moll, e-moll; W. de Fesch: d-moll, F-dúr szonáta; Ariosti: G-dúr, F-dúr szonáta, illetve Capuzzi: Koncert, W. Pichl: Koncert, A. Vivaldi: a-moll koncert nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab (Magyar szerzők művei gordonra és zongorára II. kötet/Bach: Air, Arioso, A. Rubinstein: Melódia nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

### *„B” tagozat*

- Egy hosszabb terjedelmű, nehezebb technikai feladatot és változatos ritmikát tartalmazó etűd (Montag L.: Nagybőgőiskola III.a kötet 23. oldal 16. etűd, III.b kötet 68. oldal 9. etűd, Fr. Simandl: 9 etűd/1., 2. etűd, Fr. Simandl: Koncert-etűd, E. Storch: 32 etűd/8. G-dúr, 13. F-dúr etűd, J. Hrábe: Etűdök nehézségi szintjén).
- Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy klasszikus versenymű 2 tétele (Eccles: g-moll szonáta, Corelli: d-moll szonáta, W. de Fesch: F-dúr, d-moll szonáta, illetve Hoffmeister: Koncert, W. Pichl: Koncert, K. Dittersdorf: E-dúr koncert nehézségi szintjén).
- Egy előadás darab (Bottesini: Elégia, Saint-Saëns: A hattyú, Koussevitzky: Szomorú dal, Miniatur keringő nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

## ***MAGÁNÉNEK***

### *„A” tagozat*

- Egy barokk dal, vagy kantáta-részlet (Händel: Csordul a könnyem, Bach: Már örvendj bús lelkem, Purcell: Jöjj, bűvös éj, Bach kantátainak áriái, ill. A dal mesterei IV., V., VI. kötetéből és más gyűjteményekből nehézségi szintjén).
- Egy bécsi klasszikus szerzők dalaiból (Haydn: dalok).
- Egy romantikus dal (Schubert: An die Musik, Schumann: Die Lotosblume, Kjuji: A fecske, Glinka: A pacsirta? Richárd Strauss: Ajánlás nehézségi szintjén).
- Egy XX. századi szerző dala (Bartók Béla: 8 magyar népdal, Kodály Zoltán: Magyar népzene köteteiből /nehézségi fok szerint/, Kelen H., Kerekes J., Kosa P., Farkas F., Fauré, Debussy nehézségi szintjén).



A műveket kotta nélkül kell énekelni.

„B” tagozat

- Egy barokk kantáta-, vagy oratórium-ária (Parisotti: Arie Antiche I.-II.-III. kötetéből, Vivaldi: Glória, Bach kantátái, áriái nehézségi szintjén).
- Egy bécsi klasszikus szerző igényesebb dala vagy áriája (Mozart: Abendenfindung, Ridente la calma, An Chloe, Haydn Fideliti, Das Leben ist ein Traum, Mozart: Figaro házassága c. operából megfelelő hangfajok áriái, vagy Bastien és Bastiene áriái nehézségi szintjén).
- Egy nehezebb, romantikus vagy késő romantikus dal, vagy rövidebb romantikus operaária (Schubert, Brahms, Liszt, Csajkovszkij, Rubinstein, Masenet, Glinka, Grieg dalai vagy Puccini: Laretta áriája nehézségi szintjén).
- Egy XX. századi szerző dala (Kodály: A magyar népzene, I.-XI. [nehezebb darabok], Bartók: 20 magyar népdal., Wolf: Olasz daloskönyv, Kósa: Válogatott dalok, Külföldi szerzők dalai hasonló nehézségi fokon nehézségi szintjén).

A műveket kotta nélkül kell énekelni.

## **20.1.6. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÉRTEKELÉSE**

### **1. A gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai**

*Fúvós hangszerek*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

*Ütőhangszerek*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról-balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszereken (tremoló, előkék),
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszer kombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,

- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,
- változó tempók önállóan és együttesben,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

#### *Pengetős hangszerek*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes testtartás, hangszertartás, kéztartás,
- hangminőség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- zenei stílusok és előadások megvalósítása,
- artikulációk és díszítések megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség,
- technikai felkészültség,
- jobb- és balkéz-technika,
- intonáció.

#### *Billentyűs hangszerek*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

#### *Vonós hangszerek*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

#### *Magánének*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes légzés, testtartás,
- intonáció,
- helyes ritmus és tempó,
- zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség,
- előadásmód, tartalmi érzékenység,
- technikai és művészi megvalósítás,
- hangszínek iránti differenciáló képesség,
- szép, érthető szövegmondás.

### **2. Az írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai**

#### *Szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet*

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

### **3. A szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai**

#### *Szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet*

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),
- zenetörténeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek,
- tájékozódás a zenei műfajok között.

## **20.2. KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG**

### **20.2.1. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI**

#### *1. Az alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei*

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett. Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

#### *2. Az alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja*

Az alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

Az alapvizsgán és záróvizsgán a szakmai követelményeknek megfelelő szint kérhető számon.

Az alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. Az alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A kötelező tantárgy (rajz-festés-mintázás) és a kötelezően választható tárgyak (a különböző tanszakok műhelygyakorlat tantárgyai) alapvizsgája gyakorlati vizsgákból, a művészeti záróvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll, a szabadon választható tantárgyak (művészettörténet, népművészet) alap és záróvizsgája írásbeli és szóbeli vizsgákból áll.

#### **A vizsga tantárgyai:**

Az alapfokú, illetve továbbképző évfolyamot elvégző, vizsgára jelentkező tanuló az alap és záróvizsgán a két kötelező tárgyból: rajz – festés – mintázásból és műhelygyakorlatból, illetve önkéntes választás alapján, ezeken felül a szabadon választható tárgyakból is tehet vizsgát, ha a vizsgáztatási követelmények teljesítésére felkészült. A szabadon választható tantárgyak közül vizsgatárgynak csak az választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló legalább százharmincnyolc órában tanult, és az évfolyamokra előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

### *3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés*

Mentesülhet (részlegesen vagy teljesen) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri. Ha a tanuló már rendelkezik a képző- és iparművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapvizsga vagy záróvizsga bizonyítvánnyal, akkor felmentés adható rajz-festés-mintázás tantárgyból. A műhelygyakorlat vizsgarész alól felmentés nem adható.

### *4. A művészeti alapvizsga és záró vizsga minősítése*

Az alapfokú művészetoktatási intézmény a megadott általános értékelési szempontok figyelembevételével készített részletes értékelési szempont alapján minősít. A tanuló teljesítményét az alapvizsgán és a záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgarészekből kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő. Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga-tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdem-jegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

### *5. Alapvizsga és záróvizsga szervezése*

A művészeti alapvizsga és záróvizsga csak alapfokú művészetoktatási intézményben szervezhető.

## KÖZÖS KÖTELEZŐ TANTÁRGY

### 20.2.2. RAJZ-FESTÉS-MINTÁZÁS

#### *MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI*

##### *1. A vizsga részei*

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:*

Rajz-festés-mintázás

max. 90 perc

##### *2. A vizsga tartalma*

A gyakorlati vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló vizuális gondolkodása, ábrázoló, kifejező készsége, tervező képessége, képtárgy alkotó tudása. A feladatmegoldás tükrözze a tanuló látványmegfigyelő, értelmező, megjelenítő, elemző, a gondolati tartalomnak megfelelő átíró, kifejező, alkotó képességét, a képzőművészeti ágakról – grafikáról, festészetéről, szobrászatról - a képzőművészeti ágak műfajairól, a különböző műfajok esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét, a tanuló képzőművészeti technikákban való jártasságát, képességét.

*A rajz-festés-mintázás gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott tanuló által készített alkotás. A dokumentáció szemléltesse az intézmény által meghatározott komplex képzőművészeti (rajzi, festési mintázási elemeket magába foglaló) feladat megoldásának fázisait (pl.: tanulmányrajzok, tervvázlatok, színtervek, anyagkísérletek, faktúratanulmányok...). A tanuló által benyújtott alkotás a feladatra adott megoldás vagy megoldások.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén és ideje alatt, önállóan készített tanulmány.

A tetszőlegesen választott eszközökkel (grafikai, festészeti vagy plasztikai eljárásokkal) készített tanulmány témája lehet:

- természetes forma,
- mesterséges forma,
- forma és mozgás,
- forma, tér, szerkezet.

### 3. A vizsga értékelése

*Rajz-festés-mintázás gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- megfigyelő, látvány- és karaktermegjelenítő képesség,
- gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró, kifejező készség,
- képzőművészeti technikákban való jártasság,
- kísérletező készség,
- tervező, feladatmegoldó készség,
- kreativitás,
- manuális készség.

## MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:*

Rajz-festés-mintázás

max. 120 perc

### 2. A vizsga tartalma

A gyakorlati vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló vizuális gondolkodása, látványmegfigyelő, értelmező, a gondolati tartalomnak megfelelő átíró, kifejező készsége, tervező képessége, képtárgy alkotó tudása. A feladatmegoldás tükrözze a tanuló művészeti ismereteit, a képzőművészeti ágakról – grafikáról, festészetről, szobrászatról – a képzőművészeti műfajokról, a különböző műfajok esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett tudását. A tárgyalkotó feladat megoldása mutassa be a tanuló képzőművészeti technikákban való jártasságát, képességét, tudását.

*A rajz-festés-mintázás gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott a tanuló által megoldott projektfeladat. A projektfeladat megoldását bemutató portfólió szemléltesse az intézmény által meghatározott komplex képzőművészeti (rajzi, festési, mintázási elemeket magába foglaló) feladat megoldásának menetét (időterv, folyamatterv), fázisait (pl.: tanulmányrajzok, tervvázlatok, szerkezeti rajzok, forma-, kompozíció-, és színtervek, anyagkísérletek, faktúratanulmányok, plasztikai kísérletek, makettek, látvány- és arcualattervek...), a feladatra adott választ vagy válaszokat.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulóknak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén és ideje alatt önállóan készített tanulmány. A tetszőlegesen választott (grafikai, festészeti, plasztikai) eljárásokkal készülő tanulmány témája lehet:

- természetes formák,
- mesterséges formák,

- külső vagy belső tér,
- térben álló figura,
- portré.

### 3. A vizsga értékelése

*Rajz-festés-mintázás gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- megfigyelő, látvány- és karaktermegjelenítő képesség,
- gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró, kifejező készség,
- tervező, feladatmegoldó készség,
- képzőművészeti technikákban való jártasság,
- kísérletező készség,
- kreativitás,
- manuális készség,
- művészeti ismeretek,
- esztétikai érzékenység,
- tárgyaló készség,
- a feladatmegoldás egyedisége, minősége, összhatása.



## KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ MŰHELYGYAKORLAT

### 20.2.3. GRAFIKA

#### MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

##### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:*

Rajz-festés-mintázás*	max. 90 perc
Grafika műhelygyakorlat	max. 180 perc
• rajzi, tervezési feladat	50 perc
• grafikakészítés	130 perc

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy záróvizsga követelményét a II. fejezet tartalmazza.

##### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó képessége. A tervező feladat tükrözze a tanuló a grafika művészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, az egyedi és a sokszorosított grafikatechnika lehetőségeiről megszerzett ismeretét. Az alkotó feladat megoldása mutassa be a tanuló grafikai technikákban elért jártasságát, tudását.

*A grafika műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész grafikai alkotás.

A benyújtott vizsgamunka, – tanári irányítással – színes rajzi, tervezési munka alapján létrehozott, a tanult grafikai technikák bármelyikének alkalmazásával megvalósított grafikai alkotás, amely lehet:

- meghívó,
- bélyeg,
- versillusztráció,
- természeti forma tanulmánya és átírása.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal korábban kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan elkészített grafikai alkotás

A vizsgamunka tervvázlat alapján megvalósított egyedi rajz, vagy sokszorosításra alkalmas technikával elkészített grafikai alkotás, amely lehet:

- exlibris,
- embléma,
- piktogram,
- illusztráció.
- különböző felületek, faktúrák alapján mintatervezés.

### 3. A vizsga értékelése

*A grafika műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- rajzi, tervezői készség,
- tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró és kifejező készség,
- alapvető anyag- és eszközhasználati ismeret, jártasság,
- egyedi és sokszorosított grafikatechnikai ismeret,
- színelméleti alapismeretek,
- a kész munka összhatása.

## **GRAFIKA MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

#### 1.1. A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:

Rajz-festés-mintázás*	max. 120 perc
Grafika műhelygyakorlat	max. 240 perc
• rajzi, tervezési feladat	60 perc
• grafikakészítés	180 perc

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy záróvizsga követelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Grafika műhelygyakorlat	max. 10 perc
-------------------------	--------------

### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó képessége. A tervező feladat tükrözze a tanuló látványértelmező, megjelenítő, a tartalomnak megfelelő elemző, átíró, képalkotó, képességét, a grafika anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. Az alkotó feladat megoldása mutassa be a tanuló grafikai technikákban elért jártasságát, tudását.

#### 2.1. A grafikai műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

A) Rajzi, tervezési dokumentációval, szakmai indoklással együtt benyújtott kész grafikai alkotás.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással– színes rajzi tervezési munka alapján megvalósított grafikai alkotás, amely lehet:

- stílusanulmány,
- lemezborító készítése,
- egyedi könyv kivitelezése,
- naptár.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal korábban kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan elkészített grafikai alkotás.

A vizsgamunka tervvázlatokból álló, betű és szöveg együttes kompozíciójára és szabadon választott technika alkalmazására épülő grafikai alkotás, amely lehet:

- plakát,
- könyvborító,
- vers- vagy prózaillusztráció.

## 2.2 A grafika műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- a grafika anyagai, eszközei,
- grafikatechnikák és technológiák,
- a grafika műfaji sajátosságai,
- a grafikaművészet legjelentősebb alkotásai, alkotói,
- a grafikaművészet stíluskorszakai,
- a magyar grafika jeles képviselői,
- egészség-és környezetvédelmi alapismeretek.

## 3. A vizsga értékelése

### 3.1. A grafika műhelygyakorlat gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:

- tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség,
- rajzi, tervező és kivitelező készség,
- a grafikai ismeretek gyakorlati alkalmazásának (egyedi és sokszorosított grafikák, vegyes technikák) szintje,
- eredetiség, egyediség,
- a kész munka összhatása.

### 3.2. A grafika műhelygyakorlat szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatosága, pontossága,
- kommunikációs készség.

## 20.2.4. FESTÉSZET

### MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:*

Rajz-festés-mintázás*	max. 90 perc
Festészet műhelygyakorlat	max. 180 perc
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rajzi, tervezési feladat</li> <li>• képtárgy készítés</li> </ul>	<p>50 perc</p> <p>130 perc</p>

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy záróvizsga követelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó képessége. A tervező feladat tükrözze a tanulónak a festőművészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, a képépítés szabályairól, a szintani ismeretekről megszerzett ismeretét. Az alkotó feladat megoldása mutassa be a tanuló festészeti technikákban elért jártasságát, tudását.

*A festészet műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész festészeti alkotás.

A benyújtott vizsgamunka, – tanári irányítással – színes rajzi, tervezési munka alapján létrehozott, a tanult festészeti technikák bármelyikének alkalmazásával elkészített festészeti alkotás, amely lehet:

- csendéletszerű tanulmány,
- külső tér egy részletének feldolgozása,
- irodalmi mű illusztrációja,
- érzelmi hangulatot kifejező önarcképsorozat,
- díszletterv.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal korábban kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan elkészített festészeti alkotás.

A festészet vizsgatárgy gondolati tartalom kifejezésére alkalmas, a tanuló által készített színes tervvázlat alapján létrehozott, szabadon választott technikával elkészített színes kompozíció, amely lehet:

- különböző karakterű tárgyak csendéletszerű beállítása,
- a belső tér egy részletének ábrázolása,

- portré vagy önarckép,
- zenei hangulat kifejezése,
- stílustanulmány.

### 3. A vizsga értékelése

*A festészet műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- rajzi, tervezői képesség,
- képépítés, kompozíció,
- kifejezőerő, hangulati hatás,
- tartalomhoz illő technika megválasztása,
- a festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazásának (telítettség, lokál és valór színek, kontrasztok, fény-árnyék-szín összefüggései) szintje,
- anyag- és eszközhasználati ismeret, jártasság,
- a kész munka összhatása.

## FESTÉSZET MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

#### 1.1. A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:

Rajz-festés-mintázás*	max. 120 perc
Festészet műhelygyakorlat	max. 240 perc
• rajzi, tervezési feladat	60 perc
• képtárgyalkotás	180 perc

#### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Festészet műhelygyakorlat	max. 10 perc
---------------------------	--------------

### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó képessége. A tervező feladat tükrözze a tanuló látványértelmező, megjelenítő, gondolati tartalomnak megfelelő elemző, átíró, képalkotó képességét, a festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. Az alkotó feladat megoldása mutassa be a tanuló festészeti technikákban elért jártasságát, tudását.

#### 2.1. A festészet műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

A) Rajzi, tervezési dokumentációval, szakmai indoklással együtt benyújtott kész festészeti alkotás.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással – színes rajzi tervezési munka alapján megvalósított nagyobb méretű, a tanult technikák bármelyikével elkészített festészeti alkotás, amely lehet:

- csendélet,
- portré,
- lakótér ábrázolása (otthoni környezet, saját szoba),

- jelmezterv,
- reklámtéma feldolgozása.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal korábban kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan készített festészeti alkotás.

A vizsgamunka színes tervvázlatokra épülő, nagyobb méretű, szabadon választott technikával elkészített festészeti alkotás, amely lehet:

- természetes és mesterséges formák,
- enteriőrbe elhelyezett figura,
- saját fotó feldolgozása,
- illusztráció,
- elbeszélő képsorozat saját témára.

### *2.2 A festészet műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:*

- a festészet anyagai, technikai eszközei,
- festészet nyelvi kifejező eszközei, (azok jel-és jelentésrendszere), műfajai
- festészeti technikák és technológiák,
- a festészet műfaji sajátosságai,
- a festőművészet legjelentősebb alkotói és alkotásai,
- a festőművészet stíluskorszakai,
- a magyar festészet jeles képviselői,
- egészség-és környezetvédelmi alapismeretek.

### *3. A vizsga értékelése*

#### *3.1. A festészet műhelygyakorlat gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező képesség,
- a tervező és kivitelező képesség,
- színtani ismeretekben való jártasság,
- a kompozíció törvényeinek ismerete,
- a festészeti eljárások és technikák alkalmazásának szintje,
- eredetiség, egyediség,
- a kész munka összhatása.

#### *3.2. A festészet műhelygyakorlat szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatossága, pontossága,
- kommunikációs készség.

## 20.2.5. SZOBRÁSZAT

### MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

#### A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Rajz-festés-mintázás*	max. 90 perc
Szobrász műhelygyakorlat	max. 180 perc
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rajzi, tervezési feladat</li> <li>• plasztikai tárgy készítés</li> </ul>	<p style="text-align: right;">40 perc 140 perc</p>

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy záróvizsga követelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, plasztikai alkotó képessége. A tervező feladat tükrözze a tanulónak a szobrászat anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, a térépítés szabályairól és a formatani ismeretekről megszerzett tapasztalatait. A plasztikai tárgyalakotó feladat megoldásában mutassa be a tanuló szobrászati technikákban elért jártasságát, tudását.

*A szobrászat műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész plasztikai tárgy vagy tárgycsoport.

A plasztikai tárgy vagy tárgycsoport – tanári irányítással – rajzi, tervezési munka alapján megvalósított alkotás, amely lehet:

- mintázott vagy vésett dombormű, terrakottából vagy gipszből,
- mintázott körplasztika, égetett agyagból vagy gipszből, festve vagy patinázva,
- drótból, fából vagy egyéb szobrászati anyagokból készített plasztika.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan elkészített plasztika.

A szobrászati vizsgatárgy tervvázlat alapján készül, agyagból vagy egyéb szobrászati anyagból, tetszőlegesen választott mintázási, konstruálási technikával, amely lehet:

- mintázott plakett vagy dombormű, meghatározott témára, természeti tanulmány vagy illusztráció,
- szobrászatban használatos, mintázási, formálási eljárással készült körplasztika.

### 3. A vizsga értékelése

*A szobrász műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- rajzi-tervezési, plasztikai-tárgyformáló készség,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- a szobrászat alapvető technikáinak (mintázás, gipszmunkák, faragás) ismerete és gyakorlati alkalmazása,
- térépítés, kompozíciós készség,
- egyszerű festési, patinázási eljárások ismerete,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, technika és kifejezőmód megválasztása,
- a kész munka összehatása.

## SZOBRÁSZAT MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

#### 1.1. A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Rajz-festés-mintázás*	max. 120 perc
Szobrász műhelygyakorlat	max. 240 perc
• rajzi, tervezési feladat	50 perc
• plasztikai tárgyalkotás	190 perc

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy záróvizsga követelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Szobrász műhelygyakorlat	max. 10 perc
--------------------------	--------------

### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, plasztikai alkotó, konstruáló készsége. A tervező feladat tükrözze a tanulóknak a gondolati tartalomnak megfelelő elemző, átíró, formaértelmező készségét, a szobrászat anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A plasztikai tárgyalkotó feladat megoldásában mutassa be a tanuló szobrászati technikákban elért jártasságát, tudását.



### 2.1. A szobrász műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész plasztikai tárgy vagy tárgy együttes.

A plasztikai tárgy vagy tárgy együttes – tanári irányítással – rajzi, tervezési munka alapján megvalósított, kész alkotás, amely lehet:

- mintázott vagy vésett dombormű, terrakottából vagy gipszből,
- mintázott körplasztika, égetett agyagból vagy gipszből, festve vagy patinázva,
- drótból, fából vagy egyéb szobrászati anyagokból készített plasztika,
- épülethez készült szobrászati díszítőelem.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulóknak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan elkészített plasztika. A szobrászati vizsgatárgy tervvázlat alapján készül agyagból vagy egyéb szobrászati anyagból, tetszőlegesen választott mintázási, konstruálási technikával, amely lehet:

- mintázott plakett vagy dombormű, meghatározott témára, természeti tanulmány vagy illusztráció,
- szobrászatban használatos, mintázási, formálási eljárással készült körplasztika,
- építészeti díszítőelem.

### 2.2. A szobrász műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- a szobrászat anyagai, eszközei, műfajai,
- szobrászati technikák és technológiák,
- a szobrászat műfaji sajátosságai,
- a szobrászat legjelentősebb alkotásai, alkotói,
- a szobrászat stíluskorszakai,
- a szobrászat és az építészet kapcsolata,
- a magyar szobrászat jeles képviselői,
- egészség- és környezetvédelmi alapismeretek.

## 3. A vizsga értékelése

### 3.1. A szobrász műhelygyakorlat gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség,
- rajzi- tervezői, plasztikai tárgyformáló-kivitelezői készség,
- formatani ismeretekben való jártasság,
- térszervezés, a kompozíció törvényeinek ismerete,
- műalkotás és környezet összefüggéseinek ismerete,
- a szobrászati technikák és eljárások alkalmazásának szintje,

- egyszerű festési, patinázási eljárások ismerete,
- kreativitás, egyediség,
- a kész munka összhatása.

3.2. *A szobrász műhelygyakorlat szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatossága, pontossága,
- kommunikációs készség.

## 20.2.6. TEXTILMŰVES

### MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### 1. *A vizsga részei*

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:*

Rajz-festés-mintázás*	max. 90 perc
Textilműves műhelygyakorlat	max. 180 perc
- rajzi, tervezési feladat	50 perc
- tárgykészítés	130 perc

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy alapvizsga vizsgakövetelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 2. *A vizsga tartalma*

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgytervező, tárgyalakító képessége. A tárgytervező feladat tükrözze a tanuló funkcionális, gondolati tartalomnak megfelelő formatervező, környezetalakító képességét, a textilművesség természetes alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A tárgyalakító feladat megoldása mutassa be a tanuló textilművességben megszerzett jártasságát, szakmai tudását.

*A textilműves műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész textilműves tárgy vagy tárgycsoport.

A benyújtott – tanári irányítással tervezett és kivitelezett – színes rajzi, tervezési munka alapján szabadon választott műveletekkel (szövéssel, nemezeléssel...) létrehozott tárgy, vagy a vásárolt textil meghatározott funkció szerinti alakításával (szabás, varrás...), díszítésével (szálhúzás, hímzés, batikolás, festés, nyomódúcos mintázás, applikálás, kollázszerű anyagátársítás...) létrehozott vizsgamunka lehet:

- textilbáb,
- öltözetdarab, öltözet-kiegészítő,

- lakástextil,
- használati tárgy,
- textilplasztika.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan tervezett és elkészített textilműves tárgy.

A textilműves vizsgatárgy az intézmény által meghatározott használati funkcióra alkalmas, a tanuló által készített színes tervvázlat alapján, szabadon választott textilműves technikával létrehozott alkotás.

A textilműves tárgy többek között lehet asszociációra, motívumképzésre alkalmas formák átírásával, különféle eljárással díszített öltözködési vagy lakástextil.

### 3. A vizsga értékelése

*A textilműves műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- tárgytervező képesség,
- formaalakító és díszítőművészi készség,
- kifejező készség,
- anyag- és eszközhasználati ismeret, jártasság,
- textiles alapismeret (alapanyag és anyagalakítási ismeret, jártasság),
- műfaji sajátosságok megfelelő alkalmazása,
- a vizsgamunka összhatása.

## TEXTILMŰVES MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

#### 1.1. A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:

Rajz-festés-mintázás*	max. 120 perc
Textilműves műhelygyakorlat	max. 240 perc
• rajzi, tervezési feladat	40 perc
• tárgyalkotás	200 perc

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy záróvizsga követelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Textilműves műhelygyakorlat	max. 10 perc
-----------------------------	--------------

## 2. A vizsga tartalma

### 2.1. A textilműves műhelygyakorlat gyakorlati vizsga tartalma:

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgytervező, tárgyalakító képessége. A tárgytervező feladat tükrözze a tanuló funkcionális, gondolati tartalomnak megfelelő formatervező készségét, a textilművesség természetes alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, tárgyköreiről, a hagyományos és kortárs textilek, a lakás- és öltözködéskultúra esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A tárgyalakító feladat megoldása mutassa be a tanuló textilművességben megszerzett jártasságát, mesterségbeli tudását.

A) Rajzi, tervezési dokumentációval, szakmai indoklással együtt benyújtott kész textilműves tárgy vagy tárgy együttes.

A benyújtott - a tanári irányítással tervezett és kivitelezett – színes rajzi, tervezési munka alapján szabadon választott műveletekkel - szövéssel (torontáli, szumák, ógobelin, erdélyi festékes), nemezéléssel - létrehozott tárgy, vagy a vásárolt textil meghatározott funkció szerinti alakításával (szabás, varrás...), díszítésével (szálhúzás, hímzés, batikolás, festés, nyomódúcos mintázás, applikálás, kollázsolt anyagtársítás...), illetve a felsorolt műveletek kombinációjával létrehozott vizsgamunka lehet:

- textilbáb,
- öltözetdarab, öltözet-kiegészítő (kalap, táska, öv...),
- lakástextil,
- használati tárgy,
- textilplasztika.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulóknak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az záróvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan tervezett és elkészített textilműves tárgy.

A textilműves vizsgatárgy az intézmény által meghatározott használati funkcióra alkalmas, a tanuló által készített színes tervvázlat alapján, szabadon választott textilműves technikával létrehozott alkotás.

A textilműves tárgy többek között lehet szabad anyagtársításokkal létrehozott használati tárgy.

### 2.2 A textilműves műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- a textilművesség természetes alapanyagai,
- a textilművesség vegyszerei,
- textilt létrehozó eszközök, technikák,
- a textil fajtái, a textiltípusok szerkezete,
- textilműves díszítési módok,
- a társműfajok (grafika, festészet) megjelenése a textilen,
- a textilművesség ágai,
- szőttek, szőnyegek,

- a textilművesség legjelentősebb tárgyi emlékei,
- népi textíliák,
- textilképek, textilplasztikák a kortárs művészetben,
- divattörténet,
- a textilművesség egészség- és környezetvédelmi alapismeretei.

### *3. A vizsga értékelése*

#### *3.1. A textilműves műhelygyakorlat gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- funkcionak, műfaji sajátosságoknak megfelelő tervező, szerkesztő, modellező készség,
- tárgyformáló, díszítő, stilizáló készség,
- a tervezéshez szükséges magyarázó-közlő rajz szintje,
- a terv egyedisége,
- a műfaji lehetőségek egyéni alkalmazása,
- a műveletek, munkafolyamatok helyes alkalmazása,
- az alkalmazás szintje,
- a textilműves tárgy összhatása, esztétikuma.

#### *3.2. A textilműves műhelygyakorlat szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatossága, pontossága,
- kommunikációs készség.

## 20.2.7. TÚZZOMÁNCKÉSZÍTŐ

### MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:*

Rajz-festés-mintázás*	max. 90 perc
Tűzzománc műhelygyakorlat	max.180 perc
• rajzi, tervezési feladat	50 perc
• tárgykészítés	130 perc

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy alapvizsga vizsgakövetelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgytervező, tárgyalgó képessége. A tárgytervező feladat tükrözze a tanuló gondolati tartalomnak megfelelő képalkotó és formatervező készségét, a zománcművészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A tárgyalgó feladat megoldása mutassa be a tanuló zománctechnikai jártasságát, szakmai tudását.

*A tűzzománckészítő műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész tűzzománcozott dísztárgytárgy vagy tárgycsoport.

A benyújtott – tanári irányítással tervezett és kivitelezett – színes rajzi, tervezési munka alapján alapozott vagy alapozatlan lemezre a tanult zománctevonási, díszítési technikák alkalmazásával létrehozott vizsgamunka lehet:

- zománcozott kép,
- zománctevonát,
- zománcozott ékszer vagy zománcozott ruha-kiegészítő.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulóknak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan tervezett és elkészített zománcozott tárgy.

A zománcozott vizsgatárgy az intézmény által meghatározott funkcióra, gondolai tartalom kifejezésére alkalmas, a tanuló által készített színes tervvázlat alapján megtervezett, lealapozott lemezre az alábbi zománcműves technikával vagy azok kombinációjával (visszakaparás, rászítálás, csurgatás, borzolás, visszasedés, ráfestés, átégetés, glicerines megoldás...) elkészített zománcalkotás.

A munka kivitelezésénél a kiégetés fázisához szaktanári felügyeletre van szükség.

### 3. A vizsga értékelése

*A tűzzománckészítő műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- látványmegfigyelő képesség
- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró képesség,
- tárgytervező képesség,
- anyag- és eszközhasználati ismeret, jártasság,
- zománcozási alapismeret (zománcfelvitel, szárítás, égetés),
- zománcdíszítési ismeret,
- megfelelően alkalmazott műfaji sajátosságok,
- a zománcozott tárgy összhatása.

## TÜZZOMÁNCKÉSZÍTŐ MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

#### 1.1. A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:

Rajz-festés-mintázás*	max. 120 perc
Tűzzománckészítő műhelygyakorlat	max. 240 perc
• rajzi, tervezési feladat	60 perc
• tárgyalkotás	180 perc

\*A rajz-festés-mintázás kötelező tantárgy záróvizsga követelményét a II. fejezet tartalmazza.

#### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Tűzzománckészítő műhelygyakorlat	max. 10 perc
----------------------------------	--------------

### 2. A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgytervező, tárgyalkotó képessége. A tárgytervező feladat tükrözze a tanuló lát-

ványértelmező, gondolati tartalomnak megfelelő elemző, átíró, képalkotó, formatervező készségét, a zománcművészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A tárgyalkotó feladat megoldása mutassa be a tanuló zománctechnikai jártasságát, mesterségbeli tudását.

*2.1. A tűzzománckészítő műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két vizsgarészből tevődik össze:*

A) Rajzi, tervezési dokumentációval, szakmai indoklással együtt benyújtott kész tűzzománcozott dísz tárgy vagy tárgycsoport.

A benyújtott – tanári irányítással tervezett és kivitelezett – színes rajzi, tervezési munka (tanulmányrajz, tervvázlat, szerkezet-, nézet-, műszaki rajzi dokumentáció) alapján vörösréz lemezre, ipari- vagy ékszerzománc használatával, festőzománc vagy ötvöszománc (filigrán-, rekesz-, sodrony- vagy aszúr) technikával díszített tűzzománcozott tárgy vagy tárgyegyüttes lehet:

- címer, cégér,
- ékszerkollekció (függő, medál, melltű, hajdíz, gyűrű, karperec...),
- ruhakiegészítő kollekció (gombok, csatok, öv- és táskarátétek...),
- lakberendezési tárgy (kép, díszdoboz, szelence, tálka, kisplasztika...),
- épületdísz (portál, murália, névtábla, címer...).

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt, önállóan tervezett és elkészített zománcozott tárgy. A vizsgamunka színes tervvázlat alapján készített zománccgrafika, vagy zománccfestmény. A zománcozott vizsgatárgy az intézmény által meghatározott funkcióra, gondolati tartalom kifejezésére alkalmas, a tanuló által készített színes tervvázlat alapján megtervezett, lelapozott lemezre készített tűzzománc alkotás.

*2.2. A tűzzománckészítő műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:*

- a zománcművészet műfaji sajátosságai,
- a zománcozás anyagai,
- a fémalakítás műveletei,
- zománctechnikák és műveletek,
- zománccdíszítési módok,
- a zománcművészet legjelentősebb tárgyi emlékei, alkotói, műhelyei,
- a zománcművészet fejlődési szakaszai, technikai vonulatai, stíluskorszakai,
- a magyar zománcművészet,
- a zománcozás egészség- és környezetvédelmi alapismeretei.



### 3. A vizsga értékelése

3.1. A tűzzománckészítő műhelygyakorlat gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség,
- a tervezéshez szükséges magyarázó-közlő rajz szintje,
- a terv egyedisége,
- a zománcozási műveletek, munkafolyamatok ismerete,
- a zománcozási ismeretek gyakorlati alkalmazásának (zománcozás, szárítás, égetés, égetés utáni műveletek) szintje,
- a zománcozott tárgy összhatása, esztétikuma.

3.2. A tűzzománckészítő műhelygyakorlat szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatossága, pontossága,
- kommunikációs készség.

## **SZABADON VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK**

### **20.2.8. MŰVÉSZETTÖRTÉNET**

#### **MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

##### *1. A vizsga részei*

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

##### *1.1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:*

Művészettörténet max. 45 perc

##### *1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:*

Művészettörténet max. 15 perc

##### *2. A vizsga tartalma*

##### *2.1. Művészettörténet írásbeli vizsga tartalma:*

Az írásbeli vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a tanuló művészettörténeti ismerete, műelemzési jártassága, az építészetről, a képzőművészeti ágakról – grafikáról, festészetéről, szobrászatról –, a képzőművészeti ágak műfajairól, a különböző műfajok esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett tudása, ismeretszerző igénye, egyéni kutató munkája.

*A művészettörténeti írásbeli vizsga két vizsgarészből tevődik össze:*

A) Műalkotásokkal, tanulmányrajzokkal illusztrált műelemzés, műleírás.

A tanuló által készített írásbeli munka szemléltesse az intézmény által meghatározott komplex műelemző, műleíró feladat megoldásának fázisait, a feladatra adott egyéni választ, válaszokat.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Művészettörténeti kérdéseket tartalmazó tesztlap kitöltése a vizsga helyszínén és ideje alatt.

## *2.2. Művészettörténet szóbeli vizsga tartalma:*

- művészettörténeti alapfogalmak,
- a művészettörténet helye és szerepe a tudományok között,
- a művészet vizuális nyelve,
- a képző- és iparművészet ágai, műfajai,
- a képzőművészeti ágak és műfajok kapcsolata, kölcsönhatása,
- a művészet kezdetei, az őskori művészet,
- az ókori Egyiptom, Mezopotámia művészete,
- Kína, Japán, India, Afrika művészete,
- a prekolumbiánus művészet,
- Kréta, Mükéné művészete, a görög művészet szellemisége,
- etruszk és római művészet, Bizánc művészete,
- a népvándorlás korának művészete,
- a román és gótikus kor művészete,
- a reneszánsz művészete,
- a barokk és rokokó művészete,
- a klasszicizmus, romantika és realizmus művészete,
- az impresszionizmus és posztimpresszionizmus művészete,
- a századforduló építésze és képzőművészete,
- a 20. század első felének művészete,
- a két világháború közötti és az 1945 utáni művészet.

A szóbeli vizsgafeladatokat az intézmény úgy határozza meg, hogy a feleletekből mérhető legyen, hogy a tanuló milyen szinten:

- ismeri az egyes művészettörténeti korok, korstílusok kifejezési szándékát és módját,
- tud eligazodni a tárgy- és környezetkultúra világában,
- tudja kifejezni művészeti és esztétikai élményeit,
- ismeri fel a művészettörténeti ágak kapcsolatát,
- képes a műalkotások önálló értelmezésére, elemzésére.

### 3. A vizsga értékelése

#### 3.1. A művészettörténet írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- befogadó, megfigyelő, értelmező, eligazodó készség,
- analízáló és szintetizáló készség,
- összehasonlító készség,
- tervező, feladatmegoldó készség,
- műelemző készség,
- műfaj- és stílusismeret,
- műtárgyismeret,
- fogalomismeret.

#### 3.2. Művészettörténet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatossága, pontossága..

## MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

#### 1.1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Művészettörténet max. 60 perc

#### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Művészettörténet max. 20 perc

### 2. A vizsga tartalma

#### 2.1. Művészettörténet írásbeli vizsga tartalma:

Az írásbeli vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a tanuló művészettörténeti ismerete, műelemzési jártassága, elemző, összehasonlító képessége, az építészetről, grafikáról, festészetéről, szobrászatról, azok műfajairól, alkotóiról, a különböző műfajok esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett tudása, ismeretszerző igénye, egyéni kutató munkája.

*A művészettörténeti írásbeli vizsga két vizsgarészből tevődik össze.*

A) Műalkotásokkal, tanulmányrajzokkal illusztrált műelemzés, műleírás.

A tanuló által készített írásbeli munka szemléltesse az intézmény által meghatározott komplex műelemző, műleíró feladat megoldásának fázisait, a feladatra adott egyéni választ, válaszokat.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulóknak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Művészettörténeti kérdéseket tartalmazó tesztlap kitöltése a vizsga helyszínén és ideje alatt.

### *2.2. Művészettörténet szóbeli vizsga tartalma:*

- primitív művészet egykor és ma,
- népművészet, városi folklór,
- naiv művészet,
- az antikvitás és hatásai a művészettörténetben,
- hiedelemvilág és művészet,
- vallás és művészet,
- ideológiák és művészet,
- hivatalos művészet és az avantgard,
- művészet és kommunikáció,
- kortárs művészet.

A szóbeli vizsgafeladatokat az intézmény úgy határozza meg, hogy a feleletekből mérhető legyen, hogy a tanuló milyen szinten:

- ismeri művészettörténeti korok lényeges alkotóit és alkotásait,
- ismeri a művészettörténeti korok sajátosságait,
- tudja elemezni a megismert műalkotásokat,
- tud összehasonlító elemzéseket végezni,
- tud eligazodni a tárgy- és környezetkultúra világában,
- tudja kifejezni művészeti és esztétikai élményeit.

### *3. A vizsga értékelése*

#### *3.1. A művészettörténet írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- befogadó, megfigyelő, értelmező, eligazodó készség,
- analizáló és szintetizáló készség,
- összehasonlító készség,
- tervező, feladatmegoldó készség,
- műelemző készség,
- műfaj- és stílusismeret,
- műtárgyismeret,
- fogalomismeret.

#### *3.2. Művészettörténet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatossága, pontossága.
- kommunikációs készség.

## 20.2.9. NÉPMŰVÉSZETI

### ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### 1. A vizsga részei

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

##### 1.1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Népművészet max. 45 perc

##### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Népművészet max. 15 perc

#### 2. A vizsga tartalma

##### 2.1. A népművészet írásbeli vizsga tartalma:

Az írásbeli vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a tanuló néprajzi ismerete: népszokásokról, népköltészetéről, hitvilágról, életmódról, a hagyományos tárgyalatokról megszerzett tudása.

*A népművészet írásbeli vizsga két vizsgarészből tevődik össze:*

A) Rajzokkal illusztrált néprajzi gyűjtőmunka.

A tanuló által készített írásbeli munka szemléltesse az intézmény által meghatározott feladat megoldásának lépéseit, a tanuló adott témában szerzett ismereteit, egyéni gyűjtőmunkáját.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Népművészeti kérdéseket tartalmazó tesztlap kitöltése a vizsga helyszínén és ideje alatt. Az írásbeli vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a tanuló népszokásokról, népköltészetéről, hitvilágról, életmódról megszerzett ismerete.

##### 2.2. A népművészet szóbeli vizsga tartalma:

- a néprajz kutatási tárgya, a népi kultúra fogalma,
- a hagyományozódás kérdésköre, az egyén és közösség viszonya,
- a népköltészet ágai (népmesék, népmondák, közmondások, találós kérdések, mondókák ...),

- népszokások (jeles napok, az emberélet fordulói),
- népi hitvilág, világkép,
- gyermekjátékok,
- természet-harmonikus életmód, földművelés, állattartás,
- közösségi munkamegosztás, munkaalkalmakhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek,
- népi építészet, a parasztház berendezése, bútorai, a belső terek funkciói,
- hagyományos tárgyalkotás.

A szóbeli vizsgafeladatokat az intézmény úgy határozza meg, hogy a feleletekből mérhető legyen, hogy a tanuló az életkori sajátosságainak megfelelően milyen szinten:

- tud eligazodni a népköltészet világában,
- ismeri a szokások helyét és szerepét a népeletben,
- ismeri a karácsonyi, húsvéti és pünkösdi ünnepkör alapjait,
- ismeri az emberélet fordulóihoz kapcsolódó szokásokat,
- ismeri a munkaalkalmakat, a hozzájuk kapcsolódó szokásokat, népköltészeti alkotásokat, hiedelmeket,
- tájékozott a népi építészet, a hagyományos tárgy- és környezetkultúra világában,
- ismeri fel az összefüggéseket.

### 3. A vizsga értékelése

#### 3.1. A népművészet írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- megfigyelő, értelmező készség,
- összehasonlító, összegző készség,
- feladatmegoldó készség,
- tárgyismeret,
- helyes fogalomhasználat,
- tárgyelemző készség.

#### 3.2. A népművészet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatosága, pontossága.

## NÉPMŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

#### 1.1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Népművészet

max. 60 perc

#### 1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

## 2. A vizsga tartalma

### 2.1. A népművészet írásbeli vizsga tartalma:

Az írásbeli vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a tanuló népművészeti ismerete: a népművészetről, a hagyományos tárgyalkotásról (vessző-, sás-, gyékény-, szalma-, csuhé-, fa- és bőrmunkák, népi kerámiák, textilek, viseletek) megszerzett tudása.

*A népművészet írásbeli vizsga két vizsgarészből tevődik össze:*

A) Rajzokkal illusztrált tárgyelemzés, műleírás.

A tanuló által készített írásbeli munka szemléltesse az intézmény által meghatározott tárgyelemző feladat megoldásának lépéseit, a tanuló adott témában megszerzett ismereteit, egyéni gyűjtőmunkáját, tárgyleírását.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Népművészeti kérdéseket tartalmazó tesztlap kitöltése a vizsga helyszínén és ideje alatt.

Az írásbeli vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a tanuló népművészeti ismerete, tárgyelemző jártassága, a népművészet ágairól, azok esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett tudása, megfigyelő, ismeretszerző igénye.

### 2.2. A népművészet szóbeli vizsga tartalma:

- a népművészet fogalma, a népművészet korszakai,
- a hagyományos tárgyalkotás természeti, társadalmi, gazdasági meghatározói,
- a hagyományos tárgyak esztétikuma, a tárgyak megjelenését meghatározó összetevők (funkció, anyag, méret, technika, forma, díszítés) összefüggései,
- a népművészet motívumrendszere, a tárgyakkal kifejezett jelentéstartalom,
- vessző-, sás-, gyékény-, szalma-, csuhé- és famunkák a magyar paraszti kultúrában
- a parasztfaragás és pásztorfaragás sajátos tárgyai, a tárgyak motívumkincse,
- a fazekasság tárgytípusai, hagyománytárgyai, a magyar lakta területek fazekas központjai,
- bőr- és szücsmunkák,
- mézesbábosság, tojásfestés,
- szöttesek, népi hímzések, kékfestés,
- a népviselet fogalma, a viselet elemei, a viselet jelentéstartalma,
- a népi kultúra táji tagolódása,
- a Dunántúl, Alföld, Felföld és Erdély legfontosabb tájegységeinek népművészete,

- a népművészet továbbélése, hagyományápolás.

A szóbeli vizsgafeladatokat az intézmény úgy határozza meg, hogy a feleletekből mérhető legyen, hogy a tanuló milyen szinten:

- ismeri népművészet mibenlétét, motívumrendszerét, korszakait, ágait és alkotásait,
- ismeri a fa, bőr, textil és népi kerámia jellemzőit,
- ismeri a magyar nyelvterület legfontosabb tájegységeinek népművészetét,
- tud eligazodni a tárgy- és környezetkultúra világában,
- tudja elemezni a megismert tárgyakat,
- tud összehasonlító elemzéseket végezni,
- tudja rendszerezni a népi kultúráról megszerzett ismereteit,
- tudja kifejezni művészeti és esztétikai élményeit.

### 3. A vizsga értékelése

#### 3.1. A népművészet írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- megfigyelő, értelmező készség,
- összehasonlító, összegző készség,
- feladatmegoldó készség,
- tárgyismeret,
- fogalomismeret,
- tárgyelemző készség.

#### 3.2. A népművészet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatosága, pontossága,
- kommunikációs készség.



## 20.3. TÁNCMŰVÉSZELET

### 20.3.1. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA

#### ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

##### *1. Az alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei*

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

##### *2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja*

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsgatantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálgató legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

##### *3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés*

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként, illetve párban - a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte.

Ha a tanuló már rendelkezik a táncművészeti ág valamelyik tanszakán tánc történet tantárgyból megszerzett művészeti záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyból a vizsga alól felmentés adható.

##### *4. Előrehozott vizsga*

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga.

Táncművészeti ágon tánc történet tantárgyból előrehozott záróvizsga szervezhető.

##### *5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése*

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

## 20.3.2. NÉPTÁNC TANSZAK

### A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### 1.A vizsga részei

A vizsga szóbeli és gyakorlati vizsgarészből áll.

#### A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Folklórismeret 10 perc

#### A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

Népi játék, néptánc 10 perc

#### 2.A vizsga tartalma

##### A szóbeli vizsga tartalma:

A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított folklórismereti témakörökből áll. A diákok egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról.

##### Folklórismereti témakörök:

- Népszokások, bevezetés
- Jeles napok:
- Adventtől–vízkeresztig: Advent („Kisböjt”), Miklós és Luca nap, Karácsony, Betlehemezés, Regölés, Aprószentek, Szilveszter – Újév, Vízkereszt
- Vízkeresztől – Dömötör napig: Farsang, Nagyböjt, Húsvét, Zöldfarsang, Pünkösöd, munkavégző ünnepek: aratás, szüret,
- Pásztorok és cselédek évadzáró napjai: Szentmihály, Vendel, Dömötör nap, disznótor

##### Az emberi élet fordulói:

- születés,
- gyermekkor,
- legény- és leányélet,
- párválasztás,
- házasság,
- lakodalom,
- halál.

*A gyakorlati vizsga tartalma:*

A három táncdialektusból (1. nyugati vagy dunántúli, 2. középső vagy tiszai, 3. keleti vagy erdélyi dialektus) választott, s a helyi pedagógiai programban szereplő táncrendekből kettő előadása kiscsoportban (maximum 3 pár), illetve a szolisztikus táncokat egyéneként. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják. A tanult eredeti anyagot párban, illetve egyéneként improvizálják. Ismerniük kell még legalább két játékot, a tájegység táncrendjét, a benne található tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, s a legjellemzőbb viseletet alapszinten.

*3.A vizsga értékelése:**A szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- az egyes jeles napok időpontjának ismerete,
- a jeles napok magyarázó történetének ismerete,
- tájékozottság a hagyományos paraszti élet jellegzetes fordulópontjairól,
- a szokáshoz fűződő népdalok, rítusénekek, szokásszövegek helyes tolmácsolása.

*A gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a tanult táncok pontos, stílusos bemutatása,
- technikai biztonság,
- táncos párjával való együttműködés kialakítása,
- zenével való összhang,
- a gyakorlathoz tartozó elmélet pontos tudása.

**A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI***1.A vizsga részei:*

A vizsga szóbeli és gyakorlati vizsgarészből áll.

*A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:*

Folklórismeret 10 perc

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:*

Néptánc 15 perc

*2. A vizsga tartalma:**A szóbeli vizsga tartalma:**Tánc történet*

- a köznapi és művészi mozgás,
- a tánc és a társ művészetek,

- a tánc történet főbb korszakai, a tánc társadalmi szerepének változásai:
- a tánc és a vallások, rítusok (őskor, ókor)
- a tánc és a szórakozás, a tánc és a reprezentáció (ókor, középkor, reneszánsz, barokk)
- a színpadi táncművészet kialakulása (udvari balett)
- romantikus balettek,
- klasszikus balettek,
- modern tánc,
- folklórizmus,
- jelentős hazai együttesek profiljának, táncosok pályájának, koreográfusok munkásságának jellemzői,
- az egyetemes tánc történet legjelentősebb alkotói és műveik.

*A gyakorlati vizsga tartalma:*

- A három dialektusból választott, s a helyi pedagógiai programban szereplő 5 teljes táncrendből három előadása párban, illetve egyéneként.
- Az egyiket a vizsgázók, a másik kettőt a vizsgáztatók választják.
- A tanult eredeti anyagot párban, illetve egyéneként improvizálják.
- Ismerniük kell még a tájegység táncrendjét, a benne található tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, s a viseletet.

### 3. A vizsga értékelése

*Tánc történet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a tánc művészi és közhasználatú formáinak ismerete,
- a táncművészet főbb korszakainak ismerete,
- tájékozottság a táncművészet műfajainak jellegzetességeiről,
- a tánc és a társművészetek kapcsolatának ismerete,
- kiemelkedő alkotók és művek ismerete.

*A gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a tanult táncok pontos, stílusos bemutatása,
- technikai biztonság,
- táncos párjával való együttműködés kialakítása,
- zenével való összhang,
- a gyakorlathoz tartozó elmélet pontos tudása.

### 20.3.3. MODERN TÁNC TANSZAK

#### A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

##### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

jazz – technika 35 – 40 perc

##### 2. A vizsga tartalma

*A gyakorlati vizsga tartalma:*

A vizsga anyaga előre kijelölt és a szaktanár által összeállított és betanított gyakorlatokból áll, melyet a tanulók párosan, vagy csoportos formában, önállóan mutatnak be.

*Jazz - technika*

- Izolációs gyakorlatsor a gerincoszlop szakaszainak mozgásával
- fej, váll, törzs izolálása irányokba, körbe, plié beiktatásával külön gyakorlatokban, mindhárom testrész izolálása egy gyakorlatban,
- törzshullámok, csípővel, majd fejfel indítva különböző irányokból, alulról indított testhullámok – body roll,
- fejfordítások, törzsfordítások karral, plié alkalmazásával, majd törzsdöntésben,
- release – contraction használata, törzsfordításban,
- karnyújtások törzsdöntésben, contraction – release végzésével.
- fekvő és ülő helyzetben végzett gyakorlatok – Giordano tréning
- homorítás – contraction, semleges lüktetés, lábnyújtás fekvésben, ruganyozás előre, nyújtott ülésben, felülésben diagonál kartartással,
- törzsív, majd lábemelést alkalmazó gyakorlatok fekvésben,
- törzsnyújtás, contraction terpeszülésben.
- Rövid kombináció, amely tartalmazza a tanult mozgásanyagot.

##### 3. A vizsga értékelése

*Jazz-technika gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

*A gyakorlati vizsga értékelésének szempontjai:*

- a bemutatott tananyag pontos ismerete,
- a gyakorlatok technikai biztonsága,

- a jazz-technika sajátosságainak stílusos bemutatása,
- a kontrakció és a release tudatos használata,

## A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### *1. A vizsga részei*

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

#### *A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:*

Modern tánc-technika, a helyi tantervben megjelöltek szerint választhatóan:

- Graham – technika, vagy
  - Limón – technika, vagy
  - kontakt – technika, vagy
  - modern jazz – technika
- 35 – 40 perc

#### *A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:*

Tánc történet

10 perc

### *2. A vizsga tartalma*

#### *A gyakorlati vizsga tartalma*

A vizsga anyaga előre kijelölt és a szaktanár által összeállított és betanított gyakorlatokból áll, melyet a tanulók párosan, vagy csoportos formában, önállóan mutatnak be.

A helyi tantervben megjelöltek szerint választhatóan:

#### *Graham – technika*

- Talajon végzett gyakorlatok
- bounces, breathing, contraction, spirál, dölések, hajlások alkalmazásával, különböző testhelyzetekben.
- Álló középgyakorlatok
- brushes, weight shift, suspension – testsúlyáthelyezések, plié, contraction – release alkalmazásával.
- Diagonális - haladó gyakorlatok
- walks, triplets, ugrások helyben, páros lábbal, skip – ugrások haladva.
- A tanult anyagból, a tanár által összeállított kombináció bemutatása.

#### *Limón – technika*

- Talajgyakorlatok fekvő helyzetben
- a fej, kar, láb, majd a gerinc izolációs gyakorlatai, a gördülések különböző fázisainak összekötése folyamatos mozgással.

- Talajgyakorlatok ülő helyzetben
- a fej, kar, láb izolációs használatának összekötése, a láb és karpozíciók használata a gerinc szakaszainak mozgásával összekötve, rugók, gördülések spirál alkalmazásával, a gravitáció használata zuhanásokkal.
- Álló középgyakorlatok
- átvezetés az állógyakorlatokhoz, izolációk, kisebb zuhanások plié – relevével, lendülések, suspension és oppozíció kiemelése.
- Diagonális – haladó gyakorlatok:
- folyamatos előrehaladás, kis ugrások, láblengetések, egyik lábról a másik lábra történő átugrások alkalmazásával.

#### *Modern jazz-technika*

- Bázisgyakorlatok
- paralel – en dehors pozícióváltások, relevé, talon, plié, majd rotációk mellkasból, plié, battement tendu, kontrakció 4 fázisban, battement tendu jeté,
- fej izoláció, port de bras, twist alkalmazásával, rond de jambe par terre, en l'air, váll izoláció, frappé, adagio, grand battement jeté.
- Középgyakorlatok
- rond de jambe par terre haladva, tour gyakorlatok, chaîne, developpé, grand battement jeté.
- Kis allegrok
- sauté paralel – en dehors váltva, egylábás sauté, assemblé, sissonne.
- Diagonálban haladó gyakorlatok :
- földhasználattal és ugrásokkal kombinálva.
- Rövid kombináció a tanult anyagból.

#### *Kontakt-technika*

- Alaptechnika
- egyéni és páros gyakorlatok földön, középhelyzetekben, állásban
- gurulások variálása, talajtámaszok, gurulások ugrásból, emelések, társ levitele a földre, ugrások elkapással mozgássorok alkalmazásával.
- Test tudatossági gyakorlatok
- partner grafika és release, súlyáthelyezések különböző pozíciókba.
- Térben haladó gyakorlatok
- ugrások, gurulások, zuhanások alkalmazásával.

#### *A szóbeli vizsga tartalma:*

##### *Tánc történet*

- a köznapi és művészi mozgás,
- a tánc és a társ művészetek,
- a tánc történet főbb korszakai, a tánc társadalmi szerepének változásai,
- a tánc és a vallások, rítusok / őskor, ókor /,

- a tánc és a szórakozás, a tánc és a reprezentáció / ókor, középkor, reneszánsz, barokk /,
- a színpadi táncművészet kialakulása / udvari balett /,
- romantikus balettek,
- klasszikus balettek,
- modern tánc,
- folklórizmus,
- jelentős hazai együttesek, táncosok, koreográfusok jellemzői,
- az egyetemes tánctörténet legjelentősebb alkotói és műveik.

### *3.A vizsga értékelése*

#### *Modern tánc-technika gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a tanult tananyag pontos bemutatása,
- a bemutatott gyakorlatok technikai biztonsága.

#### *Graham-technikában:*

- a Graham-technika speciális gerinchasználatának tudatossága,
- a technika dinamikai, ritmikai sajátosságainak alkalmazása.

#### *Limón-technikában:*

- harmonikus, koordinált bemutatás,
- a stílusnak megfelelő előadásmód,
- a technika dinamikai változásainak bemutatása.

#### *Jazz-technikában:*

- harmonikus, koordinált, stílusos előadásmód,
- a zene és a tánc összhangjának megteremtése.

#### *Kontakt-technikában.*

- gördülékeny, puha izomtónus,
- helyes földhasználat,
- a partnerrel való felelős együttműködés.

#### *Tánc történet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- A tánc művészi és közhasználatú formáinak ismerete,
- a táncművészet főbb korszakainak ismerete,
- tájékozottság a táncművészet műfajainak jellegzetességeiről,
- a tánc és a társművészetek kapcsolatának ismerete,
- kiemelkedő alkotók és művek ismerete.



## 20.3.4. KORTÁRS TÁNC TANSZAK

### A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Kortárs tánc 1.

35 – 40 perc

#### 2. A vizsga tartalma A gyakorlati vizsga tartalma:

A vizsga anyaga előre kijelölt és a szaktanár által összeállított és betanított gyakorlatokból áll, melyet a tanulók párosan, vagy csoportos formában, önállóan mutatnak be.

#### *Kortárs tánc 1.*

##### Gerincmozgató fekvő gyakorlatok

- szimmetrikus mozgások, a gerinc szakaszainak izolált mozgatása a természetes S görbülettel harmonizálva és ellentétesen.
- gerincmozgató és a légzés összehangolásának gyakorlatai.

##### Testpozíciók bejáratása

- alapvető testpozíciók – emelkedő nehézségű sorrendben történő gyakorlatai
- fekvő, szimmetrikus – aszimmetrikus lépések felhasználása, térdhajlítás,
- térdelés, demi és grand plié, paralel állás, relevé alkalmazásával.

##### Törzsgyakorlatok

- vezetett, ejtett, és közepes lendületű mozgások, döntés, hajlítás, nyújtott – hajlított lábon, talpon, féltalpon.

##### Lábbal végzett gyakorlatok

- tendu, jeté, frappé, rond de jambe típusú mozgások használata,
- láb és törzsmunka egyidejű alkalmazása.

##### Adagio

- balance, irányok használatával.

##### Ugrásgyakorlatok

- ugrások irányokban, diagonálban, jeté, assemblé, sissonne típusú ugrások alkalmazása, lábról más testrészsre és más testrészről lábra, haladó – nem haladó ugrások kombinálása.

#### Forgásgyakorlatok

- 1/4, 1/2, 3/4, és egész fordulatok, forgások feltámasztási pontok szerint, forgások irányok szerint meghatározva, a tanult forgások kombinálása.

#### 3. A vizsga értékelése

##### *Kortárs tánc 1. gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a tananyag pontos ismerete,
- a testtudat megfelelő elsajátítása,
- a gyakorlatsorok stílusos bemutatása,
- technikai biztonság.

## A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

#### *1. A vizsga részei*

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

##### *1.1. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Kortárs tánc 2. 35 – 40 perc

##### *1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama*

Tánc történet 10 perc

#### *2. A vizsga tartalma*

##### *A gyakorlati vizsga tartalma:*

A vizsga anyaga előre kijelölt és a szaktanár által összeállított és betanított gyakorlatokból áll, melyet a tanulók párosan, vagy csoportos formában, önállóan mutatnak be.

##### *Kortárs tánc 2.*

#### Fekvő helyzetben végzett gyakorlatok

- felgördülések, a gerinc szakaszos mozdítása, a lábak terhelés nélküli mozgása, oldalt és hason fekvő helyzetek, spirális elfordulások, izolációk.

#### Testpozíciókat bejáró gyakorlatok

## Gerinc-szakaszokat megmozgató gyakorlatok

### Lábizületeket bejárató gyakorlatok, álló helyzetben

- paralelek, en dehors, váltott dinamikával, ritmikával.

### Gerinc és lábmozgásokat kombináló gyakorlatok álló helyzetben,

- balance helyzetek beiktatása, fordulatok alkalmazása.

### Adagio

- off balance helyzetek, fordulatokkal.

### Forgások

- helyben és kilépéssel.

### Ugrások

- helyben és haladással.

## Diagonál gyakorlatok kombinációs formában.

### *A szóbeli vizsga tartalma:*

#### *Tánc történet*

- a köznapi és művészi mozgás,
- a tánc és a társelmvészetek,
- a tánc történet főbb korszakai, a tánc társadalmi szerepének változásai,
- a tánc és a vallások, rítusok / őskor, ókor /,
- a tánc és a szórakozás, a tánc és a reprezentáció / ókor, középkor,
- reneszánsz, barokk /,
- a színpadi táncművészet kialakulása / udvari balett /,
- romantikus balettek,
- klasszikus balettek,
- modern tánc,
- folklórismus,
- jelentős hazai együttesek repertoárjának jellemző stílusjegyei,
- az egyetemes tánc történet legjelentősebb alkotói és műveik.

### *3.A vizsga értékelése:*

#### *Kortárs tánc 2. gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- tananyag pontos ismerete,
- a gyakorlatok stílusos bemutatása,
- a gerinc, a lábmozgás lehetőségeinek ismerete, testtudat,
- a személyiség és kapcsolatteremtés lehetőségeinek használata.

*Tánc történet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- A tánc művészi és közhasználatú formáinak ismerete,
- a táncművészet főbb korszakainak ismerete,
- tájékozottság a táncművészet műfajainak jellegzetességeiről,
- a tánc és a társművészetek kapcsolatának ismerete,
- kiemelkedő alkotók és művek ismerete.

## 20.4. SZÍN- ÉS BÁBMŰVÉSZETI ÁG

### 20.4.1. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

#### *1. A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei*

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett. Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

#### *2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja*

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamenyny vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsgán és záróvizsgán a szakmai követelményeknek megfelelő szint kérhető számon. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja. Azoknál a vizsgatantárgyaknál, amelyeknél a vizsga tartalmában csoportos gyakorlatsor szerepel, ott a szaktanár a megadott gyakorlatok köréből kiválasztott három különböző gyakorlatsort állít össze, amelyből a vizsgán a vizsgabizottság által kijelölt egy gyakorlatsort kell elvégezniük a tanulóknak csoportos formában, a szaktanár irányításával.

#### *Vizsgatantárgyak a színjáték tanszakon*

A művészeti alapvizsga tantárgyai:

- drámajáték,
- beszédgyakorlatok vagy mozgásgyakorlatok.

A művészeti záróvizsga tantárgyai:

- színjáték,
- egy választott tantárgy az alábbiak közül
- beszédgyakorlatok,
- mozgásgyakorlatok,
- vers- és prózamondás,
- tánc- és mozgásszínházi tréning,
- kreatív zenei gyakorlat,

- színházismeret,
- beszédtechnika.

#### *Vizsgatantárgyak a bábjáték tanszakon*

A művészeti alapvizsga tantárgyai:

- bábjáték,
- bábkészítés vagy beszéd és ének.

A művészeti záróvizsga tantárgyai:

- bábjáték,
- egy választott tantárgy az alábbiak közül
- bábmozgatás,
- vers- és prózamondás,
- bábszínházismeret,
- beszédtechnika,
- pantomim,
- kreatív zenei gyakorlat,
- bábszínészet,
- báb- és díszlettervezés,
- színpadtechnika (szcenika).

Színháték és bábjáték tanszakon a fent megjelölt választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

### *3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés*

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.

Ha a tanuló már rendelkezik a színművészeti és bábművészeti ág valamelyik tanszakán vers- és prózamondás, kreatív zenei gyakorlat vagy beszédtechnika tantárgyakból megszerzett művészeti záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

### *4. Előrehozott vizsga*

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető. Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi

követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga. Színháték tanszakon beszédgyakorlatok, valamint mozgásgyakorlatok tantárgyból előrehozott záróvizsga, bábjáték tanszakon beszéd és ének tantárgyból előrehozott alapvizsga szervezhető.

#### *5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése*

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni. A színházismeret és bábszínházismeret vizsgatantárgyak osztályzatát az előzetesen elkészített írásbeli feladat és a szóbeli vizsgarész osztályzatának számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsgatantárgy végső osztályzatának meghatározásában a szóbeli vizsgarész osztályzata a döntő.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni. A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő. Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

## 20.4.2. DRÁMAJÁTÉK MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### *1. A vizsga részei*

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

### *A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

#### Drámajáték

- improvizáció 2-3 perc
- színpadi produkció

jelenet 3-5 perc, vagy előadás 15-25 perc

### *2. A vizsga tartalma*

A drámajáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

#### *Improvizáció*

Az improvizáció megadott instrukciók (pl.: a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja)

alapján rögtönzött szöveges vagy szöveg nélküli *kétfős* jelenet lehet. A szaktanárnak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, legalább tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. A tételsor tartalmazhat szöveg nélküli vagy szöveges feladatokat. Az egyes tételeknek tartalmaznia kell a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat. A vizsgán a tanulók szabadon vagy a szaktanár irányításával párokat alkotnak, és közösen húznak a feladatokat tartalmazó tételek közül.

A felkészülési idő 5 perc.

#### *Színpadi produkció*

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján készített *prózai* színházi produkció (2-3 fős jelenet vagy csoportos előadás) avagy szerkesztett játék/műsor lehet. A tanuló a csoportban, közös akciókban, együttes játékban közreműködve, illetve egyéni színpadi feladatok megoldásával egyaránt számot adhat a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról.

### *3. A vizsga értékelése*

*A drámajáték gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai*



*Improvizáció:*

- az instrukciók megértése, követése,
- együttműködés (közös jelenetépítés, társak ötleteinek elfogadása, cselekménybe illesztése)
- színpadi jelenlét
- figyelem, koncentráció (játékban maradás képessége, egyértelmű szerepbe lépés, szituációban maradás, egyértelmű kilépés a szerepből)
- sűrítés képessége,
- a jelenet szerkezete, íve (a jelenet nyitása, zárása, jelenetépítés),
- a színjáték intenzitása,
- színjátszói kifejezőeszközök,
- karakterábrázolás (a karakter tipikus jegyeinek kiemelése, karakter tartása)

*Színpadi produkció:*

- a színpadi helyzetek megértése, az önálló játékok közös játékba illesztése,
- együttműködés (a partner impulzusainak elfogadása, erős impulzusok a partner felé, közös cselekményvezetés, társakkal összehangolt váltások, közös játékstílus kialakítása, tartása)
- figyelem, koncentráció,
- színpadi jelenlét,
- ritmusérzék (a jelenet tempójának közös kialakítása, együttes tempóváltás)
- a színjáték intenzitása,
- színjátszói kifejezőeszközök,
- karakterépítés (a karakter tartása, tipikus jegyeinek kiemelése)
- atmoszférateremtés.

### **20.4.3. BESZÉDGYAKORLATOK MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

*1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

## Beszédgyakorlatok

- csoportos gyakorlatsor 10-20 perc
- egyéni hangsúly- és hanglejtés-gyakorlat max. 3 perc

## 2. A vizsga tartalma

A beszédgyakorlatok vizsga két részből tevődik össze.

### *Csoportos gyakorlatsor*

Légző-, hang-, artikulációs, ritmus- és tempógyakorlatok (játékok) köréből a szaktanár által kiválasztott és összeállított gyakorlatsor.

### *Egyéni hangsúly- és hanglejtés-gyakorlat*

Ismeretlen prózai szöveg (részlet) felolvasása a hangsúly és hanglejtés szabályainak alkalmazásával. A felolvasásra szánt szöveget a szaktanár jelöli ki.

## 3. A vizsga értékelése

*A beszédgyakorlatok vizsga értékelésének általános szempontjai*

Csoportos gyakorlatsor:

- gyakorlatok, illetve játékok ismerete,
- a gyakorlatok végrehajtásának pontossága,
- koncentráció,
- együttműködés.

A vizsgabizottság nem értékelheti a beszédállapotot.

Egyéni hangsúly- és hanglejtés-gyakorlat (blattolás):

- a szöveg tagolása,
- a hangsúlyszabályok alkalmazása,
- a hanglejtésszabályok alkalmazása,
- a lényeg kiemelése,
- érdekesség.

## **20.4.4. MOZGÁSGYAKORLATOK MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

### *A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Mozgásgyakorlatok 10-20 perc

## 2. A vizsga tartalma

### *Csoportos gyakorlatsor*

Lépés-, járás-, futás-, ugrás- esés-, talaj-, emelés- és támaszgyakorlatok, dinamikai gyakorlatok (játékok) köréből a szaktanár által kiválasztott és összeállított gyakorlatsor.

### 3. A vizsga értékelése

*A mozgásgyakorlatok vizsga értékelésének általános szempontjai*

- a gyakorlatok, illetve játékok ismerete;
- a gyakorlatok végrehajtásának pontossága (koncentráció, térhasználat, mozgásritmus, mozgáskoordináció, együttműködés).

•

## 20.4.5. SZÍNJÁTÉK MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Színjáték

- improvizáció 3-5 perc
  - színpadi produkció
- jelenet 5-7 perc vagy előadás 15-40 perc

### 2. A vizsga tartalma

A színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

*Improvizáció*

Az improvizáció megadott instrukciók (pl.: a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja)

alapján rögtönzött szöveges és szöveg nélküli *kétfős* jelenet lehet. A szaktanárnak – a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő – legalább tíz kétfős improvizációs feladtból álló tételsort kell összeállítania. A tételsornak szöveggel és szöveg nélkül elvégzendő feladatokat egyaránt kell tartalmaznia. Az egyes tételekben meg kell adni a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat.

A vizsgán a tanulók szabadon vagy a szaktanár irányításával párokat alkotnak, és közösen húznak a feladatok tartalmazó tételek közül. Az etüd bemutatása után a vizsgabizottság instrukciók alapján variációk bemutatását kéri.

A felkészülési idő 5 perc.

*Színpadi produkció*

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet vagy csoportos előadás) avagy szerkesztett játék/műsor lehet.

A produkcióban a tanulónak egyéni feladatok, önálló akciók végrehajtásával kell közreműködnie.

### 3. A vizsga értékelése

#### *A színjáték gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai*

Improvizáció:

- Az instrukciók megértése, követése,
- a színpadi megjelenítés alapvető szabályainak alkalmazása (érthetőség, láthatóság),
- együttműködés (közös jelenetépítés, társak ötleteinek elfogadása, cselekménybe illesztése,
- rugalmasság – reakció váratlan történésekre),
- stílusérzék (közös játéktípus kialakítása, a választott stílus megtartása, illetve együttes stílusváltás, vagy a játéktípusok tudatos ütköztetése a kifejezés érdekében, az egyes elemek – gesztus, beszédmód, nyelv, mozgás – egysége),
- figyelem, koncentráció,
- karakterábrázolás (a karakter tartása, a karakter tipikus jegyeinek kiemelése, a karakterépítés eszköztárának gazdagsága),
- a színjáték hitele (az ábrázolás mélysége, igazságtartalma, személyessége, a figurák közti viszonyok, viszonyváltozás érzékletes ábrázolása),
- az improvizáció „dramaturgiája” (a jelenet indítása, jelenet zárása, cselekményépítés, sűrítés képessége, feszültségteremtés, fordulatok),
- atmoszférateremtés,
- színjátszói kifejezőeszközök, intenzitás,
- fantázia ötletesség, humor.

Színpadi produkció (előadás, jelenet):

- koncentráció, figyelem,
- együttműködés (a jelenet tempójának közös kialakítása, a partner impulzusainak elfogadása, erős impulzusok küldése a partner felé, közös cselekményvezetés, társakkal összehangolt váltások, közös játéktípus kialakítása, tartása),
- hiteles játékmód (nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközök hiteles alkalmazása, személyessége,
- életélmények, tapasztalatok játékká formálása, a figurák közti viszonyok, viszonyváltozás érzékletes ábrázolása)
- a játék intenzitása,
- karakterábrázolás (a karakter tartása, a karakter tipikus jegyeinek kiemelése, a karakterépítés eszköztárának gazdagsága, a karakterábrázolás elmélyítése, személyessé tétele).

- stílusérzék (alkalmazkodás a produkció játéktílusához, közös stílushoz illeszkedő színjátékos kifejezőeszközök)
- ritmusérzék (a játék tempójának érzékelése, tartása, pontos, társakhoz igazodó tempóváltás)
- feszültségteremtés,
- atmoszférateremtés,

#### **20.4.6. TÁNC- ÉS MOZGÁSSZÍNHÁZI TRÉNING MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

##### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.  
*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Tánc- és mozgásszínházi tréning  
tánc- és mozgásszínházi produkció

- etűd 5-7 perc vagy
- előadás 15-25 perc

##### *2. A vizsga tartalma*

*Tánc- és mozgásszínházi produkció*

A produkció választott irodalmi mű vagy zenemű mozgásszínházi adaptációjával, illetve rögzített

improvizációval készített két-három fős mozgásetűd vagy csoportos előadás lehet. A produkcióban a tanulónak egyéni feladatok, önálló akciók végrehajtásával kell szereplőként

közreműködni oly módon, hogy a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról számot tudjon adni.

##### *3. A vizsga értékelése*

*A tánc- és mozgásszínházi tréning gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- mozgástechnika,
- karakterábrázolás, hangulatteremtés,
- hitelesség (jelenlét),
- koncentráció, együttműködés.

## 20.4.7. SZÍNHÁZISMERET MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A művészeti záróvizsga előzetesen elkészített írásbeli feladatból és szóbeli vizsgarészből áll.

#### *A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama*

Színházismeret 10 perc

### 2. A vizsga tartalma

#### *Előadáselemző esszé*

A tanulónak a szaktanárral egyeztetett lista alapján választott előadásról előadáselemző esszét kell készítenie. Az előadás hivatásos társulat vagy színházi műhely avagy diákszínpad, gyermekszínház csoport választott előadása lehet. Az esszét a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt legalább 15 nappal be kell nyújtania a vizsgát szervező intézménynek.

A tanuló csak akkor bocsátható szóbeli vizsgára, ha előadáselemző dolgozata megfelelt.

#### *A színházismeret szóbeli vizsga tartalma*

A tanuló a szaktanár által összeállított legalább tíz tételből álló tételsorból húz a vizsgán. A tételek tartalma az alábbiakra épülhet:

- a színházi előadások összetevői, kapcsolatuk és szerepük az előadásban, az összetevők jelentéshordozó szerepe,
- színpadtípusok,
- színházi stílusok, műfajok,
- a színházi előadások létrejöttének folyamata,
- fontosabb színházi mesterségek,
- a színházi előadások különböző közreműködőinek szerepe az előadás létrejöttének folyamatában.

### 3. A vizsga értékelése

#### *Az előadáselemző esszé értékelésének általános szempontjai:*

- a feladat megértése,
- az ismeretek gazdagsága,
- a téma kidolgozottsága,
- megszerkesztettség, nyelvhelyesség.

#### *A színházismeret szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a kérdés megértése,
- az ismeretek gazdagsága,
- a téma kifejtettsége,
- a kifejezés pontossága, érthetősége.

## BÁBMŰVÉSZEZET

### 20.4.8. BÁBJÁTÉK

#### MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

##### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Bábjáték: bábszínpadi produkció

- egyéni 3-5 perc vagy
- páros 5-10 perc

Vagy - csoportos formában 10-20 perc

##### 2. A vizsga tartalma

*Bábszínpadi produkció*

A produkció drámai, dramatizált vagy szerkesztett mű alapján, illetve zenei vagy képzőművészeti alkotás bábszínpadi adaptációjával, avagy rögzített improvizációval készített jelenet vagy előadás lehet. A tanuló produkciójában *szabadon választott bábtechnikát* alkalmazhat.

##### 3. A vizsga értékelése

*A bábjáték gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- bábmozgatás,
- nyelvi kifejezőeszközök használata,
- az animációval történő kifejezés ereje, hitelessége,
- a bábmozgatás, a díszletek, kellékek használata és használatuk összhangja,
- együttműködés (páros vagy csoportos produkció esetén), koncentráció.

## BÁBJÁTÉK

### MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

##### 1. A vizsga részei

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Bábjáték: bábszínpadi produkció

- egyéni 5-10 perc, vagy
- páros 10-20 perc vagy
- csoportos formában 15-30 perc

## 2. A vizsga tartalma

### *Bábszínepadi produkció*

A produkció drámai, dramatizált vagy szerkesztett mű alapján, illetve zenei vagy képzőművészeti alkotás bábszínepadi adaptációjával, avagy rögzített improvizációval készített jelenet vagy előadás lehet. A tanulónak produkciójában *legalább két különböző választott bábtechnikát kell alkalmaznia.*

## 3. A vizsga értékelése

*A bábjáték gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- bábmozgatás,
- nyelvi kifejezőeszközök használata,
- az animációval történő kifejezés ereje, hitelessége,
- a bábmozgatás, a díszletek, kellékek használata és használatuk összhangja,
- más művészeti ágban szerzett ismeretek alkalmazása,
- együttműködés (páros vagy csoportos produkció esetén), koncentráció.

## **20.4.9. BÁBMOZGATÁS MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

### *A bábmozgatás gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

#### Bábmozgatás

- mozdulatsor kesztyűsbábokkal és marionett technikával 3-6 perc
- rögtönzött tárgy animáció 2-3 perc

## *2. A vizsga tartalma*

A bábmozgatás gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

*Mozdulatsor kesztyűsbábokkal és marionett technikával*

A tanulónak két mozdulatsort kell bemutatnia technikánként 2-3 perc időtartamban

- kétkezes játékkal, kesztyűsbábokkal, két-három karakter szerepeltetésével, kellék- és díszlethasználattal,
- bonyolultabb marionett technikával (legalább 6 ponton irányított bábbal), díszlethasználattal.



A mozdulatsort a tanulónak a kötelező mozgáselemek felhasználásával kell a vizsgát megelőzően megterveznie és begyakorolnia. Kötelező mozgáselemek: járás, hajlás, leülés, lefekvés, felülés, felállás, térdelés, bukfenc, mászás, ugrás.

### *Rögtönzött tárgyanimáció*

A tanuló egy vagy több szabadon választott tárgy animálásával etűdöt készít és mutat be. A vizsga helyszínén biztosítani kell a tanulók létszámának megfelelő, de legalább tizenöt darab környezetünkben található használati tárgyat (pl.: cipő, üvegek, konyhai eszközök).

A felkészülési idő 10 perc.

A vizsgán a tanuló a bábmozgatás valamennyi feladatát bemutathatja szöveggel vagy szöveg nélkül, illetve zene vagy hangeffektusok beépítésével. Szükség szerint igénybe vehet segítőt (pl.

kellékhasználatához, zenei, illetve hangtechnikai eszközök, hangeffektusok alkalmazásához).

Az „untermann” személyéről a tanulónak kell gondoskodnia.

### *3. A vizsga értékelése*

#### *A bábmozgatás gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai*

- karakterek, állapotok, érzelmek megformálása a báb kifejező mozgatásával,
- a mozdulatok kivitelezésnek pontossága,
- a mozgássor folyamatossága,
- a gesztusok kifejezőereje,
- kontaktus a bábok között, a két kéz összehangolt játéka (kétkezes játéknál),
- a tekintet tudatos irányítása
- a kézmozgás általi közvetett vagy közvetlen kifejezőkészség,
- játékos és kellékes együttműködése, a mozgó kéz és a kellék együttes mozgása,
- a zene vagy hanghatások és a mozgás összhangja,
- a bábok nézőkkel való kommunikációja.

A rögtönzött tárgyanimációnál az előbbieken túl:

- absztraháló képesség,
- kreativitás,
- fantázia.

## 20.4.10. BÁBKÉSZÍTÉS MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

#### *A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Bábkészítés 60 perc

### 2. A vizsga tartalma

#### *Botosbáb készítése és használata*

A vizsgán a tanulónak típusfigurát (pl. király, bohóc, tündér, boszorkány) kell megalkotnia rögtönzött módon megvalósítva. Az elkészített bábót a tanuló a játéktérbe helyezve, a báb karakterének megfelelően, egyszerű, három elemből álló mozgássor (pl. járás, forgás, dőlés) bemutatásával megmozgatja, láthatóvá téve használhatóságát és vizuális jellemzőit.

A bábkészítéshez szükséges anyagokat és eszközöket a szaktanár által összeállított lista alapján a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

### 3. A vizsga értékelése

#### *A bábkészítés gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- karakterábrázolás (színek, formák, arányok, eredetiség, anyagválasztás),
- műfaji sajátosságok figyelembevétele
- arcelemek megjelenése esetén azok kifejező elhelyezése,
- lényegkiemelés, tárgyaló képesség
- ötletesség, stilizáltság,
- anyag- és eszközismeret.
- használhatóság
- manuális és konstruáló képesség
- bábjátszói alapismeretek
- művészi hatás

## 20.4.11. BESZÉD ÉS ÉNEK MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

#### *A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Beszéd és ének

- beszéd 8-10 perc
- ének 8-10 perc

### 2. A vizsga tartalma

A beszéd és ének gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

*Beszéd: csoportos gyakorlatsor*

Légző-, hang-, artikulációs, ritmus- és tempó-, hangsúly- és hanglejtésgyakorlatok (játékok) köréből a szaktanár által kiválasztott és összeállított gyakorlatsor.

*Ének: csoportos gyakorlatsor vagy zenés dramatikus játék*

A csoportos gyakorlatsor mozgás és zene vagy ének összehangolására irányuló, valamint ritmus- és dallamimprovizációs gyakorlatok köréből a szaktanár által kiválasztott és összeállított gyakorlatsor.

A zenés dramatikus játék alapját képezik a táncos vagy dramatikus játékok a magyar népi szokásanyagból vagy más népek hangszerkíséretes, illetve a *capella* játékaiból. Követelmény, hogy a csoport tagjai szólóban és együttesen énekelve is megmutatkozzanak a produkcióban. Tartózkodni kell a könnyű műfajú darabok adaptálásától és a play-back technikától.

### 3. A vizsga értékelése

*A beszéd és ének gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai*

Beszéd:

- a gyakorlatok, illetve játékok ismerete,
- a gyakorlatok végrehajtásának pontossága,
- koncentráció,
- együttműködés.

A vizsgabizottság nem értékelheti a beszédállapotot.

Ének:

- tiszta intonáció,
- stílushű előadásmód,
- a mozgás és az ének összehangolása,
- ritmus- és dallaminvenció,
- együttműködés.

## **20.4.12. BÁBSZÍNHÁZISMERET MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga előzetesen elkészített írásbeli feladatból és szóbeli vizsgarészből áll.

### *A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama*

Bábszínházismeret 10 perc

### *2. A vizsga tartalma*

#### *Előadáselemzés*

A tanulónak a szaktanárral egyeztetett lista alapján választott előadásról előadáselemző esszét kell készítenie. Az előadás hivatásos társulat vagy színházi műhely avagy diákszínpad, gyermekszínházi csoport választott bábszínházi előadása lehet. Az esszét a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt legalább 15 nappal be kell nyújtania a vizsgát szervező intézménynek. A tanuló csak akkor bocsátható szóbeli vizsgára, ha előadáselemző dolgozata megfelelt.

#### *A bábszínházismeret szóbeli vizsga tartalma*

A tanuló a szaktanár által összeállított legalább tíz tételből álló tételsorból húz a vizsgán. A tételek tartalma az alábbiakra épülhet:

- a bábszínházi előadás összetevői, kapcsolatuk és szerepük az előadásban, az összetevők jelentéshordozó szerepe,
- bábtechnikák, színpadtípusok,
- a bábszínházi stílusok, műfajok,
- a bábszínházi előadás létrejöttének folyamata,
- fontosabb bábszínházi mesterségek,
- a bábszínházi előadás különböző közreműködőinek szerepe az előadás létrejöttének folyamatában.

### *3. A vizsga értékelése*

#### *Az előadáselemző esszé értékelésének általános szempontjai:*

- a feladat megértése,
- az ismeretek gazdagsága,
- a téma kidolgozottsága,
- megszerkesztettség, nyelvhelyesség.

#### *A bábszínházismeret szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a kérdés megértése,
- az ismeretek gazdagsága,
- a téma kifejtettsége,
- a kifejezés pontossága, érthetősége.

### **20.4.13. PANTOMIM MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

#### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

#### *A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Pantomim 5-10 perc

#### *2. A vizsga tartalma*

A pantomim gyakorlati vizsga két részből tevődik össze

##### *Technikai etűd*

A technikai etűd szabadon választott pantomimtechnikai elemek felhasználásával, kombinációjával összeállított és begyakorolt mozgássor lehet 3-5 perc terjedelemben.

##### *Drámai etűd*

A drámai etűd önálló témaválasztás mellett a sűrítés, absztrahálás szempontjainak figyelembevételével előzetesen elkészített pantomimjáték lehet 3-5 perc terjedelemben.

#### *3. A vizsga értékelése*

##### *A pantomim gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai*

Technikai etűd:

- az etűd szerkezete, íve,
- a választott technikai elemek nehézségi foka,
- technikai kivitelezés,
- a tónus és az egyensúly minősége.

Drámai etűd:

- az etűd szerkezete, íve,
- absztrahálás,
- sűrítés,
- a technikai elemek kivitelezése,
- karakterábrázolás,
- az előadó színpadi jelenléte.

## **20.4.14. BÁBSZÍNÉSZET MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

### *A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Bábszínészet 5-10 perc

### *2. A vizsga tartalma*

#### *Bábszínpadi produkció*

A produkció drámai, dramatizált vagy szerkesztett mű alapján, illetve zenei vagy képzőművészeti alkotás bábszínpadi adaptációjával avagy rögzített improvizációval készített jelenet vagy előadás lehet. A tanulónak egyéni szöveges jelenet(ek)et vagy előadást kell bemutatnia *választott bábtechnika alkalmazásával, kellék- és díszlet-használattal.*

A vizsgán a tanuló szükség szerint igénybe vehet segítőt (pl. kellékhasználatához, zenei, illetve hangeffektusok, hangtechnikai eszközök alkalmazásához). Az „untermann” személyéről a tanulónak kell gondoskodnia.

### *3. A vizsga értékelése*

*A bábszínészet gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a figura hiteles megteremtése a báb közvetítésével,
- a beszéd és a mozzgatás összhangja, hanggal és mozzgatással való ábrázolás ereje
- nyelvi kifejezőeszközök használata,
- a bábmozzgatás kifejezőereje, pontossága, a mozzdulatsorok folyamatossága,
- kapcsolatteremtés a közönséggel,
- kettős színészi feladat ellátásánál a bábu és az animátor viszonya,
- koncentráció,
- térhasználat.

## **20.4.15. BÁB- ÉS DÍSZLETTERVEZÉS MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

#### *1.1 A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Báb- és díszlettervezés

#### *1.2 A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama*

Báb- és díszlettervezés 10 perc

### *2. A vizsga tartalma*

#### *2.1 A báb- és díszlettervezés gyakorlati vizsga tartalma*

A gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

Megadott jelenet

- díszleteinek elkészítése makett formájában a játéktér jelzésével,
- egy bábfigurájának elkészítése színtervvel és szakrajzzal.

A tanulónak önállóan kell elkészítenie a szaktanár által megadott jelenetnek a vizsgamunkát, amelyet a szóbeli vizsgarész előtt 15 nappal be kell nyújtania a vizsgát szervező intézménynek.

A tanuló akkor bocsátható szóbeli vizsgára, ha a gyakorlati vizsgamunkája megfelelt.

#### *2.2 A báb- és díszlettervezés szóbeli vizsga tartalma*

A vizsga tartalma a tanuló gyakorlati vizsgamunkájához kapcsolódva:

- a tervezés és készítés szempontjai,
- a megvalósítás eljárásai,
- díszletmegoldások,
- a paravánok és a bábtechnikák összefüggései,
- a színpad részei.

A tanuló a vizsgán a kérdező tanár által a vizsgamunkával kapcsolatban feltett kérdésekre válaszol.

### *3. A vizsga értékelése*

#### *3.1 A báb- és díszlettervezés gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- az alapanyag és a megjelenítés összhangja (technika, stílus stb.)

- a makett, a báb, a színterv és a szakrajz kivitelezésének igényessége, pontossága,
- a báb/díszlet képzőművészeti megjelenítése, karaktere, stilizáltsága, mozgathatósága,
- formaalkotó, kifejező, konstruáló, karaktermegjelenítő képesség
- a méretek és arányok egymáshoz való viszonya,
- a darab témája és a díszlet kapcsolata
- saját elképzelések kifejezése a vizualitás nyelvén.

### *3.2 A báb- és díszlettervezés szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:*

- a kérdés megértése,
- tájékozottság a bábtechnikákban,
- a színpadok, paravánok típusaiban,
- a tartalom és a bábtechnikák összefüggéseiben,
- a tartalom és a bábszínpadi látványelemek összefüggéseiben,
- a fontosabb szakkifejezések alkalmazásának helyessége.

## **20.4.16. SZÍNPADTECHNIKA (SZCENIKA) MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

#### *1.1 A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Színpadtechnika (szcenika)

#### *1.2 A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama*

Színpadtechnika (szcenika) 10 perc

### *2. A vizsga tartalma*

#### *2.1 A színpadtechnika (szcenika) gyakorlati vizsga tartalma*

A gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

Megadott díszlettervhez

- előlnézeti és alaprajz készítése méretarányosan,
- bábtervhez szerkezeti rajz, kivitelezési terv készítése.

A tanulónak önállóan kell elkészítenie a szaktanár által megadott díszlettervhez a vizsgamunkát, amelyet a szóbeli vizsga előtt 15 nappal be kell nyújtania a vizsgát szervező intézménynek.



## 2.2 A színpadtechnika (szcenika) szóbeli vizsga tartalma

A vizsga tartalma a tanuló gyakorlati vizsgamunkájához kapcsolódva:

- a bábszínházi megjelenítés sajátosságai,
- a bábszínházi stílusok,
- a különböző bábfajták mechanikai tulajdonságai,
- a fontosabb szakkifejezések ismerete,
- a színpadi/műhelymunka során alkalmazott anyagok, eljárások, eszközök, berendezések ismerete, színpadtechnikai tudnivalók,
- tűzbiztonsági feltételek és balesetvédelem.

A tanuló a vizsgán a kérdező tanár által a vizsgamunkával kapcsolatban feltett kérdésekre válaszol.

## 3. A vizsga értékelése

### 3.1 A színpadtechnika (szcenika) gyakorlati vizsga értékelésének szempontjai:

- a rajzok és a kivitelezési terv megfelelése a megadott terveknek,
- a kivitelezés igényessége, pontossága.

### 3.2 A színpadtechnika (szcenika) szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a kérdés megértése,
- tájékozottság
  - a bábszínházi stílusokban,
  - a színpadok, paravánok fajtáiban,
  - a színpadtechnikában,
  - a különböző bábfajták mechanikájában,
  - a tűz- és balesetvédelemben,
  - a színpadi/műhelymunka során alkalmazott anyagok, eljárások, eszközök, berendezések terén,
- a fontosabb szakkifejezések alkalmazásának helyessége.

## 20.4.17. VERS- ÉS PRÓZAMONDÁS MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

### 1. A vizsga részei

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

#### A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Vers- és prózamondás: egyéni produkció

- szerkesztetlen 5-7 perc, vagy
- szerkesztett 10 perc

## 2. A vizsga tartalma

A tanulónak az alábbi összeállítások egyikét alkalmazva kell elkészítenie és bemutatnia egyéni produkcióját.

### *Szerkesztetlen összeállítás*

A tanuló szabadon választott öt művel (vers, monológ, prózai mű részlet vegyesen) készül, a művek összeállításakor nem kell egységes szerkesztői elvet követnie. A vizsgán a tanulónak a vizsgabizottság által választott produkció(ka)t kell előadnia.

### *Szerkesztett összeállítás*

A tanulónak szabadon választott szerkesztési elvnek megfelelő önálló műsort kell összeállítania. Az összeállítás alapulhat a magyar és a világirodalom alkotásain, dokumentum- és más híryananyagokon egyaránt, tartalmazhat zenét és mozgáskoreográfiát. Az anyagválogatást és a szerkesztést a tanulónak önállóan kell végeznie. Zene, illetve hangeffektusok, egyéb technikai eszközök alkalmazása esetén a vizsgán igénybe vehető segítő, akinek személyéről a tanulónak kell gondoskodnia.

## 3. A vizsga értékelése

*A vers- és prózamondás gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai*

- előadásmód,
- beszédtechnika,
- anyagválogatás, szerkesztés (szerkesztett összeállítás esetén).

## **20.4.18. KREATÍV ZENEI GYAKORLAT MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

Kreatív zenei gyakorlat

- csoportos gyakorlatsor vagy zenés színpadi etűd 10-17 perc
- szólóéneklés vagy dallam-improvizáció 3-7 perc

### *2. A vizsga tartalma*

A kreatív zenei gyakorlat vizsga két részből tevődik össze.

*Csoportos gyakorlatsor vagy zenés színpadi etűd*

A csoportos gyakorlatsort a szaktanár állítja össze. Az összeállításkor – az alábbiak nyomán – törekedni kell a zenéhez kötődő színpadi képességek minél színesebb bemutatására: a ritmus-, metrum-gyakorlatok során a láb, a kéz és a metrikus ének/beszéd egymástól való függetlenítése; az akusztikus drámagyakorlatokban ritmus- és/vagy dallamhangszerek segítségével egy akciósor lekövetése, ellenpontozása; egy többszólamú kórusmű szituációba illesztése.

A zenés színpadi etűd tartalmazhat prózai, illetve mozgásszínházi elemeket, az összeállítás azonban hangsúlyosan zenei fogantatású.

### *Szólóéneklés vagy dallam-improvizáció*

*Szólóéneklés:* a tanuló tíz szabadon választott dal előadásával készül. A dalanyag kiválasztásánál ügyelni kell a műfaji sokrétűsége (elbeszélő illetve lírai műfajú, nép- illetve műdalok). A vizsgán a tanulónak a vizsgabizottság által választott dal(oka)t kell bemutatnia. Az előadásához igénybe vehető élő hangszeres kíséret, amelyről a tanulónak kell gondoskodnia.

*Dallam-improvizáció:* dallam rögtönzése rövid verses és prózai műre (részletre). A tanulónak a szaktanár által összeállított – rövid, verses, illetve prózai részletekből álló – tételsorokból kell egyet - egyet választania.

### *3. A vizsga értékelése*

#### *A kreatív zenei gyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai*

- gyakorlatsor esetén: az elemek ismerete, pontos végrehajtása;
- etűd esetén: a kompozíció íve, megformálása, az együttműködés minősége;
- hangszerhasználat esetén: pontosság, kreativitás, kooperáció;
- éneklés esetén: tiszta intonáció, stílushű előadásmód, szövegérthetőség, prozódiai pontosság  
(dallam-improvizáció).

## **20.4.19. BESZÉDTECHNIKA MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI**

### *1. A vizsga részei*

A művészeti záróvizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

*A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama*

#### Beszédtechnika

- csoportos gyakorlatsor 10-20 perc
- kommunikációs gyakorlatok 5-10 perc

### *2. A vizsga tartalma*

A beszédtechnika gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

*Csoportos gyakorlatsor*

Légző-, hang-, ritmus- és tempó-, valamint artikulációs gyakorlatok köréből a szaktanár által kiválasztott és összeállított gyakorlatsor.

*Kommunikációs gyakorlatok egyéni, illetve páros formában*

A tanulónak legalább egy egyéni és egy páros feladatot kell elvégeznie.

A gyakorlatokat a szaktanár állítja össze az alábbi gyakorlatok köréből:

- szinkronizálási gyakorlatok ismert szövegekkel, a kifejezés valamennyi eszközének alkalmazásával;
- helyzetgyakorlatok a testi és a lelki közérzet megszólaltatására, a technikai szövegek felhasználásával;
- blattolás a kifejezés megismert és begyakorolt eszközeinek hatékony alkalmazásával.

A szaktanár legalább tíz egyéni, valamint legalább tíz páros kommunikációs feladtból álló tételsort állít össze, amelyből a tanuló a feladatokat húzhatja. A páros feladatoknál a tanulók szabadon vagy a szaktanár irányításával párokat alkotnak, és közösen húznak a páros feladatokat tartalmazó tételek közül.

*3. A vizsga értékelése**A beszédtechnika gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai*

Csoportos gyakorlatsor:

- a gyakorlatok ismerete,
- a gyakorlatok végrehajtásának pontossága,
- koncentráció,
- együttműködés.

Kommunikációs gyakorlatok:

- verbális és nem verbális közlemények hitelessége,
- kapcsolatteremtés, együttműködés.

## **21. Legitimációs záradék**

### **21.1 A Pedagógiai program érvényességi ideje**

A Pedagógiai Program 2007. szeptember 1-jén lép életbe, ezzel egyidejűleg az előző Pedagógiai Program érvényét veszti. A program érvényességi ideje négy tanév – azaz 2010. augusztus 31. napjáig szól. A 2010/2011-es tanév folyamán a tantestületnek el kell végezni a pedagógiai program felülvizsgálatát, és szükség esetén módosítani kell.

A Pedagógiai Program módosítását (a bevezetést követő egy év után) kezdeményezheti:

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a szakmai munkaközösségek,
- az iskola fenntartója.

A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

### **21.2 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala**

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető, egy-egy példánya a hozzáférhető:

- Az iskola fenntartójánál
- Az iskola irattárában
- Az iskola tanári szobájában
- Az iskola igazgatójánál
- Az igazgató helyetteseknél
- 2007 őszétől az iskola honlapján

Tóth Tibor  
igazgató

## Z Á R A D É K

Az intézmény pedagógiai programját a nevelőtestület 2009. június 19-i ülésén elfogadta. Az ülésről jegyzőkönyv készült, amely az intézmény irattárában megtalálható.

Salgótarján, 2009. június 19.

Tóth Tibor  
igazgató

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata a Váczi Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Pedagógiai Programját 2009. augusztus hó 25. napján jóváhagyta.

Salgótarján, 2009. augusztus 25.

Tóth Tibor  
aláírás